

STORTINGET

Dokument 15:20

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 2851-2956
08.09.–20.09.2022**

Innhold

2851.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. OUS, besvart av helse- og omsorgsminister	11
2852.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. skoletilbudet til elevene ved skoleskipene, besvart av kunnskapsminister	12
2853.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. museer, besvart av kultur- og likestillingsminister	12
2854.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. dyr som ikke er omfattet av viltloven eller dyrevelferdsloven, besvart av landbruks- og matminister	13
2855.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. varslede strømstøtteordningen for bedrifter, besvart av næringsminister	14
2856.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. studentvelferd, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	15
2857.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. strømstøtteordningens effekt på inflasjonen, besvart av finansminister	16
2858.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. politijuriststilling ved den norsk-svenske politistasjonen på Magnormoen, besvart av justis- og beredskapsminister	17
2859.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. sammenslåing av de to hovedredningsentralene i Sola og i Bodø, besvart av justis- og beredskapsminister	18
2860.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. den krevende tiden for mange, besvart av kommunal- og distriktsminister	18
2861.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. CGRP-hemmere, besvart av helse- og omsorgsminister	19
2862.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. framdriftsplan for ny arkivlov, besvart av kultur- og likestillingsminister	21
2863.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. ordning med redusert pris ved bomber og bomfritak, besvart av samferdselsminister	22
2864.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. vedr. dele opp nåværende Kinn kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister	23
2865.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsminister	24
2866.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. universelt utforma nærskular, besvart av kunnskapsminister	25
2867.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. helsehjelp, besvart av helse- og omsorgsminister	26
2868.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister	26
2869.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Løken Gard i Valdres, besvart av landbruks- og matminister	27
2870.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. bortfall av spilleautomatinntektene, besvart av kultur- og likestillingsminister	27
2871.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. internasjonalt regelverk for å sikre bærekraftig, global tilgang til antibiotika, besvart av utenriksminister	28
2872.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Selskapet Den Lille Dyrehage i Sundebru, besvart av finansminister	29
2873.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. ekstraordinære tiltak for å forhindre en finanskriser i kraftmarkedet, besvart av næringsminister	30
2874.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. alvorlige voldsepisoder med bruk av våpen i hovedstaden, besvart av justis- og beredskapsminister	32
2875.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ANPR-enheter i norske politibiler, besvart av justis- og beredskapsminister	33
2876.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. prosjektet til Iris og Ecoprot, besvart av klima- og miljøminister	33
2877.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. å inkorporere CRPD i menneskerettsloven på lik linje med kvinne- og barnekonvensjonen, besvart av kultur- og likestillingsminister	34
2878.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. bedrifter som ble pålagt virkeforbud vintermånedene desember 2021-februar 2022, besvart av finansminister	35
2879.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. overtredelsesgebyrer, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	36

2880.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. arbeidsmiljøloven, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	37
2881.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. gassleveranser fra Norge til Europa , besvart av olje- og energiminister	38
2882.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. behov for studentboliger, besvart av kommunal- og distriktsminister	39
2883.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. kostnadsanslaget for utbyggingen E6 Moelv - Øyer, besvart av samferdselsminister	40
2884.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at ukrainsk helsepersonell kan arbeide med ukrainske flyktninger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	41
2885.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. finansavtaleforskriften, besvart av justis- og beredskapsminister.....	43
2886.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. den grønne industriavtalen, besvart av næringsminister.....	43
2887.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. å tillate Statnett SF å bruke flaskehalsinntekter til å sette energiledet i nettleien til null, besvart av olje- og energiminister	44
2888.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Meraker Brug, besvart av landbruks- og matminister.....	45
2889.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. utvisning i saker som berører barn, besvart av justis- og beredskapsminister.....	45
2890.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. psykologkompetanse i norske kommuner, besvart av helse- og omsorgsminister	46
2891.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. voksenfengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	47
2892.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. reglar som begrensar marknadsmakta til store internasjonale teknologigiganter, besvart av næringsminister	48
2893.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. hovedkontoret til Fiskeridirektoratet, besvart av fiskeri- og havminister.....	50
2894.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Borgundfjordtunellen, besvart av samferdselsminister.....	51
2895.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. forvaring og transport av politiets arrestanter, besvart av justis- og beredskapsminister	52
2896.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. hvor mange medisiner/behandlingsmetoder som er gitt til norske pasienter av helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsminister	52
2897.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. reisetid til offentlig servicefunksjon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	53
2898.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. handikapparkering, besvart av samferdselsminister	54
2899.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. familier med barn med funksjonsnedsettelse som tilfeldigvis bor på en gård, besvart av kommunal- og distriktsminister	55
2900.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. finansiering av bybanen i Bergen, besvart av samferdselsminister.....	56
2901.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. å sikre lave strømpriser for frivillige lag, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	57
2902.	Fra stortingsrepresentant Turid Kristensen, vedr. de høye energikostnadene i idretten og frivilligheten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	58
2903.	Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. midlertidig avtale på tollfri handel med gjær, besvart av landbruks- og matminister	59
2904.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. områdegjennomgang av styringen av politi- og lensmannsetaten fra 2021, besvart av justis- og beredskapsminister.....	59
2905.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. saksbehandlingstiden, besvart av justis- og beredskapsminister....	60
2906.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. appen Lillemini, besvart av helse- og omsorgsminister.....	61
2907.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. anmodningsvedtaket til Prop. 100 L (2020-2021), besvart av kunnskapsminister.....	62
2908.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. kobling mellom Dovrebanen Sør og Rørosbanen, besvart av samferdselsminister.....	63

2909.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. saksbehandlingstidene og barnesaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	64
2910.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Norges deltakelse i samarbeidet om etableringen av energiøya i Nordsjøen, besvart av olje- og energiminister.....	65
2911.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. opptrappingsplan for å sikre bemanning og kompetanse til barnevernsinstitusjoner, besvart av barne- og familieminister.....	66
2912.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. oversikt til målrettede straffetiltak, besvart av utenriksminister.....	67
2913.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Marinejegerkommandoen, besvart av forsvarsminister.....	68
2914.	Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. kirurgisk abort, besvart av helse- og omsorgsminister.....	69
2915.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. jordlovas, besvart av landbruks- og matminister.....	69
2916.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. gjennomgang av praksis i saker om tilbakekallelse av statsborgerskap, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	70
2917.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. strømstøtten, besvart av næringsminister.....	71
2918.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Etterretningslovens §7-3, besvart av forsvarsminister.....	72
2919.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. utsteding av HC-kort, besvart av samferdselsminister.....	73
2920.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. helsetjenester til samisk befolkning, besvart av helse- og omsorgsminister.....	74
2921.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. trakassering i forsvaret, besvart av forsvarsminister.....	75
2922.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. kjøp av FOT rute frå 2024 ved Stord lufthamn, besvart av samferdselsminister.....	76
2923.	Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. initiativ til en faglig gjennomgang og et nytt kunnskapsgrunnlag for barn i norske sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	76
2924.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. lærerstreiken, besvart av kunnskapsminister.....	78
2925.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. Senderbygget til Ålesund kringkaster, besvart av næringsminister.....	78
2926.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. strømprisene, besvart av finansminister.....	79
2927.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. behandling av pasienter ved sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	81
2928.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. handlingsprogram for kommunens arealer og videre utvikling i kommunen, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	81
2929.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. lovforslag om forbud mot tvangsplassering av unge på sykehjem, besvart av helse- og omsorgsminister.....	82
2930.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. økt produksjon av biogass, besvart av klima- og miljøminister.....	83
2931.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. å utrede en ordning med hurtigbehandling i saker som gjelder lovbytere under 18 år, besvart av justis- og beredskapsminister.....	84
2932.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. planleggingsmidlar som er forbrukt til Møreaksen i perioden 2011 og til dags dato i 2022, besvart av samferdselsminister.....	85
2933.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. trafikkstasjonen i Hovden i Ørsta kommune, besvart av samferdselsminister.....	86
2934.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. innsparingsmål driften ved Haugesund fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	87
2935.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. hjelp til mennesker som nå mangler penger til strøm og mat, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	87
2936.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. CO2-kompensasjon for egenkraft, besvart av næringsminister..	89
2937.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. prosjektet "Vestlandslegen", besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	90
2938.	Fra stortingsrepresentant Turid Kristensen, vedr. satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	91
2939.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. grønt mandat for Norges Bank, besvart av finansminister..	92
2940.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	93

2941.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Kinas menneskerettsbrudd og forbrytelser mot menneskeheten i Xinjiang, besvart av utenriksminister.....	93
2942.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. Sørlandet sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	94
2943.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. Øyfjellet vindpark, besvart av olje- og energiminister ...	96
2944.	Fra stortingsrepresentant Cato Brunvand Ellingsen, vedr. satsene på grunn- og hjelpestønad, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	96
2945.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. konfrontere det iranske regimets undertrykking av egen befolkning, besvart av utenriksminister.....	97
2946.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. industrikraft, besvart av finansminister	98
2947.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. digitalmarkedsdirektivet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	99
2948.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. statsbudsjettet, besvart av finansminister	100
2949.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. pleiepenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	100
2950.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. tiltak for å styrke skolenes arbeid, besvart av kunnskapsminister.....	101
2951.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. tapt faglig og sosial læring hos elevene som er rammet av streiken, besvart av kunnskapsminister	102
2952.	Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. legelisens fornyet, besvart av helse- og omsorgsminister	103
2953.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. saksbehandlingstiden for pleiepenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	104
2954.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. arbeidet Riksrevisjonen gjennomfører innen INTOSAI Development Initiative (IDI), besvart av utviklingsminister.....	105
2955.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. vikten i energiforsyninga i Longyearbyen 24. november 2021, besvart av justis- og beredskapsminister	106
2956.	Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. Statkrafts tap, besvart av næringsminister.....	107

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2851 - 2956) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	2947
Amundsen, Per-Willy (FrP)	2874, 2875, 2940
Aydar, Seher (R)	2851, 2912, 2920
Bastholm, Une (MDG)	2921
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2929
Bergstø, Kirsti (SV)	2949
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2868, 2869, 2892, 2900, 2937
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2917
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	2899, 2906, 2927
Bøe, Erlend Svardal (H)	2890
Ellingsen, Cato Brunvand (SV)	2944
Elvestuen, Ola (V)	2886, 2910
Eskeland, Liv Kari (H)	2922
Fagerås, Mona (SV)	2876
Farahmand, Mahmoud (H)	2945, 2946
Fiskaa, Ingrid (SV)	2866
Foss, Ingunn (H)	2905, 2909, 2931
Hagen, Carl I. (FrP)	2952, 2956
Hagerup, Margret (H)	2852
Halleland, Terje (FrP)	2881, 2928, 2930
Hansson, Rasmus (MDG)	2888, 2915, 2941
Hjemdal, Silje (FrP)	2870, 2901, 2907
Hoksrud, Bård (FrP)	2861, 2865, 2919
Hussein, Marian (SV)	2914
Johnsen, Tor André (FrP)	2858, 2863, 2895, 2897
Jønnes, Kari-Anne (H)	2855
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	2925
Kristensen, Turid (H)	2902, 2938
Kristjánsson, Mímir (R)	2879, 2935
Lie, Kathy (SV)	2862
Limi, Hans Andreas (FrP)	2857, 2939
Listhaug, Sylvi (FrP)	2896
Lund, Tobias Drevland (R)	2864, 2889, 2916
Marhaug, Sofie (R)	2887, 2936
Melby, Guri (V)	2871
Molberg, Anna (H)	2880, 2908, 2953
Moxnes, Bjørnar (R)	2918
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2872, 2873
Njåstad, Helge André (FrP)	2867, 2893
Nyholt, Hege Bae (R)	2853, 2883, 2911
Orten, Helge (H)	2948
Raja, Abid (V)	2856, 2950, 2951
Rotevatn, Sveinung (V)	2955

Sanner, Jan Tore (H)	2924
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	2942
Schou, Ingjerd (H)	2878, 2954
Stensland, Sveinung (H)	2885, 2904, 2934
Stokkebø, Aleksander (H)	2882
Sve, Frank Edvard (FrP)	2894, 2898, 2932, 2933
Thorheim, Bård Ludvig (H)	2859, 2926, 2943
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	2854, 2891
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	2923
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	2913
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2877
Westgaard-Halle, Lene (H)	2903
Wiborg, Erlend (FrP)	2884
Wold, Grete (SV)	2860

STORTINGET

Dokument 15:20

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2851

Innlevert 8. september 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 20. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Fagforeningene på OUS har meldt bekymring etter at nye beregninger viser at nye OUS styrer mot et årlig driftsunderskudd på 300 millioner. I tillegg er det en stor økning i byggekostnader som vil påvirke kostnadene for byggingen av nye OUS. Til NRK svarer adm. dir. ved OUS Bjørnebeth, at han er klar over tallene, men at han tror dette vil løse seg uten at han kan forklare hvordan.

Mener statsråden at det er akseptabelt at OUS styrer mot et slikt underskudd uten at det finnes noen konkret plan for hvordan dette skal tas inn?

Svar:

For å sikre gode, forsvarlige helsetjenester er det nødvendig med investeringer i nye sykehusbygg flere steder i landet. Nå er det Oslo universitetssykehus som er prioritert. Beregningene som representant Aydar viser til gjelder den fremtidige driftsøkonomien ved nye Oslo universitetssykehus og arbeidet med gevinstrealiseringsplaner. Oslo universitetssykehus oppgir i styresak 65/2022 den 25. august at de i gevinstarbeidet har fulgt kravene Helse Sør-Øst RHF har til en forprosjektfase. I Helse Sør-Øst RHF sin veileder «Regionale retningslinjer for driftsøkonomiske analyser og vurdering av økonomisk bæreevne i investeringsprosjekter» er det satt opp retningslinjer for estimering av driftsøkonomiske effekter i investeringsprosjekter. Ifølge veilederen skal Oslo universitetssykehus HF utarbeide en gevinstrealiseringsplan, som blant annet innebærer en detaljert oversikt over estimerte driftsøkon-

omiske effekter og beskrivelser av hvordan de økonomiske gevinstene skal realiseres, samt hvem som er ansvarlig for realisering.

I administrerende direktør sin redegjørelse til det nevnte styremøtet fremkommer det at det er foretatt en oppsummering av risikoene som avdelingslederne og klinikklederne har kommet frem til. Det er også beskrevet hvordan Oslo universitetssykehus HF vil følge opp gevinstrealiseringsarbeidet videre etter forprosjektfasen.

Første fase av nye Oslo universitetssykehus er planlagt å stå ferdig i 2031. Oslo universitetssykehus har et årlig driftsbudsjett på om lag 27,5 mrd. kroner. Den framtidige driften må planlegges slik at ressurser og fagfolk brukes best mulig, og slik at nødvendige gevinster realiseres for å kunne håndtere framtidige investeringskostnader.

SPØRSMÅL NR. 2852**Innlevert 8. september 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 20. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil regjeringen vurdere ordninger som sikrer at skoletilbudet til elevene ved skoleskipene ikke blir svekket grunnet høyere priser på energi?

BEGRUNNELSE:

Skoleskipet Gann er landets største maritime videregående skole, og leverer 75 lærlinger til næringen hvert år. Skolen er nå svært bekymret over de høye strøm- og brennstoffprisene, og frykter at drift av skolen over tid ikke vil være mulig.

Rektor ved Skoleskipet Gann skriver følgende i en mail til stortingsbenken fra Rogaland:

«Skoleskipet Gann klarer ikke å dekke inn disse økte utgiftene. Det anses som en umulighet å øke elevinnbetalingene uten at vi dermed går over til å bli en skole bare for de velstående. En slik økonomisk dreining ville også rasere søkergrunnlaget for skolen med tomme elevplasser som en følge, hvilket igjen ville påvirket skolens evne til fortsatt drift. Norge ønsker å være stormakt på havet. Vi mener at i en tid med stor mangel på sjøfolk, er det riktig å satse bredt på maritim utdanning.»

Svar:

Denne regjeringen satser på maritim kompetanse. Gjennom Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse har regjeringen i 2022 satt av 38,5 mill. kroner for å styrke maritim utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter. Satsningen skal være i tråd med behov i næringen og i første omgang særlig rettes mot operativ kompetanse knyttet til grønn skipsfart og digitalisering. I tillegg er det gjennom ordningen med bransjeprogram lyst ut inntil 12 mill. kroner i 2022 for at ansatte i maritim sektor skal få tilgang på korte og relevante kompetansetilbud for å mestre omstilling og bli stående i arbeid.

Skoleskipet MS Gann er én av to private videregående skoler godkjent etter privatskoleloven, som gir opplæring på skoleskip. Den andre er Maritim videregående skole Sørlandet (MS Lofoten). Disse skolene får i tillegg til tilskuddet som følger av loven ekstratilskudd som følge av høyere kostnader ved skoledrift på skip enn på land. I år utgjør dette ekstratilskuddet til MS Gann om lag 25 mill. kroner.

Regjeringen følger situasjonen i energimarkedene tett og vurderer fortløpende behovet for nye tiltak. Eventuell økning av det ulovfestede ekstratilskuddet til de private videregående skolene med opplæring på skip er en budsjettsak. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 blir lagt frem 6. oktober.

SPØRSMÅL NR. 2853**Innlevert 8. september 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 16. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Mener kulturministeren at museer som tar vare på særlig utsatte, og dermed strømkrevende, gjenstander og bygninger i høyprisområder må velge mellom ett av de to samfunnsoppdragene sine; konservering og ivaretagelse

av kulturarv, eller tilgjengeliggjøring av den samme kulturarven til publikum?

BEGRUNNELSE:

Norske museer forvalter store kulturelle og historiske verdier på vegne av fellesskapet, i form av gjenstander,

tekstiler, kunst og bygg. Å gjøre kulturarven tilgjengelig for publikum og formidle dens betydning for vår felles historie, er også museenes oppdrag. Disse to oppdragene finansieres i stor grad av det offentlige.

Konservering og ivaretagelse krever ofte bestemte klimatiske forhold som er veldig strømkrevende. Det er ikke bare å skru av strømmen.

Imidlertid faller ikke museene inn under noen av strømstøtteordningene. I takt med økende strømpriser har dilemmaet blitt større og større for mange museer i høyprisområder. I Dagbladet mandag 5 september forteller Bymuseet i Bergen, MUHO og Museum Vest om hvordan de veldig snart ser seg tvunget til å stenge deler av publikumstilbudet sitt på ubestemt tid. Dette skjer til tross for at de allerede har investert i energieffektiviserings tiltak, og iverksatt drastiske, mer kortsiktige sparetiltak.

Svar:

Det er ingen tvil om at mange museer i områdene med høye strømpriser har en svært utfordrende situasjon. Dette har vi fått belagt dels gjennom undersøkelser Norges Museumsforbund og Virke har gjennomført, dels gjennom departementets direkte dialog med flere museer. Som spørsmålsstilleren er inne på, har museene viktige samfunnsoppdrag innen blant annet bevaring og formidling. Situasjonen fører til at museene står overfor krevende prioriteringer i forhold til sin driftssituasjon og sine samfunnsoppdrag.

Det er svært mange aktører som er berørt av de økte strømprisene, og regjeringen har gjort mye for å avhjelpe situasjonen overfor husholdninger, landbruk og frivillige organisasjoner. I dag la regjeringen også fram et forslag til en ny søknadsbasert og rammestyrt ordning, der bedrifter med minst 3 prosent strømintensitet kan søke om tilskudd til å betale strømregningen og til å investere i energitiltak. Denne vil også kunne favne om en rekke museer.

SPØRSMÅL NR. 2854

Innlevert 8. september 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik

Besvart 19. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at dyr som ikke er omfattet av viltloven eller dyrevelferdsloven, tas hånd om ved skade eller sykdom?

BEGRUNNELSE:

I flere kommuner er det slik at dyr som ikke faller inn under viltloven ikke tas hånd om ved sykdom eller skade. Flere kommuner har avviklet viltnevdene sine og leier inn tjenester ved behov, for å dekke forpliktelsene etter viltloven. Tidligere tok ofte viltnevdene ansvar for dyr som ikke faller inn under deres mandat.

Dyrevelferdsloven hjemler husdyreieres ansvar overfor egne dyr med mulighet for straffesanksjon. Viltloven hjemler kommunenes ansvar for skadet storvilt og rovfugl, men vi har ingen tilsvarende ansvarsfesting for viltlevende smådyr og småfugl.

Hvis man finner et skadet viltlevende dyr som ikke er omfattet av viltloven, er det ingen offentlig instans som

har ansvar for å hjelpe disse eller frakte de til veterinær. Dette ansvaret påligger etter dyrevelferdsloven hos vanlige folk uten dyrefaglig kompetanse. Dette gjelder også avlivning.

Ofte er det ikke praktisk mulig, enten fordi man ikke får tak i dyret, fordi man ikke har fysisk eller praktisk mulighet til å hjelpe det, eller ikke har en metode for å gi det en human død. I tillegg er det et smittevernaspekt i det; folk har ofte ikke den nødvendige kompetansen til å håndtere syke/smittefarlige dyr.

I praksis blir man ofte sendt i sirkel mellom politiet, mattilsynet og kommunen hvis man ber om hjelp til å fange inn og hjelpe et skadet dyr. Hvis du varsler, så er det ingen garanti for at noen vil ta ansvar og følge opp varselet. Dette er en problematikk Dyrebeskyttelsen forteller at de kjenner igjen i veldig mange kommuner.

Dette lovtomme rommet fører til unødig stress, redsel, skade og smerte hos dyr som burde fått hjelp eller fått slippe. Retten til faktisk hjelp burde gjelde for ALLE dyr. Derfor må vi sørge for at det å hjelpe og ivareta disse

dyrene blir et offentlig anliggende på lik linje med for andre dyr.

Svar:

Jeg er kjent med problemstillingene som representanten beskriver i begrunnelsen for sitt spørsmål. Det er ingen statlig etat som er gitt ansvar for å ta hånd om alle dyr i naturen ved skade eller sykdom. Regjeringen har besluttet at det skal utarbeides en helhetlig melding til Stortinget om dyrevelferd. Vi er i gang med dette arbeidet. Det er

avholdt et åpent innspillsmøte i den forbindelse og med anledning til å komme med skriftlige innspill i etterkant. Utfordringene som ligger til grunn for spørsmålet fra representanten, er det naturlig at behandles som en del av den nevnte prosessen.

I tillegg pågår det et omfattende arbeid med en gjennomgang og modernisering av viltloven, som også kan være relevant i forbindelse med håndtering av sykt eller skadd vilt.

SPØRSMÅL NR. 2855

Innlevert 8. september 2022 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 17. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Gårdbrukere i mitt valgdistrikt velger nå å ikke høste årets avlinger, fordi strømkostnadene ved kjølelager er for høye.

Vil den varslede strømtøtteordningen for bedrifter omfatte fellespakkerier og felleslagre som i dag faller utenfor strømtøtteordningen for primærlandbruket?

Svar:

Regjeringen la i dag, fredag 16. september, frem strømtiltak for å hjelpe næringslivet på både kort og lang sikt med strømkostnader. Arbeidet har vært en krevende balansegang, der vi på den ene siden må unngå å skape ytterligere press i norsk økonomi, samtidig som vi ønsker å gi strømintensive bedrifter hjelp til å omstille seg. Vi har i prosessen samarbeidet godt med partene i arbeidslivet. Løsningene vi har kommet fram til er ansvarlige og hjelper de mest utsatte bedriftene. Ordningene antas å ville kunne hjelpe om lag 20 000 bedrifter i områder med spesielt høye strømpriser. Regjeringen jobber videre med detaljene i ordningene, herunder nødvendige avgrensninger og vilkår, og vil innen kort tid komme med en sak til Stortinget med ytterligere detaljer rundt pakken med tiltak.

Regjeringen har varslet at vi vil legge frem forslag til endringer i skattereglene som skal gjøre det gunstigere å tilby langsiktige og forutsigbare fastprisavtaler. Forslagene legges frem for Stortinget med sikte på ikrafttredelse fra nyttår. Dette er det klart viktigste tiltaket som reg-

jeringen har for næringslivet i møte med høye og ustabile kraftpriser.

Regjeringen foreslår også en ny søknadsbasert og rammestyrte ordning administrert av Enova. Bedrifter med minst 3 prosent strømintensitet kan søke om tilskudd til å betale strømregningen og til å investere i energitiltak. Det betyr at virksomhetene som representanten spør om vil få tilskudd dersom de oppfyller vilkårene. Bedrifter som gjennomfører energikartlegging vil kunne få dekket inntil 25 prosent av strømprisen over 70 øre for månedene oktober-november 2022, mens bedrifter som i tillegg velger å investere i enøktiltak vil kunne få inntil 45 prosent av strømprisen over 70 øre. I tillegg kommer enøkstøtte på inntil 50 prosent av investeringskostnaden. Dette vil i stor grad dreie seg om tiltak som ikke støttes i dag, som energistyringssystemer, etterisolering og solcellepaneler.

Ordningen er utformet for å hjelpe de spesielt utsatte bedriftene gjennom høsten i påvente av at tilbudet av fastprisavtaler blir bedre. Energertilskuddet vil bidra til å trygge arbeidsplasser og lokal næringsvirksomhet. Samtidig vet vi at norsk næringsliv har et stort potensial for energieffektivisering.

Bedrifter som mottar tilskudd, kan ikke ta ut utbytte i 2023. Regjeringen vurderer også andre vilkår for å kunne motta støtte, blant annet i lys av erfaringene med støtteordninger under pandemien. Det tas sikte på at energitilskuddsordningen vil åpne for søknader allerede i november og det vil være mulig å søke om tilskudd for månedene oktober, november og desember i år. Ordningen forutsetter godkjenning fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA).

Regjeringen fremmer i tillegg forslag om en subsidiert garantiordning for banklån. Dette innebærer at staten garanterer for 90 prosent av beløpet i nye banklån til bedrifter som står overfor en akutt likviditetsmangel som følge av høye strømutgifter. Lånegarantiordningen vil åpne i november og vare til utpå våren 2023, forutsatt godkjenning fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA).

Regjeringen vil også få fortdgang i utbyggingen av fornybar kraft. Både vindkraft, solenergi, oppgradering av eksisterende vannkraftverk og ikke minst raskere utbygging av kraftnettet er noe av det regjeringen jobber med. Vi har varslet en gigantisk havvindutbygging som vil nesten doble den norske energiproduksjonen, i tillegg til å skape mange nye industriarbeidsplasser. De første havvindturbinene vil være godt i gang før 2030.

I tillegg har jeg i dag sendt ut et brev til alle landets offentlige innkjøpere der det oppfordres til balanserte kontrakter og til å være imøtekommende med bedrifter som ønsker å reforhandle sine eksisterende avtaler. Reglene for offentlige innkjøp åpner for å kunne reforhandle pris når det skjer uforutsette ting. Jeg oppfordrer offentlige innkjøpere til å forsøke å finne konstruktive løsninger for utsatte bedrifter som nå sliter og som risikerer å tape penger på kontraktene de har inngått.

Jeg vil også legge til at landbruks- og matministeren nå ser på en utvidelse av eksisterende ordning som hun har ansvaret for, for å i større grad kunne treffe grøntnæringen; kjøllager og pakkerier i primærproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 2856

Innlevert 8. september 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 16. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Mener statsråden at det er rettferdig å kritisere samskipnadene for også å prioritere studentvelferd i tillegg til studentboliger, i lys av ensomhetstallene fra SHOT-undersøkelsen, og vil statsråden på bakgrunn av de nye tallene komme med tiltak for å bedre studentenes velferdstilbud og økonomiske situasjon?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med studiestart har det kommet tall på hvor lange køene er for å få tildelt studentbolig i samskipnadene. Ifølge Samskipnadsrådet står om lag 17 000 studenter i kø for studentbolig ved begynnelsen av semesteret, og samtidig er det stor pågang i leiemarkedet i mange av de største studiestedene i landet.

Samskipnadsrådet har i den sammenheng uttrykt ønske om større statlige bidrag til byggingen av studentboliger. Til NRK 2.august sa forskning og høyere utdanningsministeren at samskipnadene kunne ha bygget flere studentboliger om de ønsket det, men at de har prioritert andre ting, for eksempel å utvikle velferdstilbudet på campus.

Tidlige tall fra Studentenes helse og trivselsundersøkelse (SHOT-undersøkelsen) ble offentliggjort 16.august og viser at 41 pst. av norske studenter har fått eller

ingen venner på studiestedet sitt. Forrige undersøkelse fra 2021 viste at 54 pst. av studentene er ensomme og 45 pst. av dem som svarte på årets undersøkelse, oppga at de opplevde et høyt nivå av psykiske plager. Denne uken ble det også kjent at hver femte student har hatt selvmordstanker eller har tenkt seriøst på å skade seg selv. NSO etterlyser at regjeringen jobber sammen med dem om å finne gode løsninger som kan snu trenden.

Svar:

I tillegg til å tilby studentboliger er studentsamskipnadenes oppgave å sørge for gode og rimelige velferdstjenester til studenter i form av kantine, idrett, helsetjenester og barnehager. Jeg har ikke gitt føringer om at enkelte velferdstjenester skal prioriteres høyere enn andre. Slike prioriteringer gjøres av den enkelte studentsamskipnad.

Studentsamskipnadene mottar offentlig støtte gjennom tilskudd fra staten til velferdsarbeid, semesteravgift fra studentene og fri stasjon (blant annet gratis lokale fra utdanningsinstitusjonene) for å kunne tilby rimelige og gode tjenester til studentene som for eksempel helsetjenester og idrett. I tillegg tildeler Kunnskapsdepartementet tilskudd til bygging av nye studentboliger. Dette tilskuddet gis til studentsamskipnader og studentboligstiftelser etter søknad og skal kun brukes til bygging av studentbol-

iger. Overskudd fra leieinntekter kan imidlertid benyttes til å tilby mer helsehjelp til studentene dersom samskipnaden mener det er riktig prioritering. Jeg forventer at studentsamskipnadene sørger for at overskuddet går til de tjenestene det er størst behov for, slik at det gagnar studentene på best mulig måte.

SHoT-undersøkelsen og Levekårsundersøkelsen blant studenter viser at flertallet av studentene har det bra, men at andelen studenter med psykiske plager har økt, og at særlig de yngste studentene sliter med ensomhet. Denne utviklingen tar jeg på alvor. Det er samtidig viktig å påpeke at økning av psykiske plager og ensomhet blant unge er et større samfunnsproblem. Levekårsundersøkelsen viser at andelen studenter som sliter med psykiske plager ligger på samme nivå som samme aldersgruppe i befolk-

ningen generelt. Helseproblemer i studentbefolkningen er dermed ikke nødvendigvis knyttet til det å være student, men er oftere knyttet til studentenes alder og livsfase. Økning av psykiske plager hos de yngste studentene henger blant annet sammen med at de er en del av «generasjon prestasjon» og har vokst opp i et samfunn med mange valgmuligheter, men også tilsvarende mange forventninger og krav. Lang tid med restriksjoner og begrenset sosial kontakt som følge av korona har også påvirket hvordan studentene har det.

SHoT-undersøkelsen sammen med Levekårsundersøkelsen blant studenter vil stå sentralt i vårt arbeid med å følge opp studenter og brukes som et verktøy for å finne frem til gode og målrettede tiltak for å bedre studentenes situasjon.

SPØRSMÅL NR. 2857

Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 16. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Med utgangspunkt i SSBs beregning av strømstøtteordningens effekt på inflasjonen, hvor mange prosentpoeng ville KPI/inflasjonen reduseres siste 12 mndr. dersom strømstøtten var på 100 % over en terskelverdi på 50 øre/kWh fra 1. januar i år?

BEGRUNNELSE:

Iflg. tall publisert fra SSB 9. september i år steg konsumprisindeksen (KPI) 6,5 prosent fra august 2021 til august 2022. SSB har i samme publisering beregnet effekten som strømstøtten har på KPI ved at de har beregnet en KPI hvor strømstøtten er fjernet, slik at kraftprisen måles til markedspris og nettleien er på samme nivå som før støtteordningen, alt annet likt. Forskjellen mellom den offisielle KPI og den hypotetiske indeksen uten strømstøtte blir dermed den dempende effekten strømstøtten har hatt på prisveksten. For august viser beregningen at strømstøtten bidro til å dempe tolv månedersendringen med 2,5 prosentpoeng.

Svar:

Finansdepartementet har ikke tilgang til samme tallgrunnlag eller beregningsopplegg som SSB. Likevel kan en grov

tilnærming indikere at konsumprisveksten isolert sett hadde vært om lag 5,2 pst. i august dersom strømstøtteordningen ga 100 pst. kompensasjon for strømpriser over 50 øre/kWh fra januar.

Anslaget forutsetter uendret forbruk og tar ikke hensyn til at forbruket vil øke som følge av insentivene et slikt pristak gir. En makspris på strøm på 50 øre pr kWh vil føre til økt forbruk og dermed økt knapphet på strøm, med økte markedspriser som resultat. Dette vil øke prisene som aktører utenfor strømstøtteordningen møter. Norske bedrifter vil få økte kostnader til strøm, som vil presse deres produktpriser opp. Selv om elektrisitetsprisenes bidrag til konsumprisveksten blir lavere, kan dermed andre varer og tjenester bidra mer til prisveksten. Det samlede bidraget til konsumprisveksten av en makspris på strøm på 50 øre/kWh er dermed svært usikkert.

Strømstøtte vil på kort sikt kunne dempe konsumprisveksten. På noe lengre sikt vil imidlertid en avgiftsreduksjon som dekkes inn med økt bruk av oljepenger, forsterke presset i økonomien ved å bidra til økt aktivitet. Det vil i sin tur isolert sett gi høyere vekst i konsumprisene over tid, hvor utslaget vil avhenge av tiltakets størrelse. I en situasjon hvor arbeidsmarkedet allerede er stramt, vil en ekspansiv økonomisk politikk øke risikoen for at konsumprisveksten fester seg på et høyt nivå. Et slikt

tiltak vil altså kunne øke andre konsumpriser for husholdninger lenger frem i tid.

SPØRSMÅL NR. 2858

Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 16. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden enig i at det bør opprettes politijuriststilling ved den norsk-svenske politistasjonen på Magnormoen, og vil statsråden arbeide for at dette realiseres i statsbudsjettet for 2023?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet fikk fremforhandlet etableringen av en felles norsk-svensk politistasjon på Magnormoen i budsjettforhandlingene med den forrige regjeringen. Denne politistasjonen er en unik innsats mot den stadig mer profesjonelle og grensekryssende kriminaliteten. Statsråden har omfavnet dette Frp-prosjektet, så ministeren skal ha honnør for at prosessen ikke stanset opp ved regjeringsskiftet og at et midlertidig polititjenestested på norsk side av grensen på Magnormoen nå er etablert i påvente av den nye stasjonen på grenselinjen.

Spørsmålsstiller mener det er viktig med tilstrekkelig og korrekt bemanning på den nye politistasjonen. Herunder er det viktig at også påtalemyndigheten i politiet er representert ved den nye stasjonen. Dette for å sikre at påtalemyndigheten sitter tett på det operative politiarbeidet ved stasjonen, og ikke minst for å bygge kompetanse på de særproblemstillinger som vil komme med stasjonens egenart og det svensk-norske politisamarbeidet på Magnormoen. Slik spørsmålsstiller ser det er dette en viktig forutsetning for at den norsk-svenske politistasjonen skal bli så effektivt som mulig.

Det spørres på denne bakgrunn om statsråden deler spørsmålsstilleres vurdering av viktigheten av at det opprettes politijuriststilling ved politistasjonen på Magnormoen. Videre bes det om en tilbakemelding på om statsråden vil arbeide for at dette skal realiseres allerede i statsbudsjettet for 2023.

Svar:

Jeg er opptatt av at politiets tilstedeværelse på Magnormoen i Innlandet politidistrikt skal sikre en effektiv styrking av politiets innsats mot grensekryssende kriminalitet. Det gjelder både ved den midlertidige politistasjonen som ble etablert i juni 2022, etter denne regjeringens initiativ, så vel som ved den planlagte felles norsk-svenske politistasjonen. Bemanningen er en viktig faktor for å oppnå de effektene vi ønsker oss.

Regjeringen ønsker å styrke påtalemyndigheten i politiet. Derfor bevilget regjeringen i 2022-budsjettet blant annet 26,3 millioner kroner til en styrking av påtalemyndigheten i politiet, ut over bevilgningen som ble foreslått av regjeringen Solberg.

Jeg har nylig fastsatt en revidert hovedinstruks for politiet, hvor jeg slår fast at politiet skal ha en desentralisert organisasjonsstruktur og en hensiktsmessig geografisk fordeling av oppgaver og ressurser. Dette legger føringer for hvordan politiet organiserer sin virksomhet. Innenfor politiets budsjettrammer legger jeg til grunn at politiet arbeider for en bemanning ved politistasjonen som oppfyller formålet med politistasjonen, nemlig å styrke politiets evne til å jobbe med grenseoverskridende kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 2859**Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 16. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Under justisminister Monica Mæland (H) ble det vedtatt at de to hovedredningssentralene i Sola og i Bodø skulle slås sammen til én virksomhet, med en administrerende direktør lokalisert i Bodø. Dette gir en bedre organisering og ledelse og reflekterer de særlige beredskapsmessige forhold som Norge står overfor i Nordområdene. I praksis er imidlertid direktørens kontorsted i Bodø de siste årene ikke i bruk.

Hva vil statsråden foreta seg for å følge opp det tidligere vedtaket om sammenslåing med lederstillingen lagt til Bodø?

BEGRUNNELSE:

Hovedredningssentralen har et operasjonsområde på land, til sjøs og i luften som strekker seg over enorme geografiske områder som i tillegg er utsatt for ekstreme værforhold. Fra Nordpolen strekker operasjonsområdet seg langs grensen til Russland i øst og 0-meridianen i vest.

Det var viktig at hovedredningssentralene ble slått sammen under felles ledelse fra Bodø. Dette reflekterer de

særlige beredskapsmessige utfordringer som Norge står overfor i Nordområdene og gir dessuten et bedre utgangspunkt for organisering og ledelse av redningstjenesten. Det legges til grunn at statsråden er enig i denne prioriteringen og følger opp at tidligere vedtak blir gjennomført i praksis.

Svar:

Førrige regjering, - under Justis- og beredskapsminister Monica Mæland (H), valgte å slå sammen Hovedredningssentralen (HRS) til en statlig virksomhet. Virksomheten er organisert med to redningssentraler (avdelinger), en på Sola og en i Bodø.

Da sammenslåingen ble iverksatt 1. januar 2020, ble en direktør med ansvar for den administrative ledelsen tilsatt. Selv om stillingen som direktør er lagt til Bodø, kreves det også tilstedeværelse ved avdelingen på Sola og på andre nasjonale arenaer. Departementet følger opp HRS og øvrige underlagte virksomheter gjennom styringsdialogen. Utøvelse av virksomhetsledelse inngår i denne dialogen.

SPØRSMÅL NR. 2860**Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 19. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Økende boligpriser, et utfordrende leiemarked og økende renter vil eskalere utviklingen av økende forskjeller. Regjeringen viser til pågående arbeid, og henviser til at de følger utviklingen.

Hvilke konkrete tiltak vil statsråden sette inn for å få kontroll på en situasjon som trolig vil få alvorlige konsekvenser og øke forskjellene i befolkningen?

BEGRUNNELSE:

Det er en krevende tid for mange, spesielt de unge møter utfordringer som kan få alvorlige konsekvenser både for den enkelte og samfunnet. Tilgangen til egnet og egen bolig er en forskjellsdriver som raskt skaper økte forskjeller i makt og rikdom. SV er opptatt av at vi skal bremse denne utviklingen, og har fremmet forslag om tiltak for en mer rettferdig boligpolitikk. Dette stemmes ned, og det henvises til pågående arbeid fra regjeringen. Faktum er at det er en kraftig økning i prisnivået på boliger, stadig færre og dyrere leieobjekter og renteøkning. Dette er en utvikling

som krever at regjeringen ser utfordringene i sammenheng og iverksetter kraftige politiske grep for å begrense konsekvensene av det urettferdige boligmarkedet.

Svar:

I Hurdalsplattforma har regjeringspartia sagt at enda fleire skal få moglegheita til å eige sin eigen bustad. Eigarlinja står sterkt i Noreg, og så mange som 8 av 10 eig bustaden dei bur i. Noreg har òg den høgste delen unge bustadeigarar i Europa i dag. 70 prosent av alle i starten av 30-åra bur i ein eigd bustad. Samstundes ser eg at ein god del menneske finn situasjonen på bustadmarknaden krevjande. Særleg gjeld dette i Oslo og andre storbyar, kor bustadprisane er ekstra høge. Startlån er vårt viktigaste verkemiddel for at husstandar med langvarige bustadfinansieringsproblem kan kjøpe bustad. Året 2021 var det femte året på rad

med rekord i kor mange startlån som er gitt. Kommunane lånte ut 13,5 milliardar kroner til nær 7 400 husstandar. 4 200 av desse var barnefamiljar. I statsbudsjettet for 2022 auka vi låneramma til Husbanken med 2 milliardar kroner, der startlån har høgaste prioritet. Regjeringa vil òg leggje til rette for at kommunane i samarbeid med aktørar som bustadbyggjelaga kan byggje bustader til folk som ikkje har tilstrekkeleg eigenkapital. Vi vil derfor sjå på korleis vi kan leggje til rette for alternative former for etablering, som "leige-til-eige"-modellar og andre bustadkjøpsmodellar. Eg vil òg trekke fram at ikkje alle ynskjer eller treng å bu i dei store byane. Regjeringa er oppteken av å finne gode løysingar for kommunar i distrikta som har lav nybygging, samstundes som det er mangel på bustader som er tilpassa befolkninga sine behov. Når det

er få aktørar i bustadmarknaden, er behovet for at kommunane tar ei aktiv rolle spesielt stort. Regjeringa vil i åra som kjem styrke det distriktsretta arbeidet i Husbanken. Eigarlinja i bustadpolitikken ligg altså fast. Samstundes er det viktig for regjeringa å jobbe for stabile og gode buforhold for leigetakarar. Nær ein million nordmenn bur i leigd bustad i dag, og talet aukar. Mange som leiger bur bra, men det er også utfordringar i leigemarknaden som vi må ta tak i. Leigetakarar har oftare høge buutgifter i forhold til inntekta si, og har oftare ustabile buforhold og dårleg bukvalitet. Nyleg hadde eg eit møte med ei rekke aktørar for å få innspel om korleis vi kan auke talet på utleigebustader, og korleis vi kan sikre trygge buforhold for leigetakarane. Her fekk vi mellom anna innspel om å gjere endringar i husleigelova. Eg vil prioritere arbeidet med å sikre betre

forhold i leigemarknaden. Eg skjønar av spørsmålet frå Grete Wold at ho er utolmodig for å få til ein styrka bustadpolitikk. Eg er òg utolmodig. Regjeringa vil arbeide kontinuerleg for å forbetre bustadpolitikken, og leggje fram tiltak undervegs. Samstundes er eg oppteken av at vi får eit heilskapleg bilete av bustadmarknaden, slik at vi er trygge på at vi bruker dei verkemidla som verkar best. Vi er difor i gang med ei stortingsmelding om bustadpolitikken, som vil bli lagt fram for Stortinget i 2024. I dette arbeidet vil vi sjå nærmare på utfordringar på både eige- og leigemarknaden, og vi vil sjå på kva rolle kommunane og Husbanken skal ha på dette viktige

området i åra som kjem.

Eg ser fram til mange gode og viktige diskusjonar om bustadpolitikken i tida framover.

SPØRSMÅL NR. 2861

Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 20. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Tror statsråden migrenepasienter bruker CGRP-hemmere for moroskyld?

BEGRUNNELSE:

Etter en regelendring som ble innført 1. april i år, må alle migrenekronikere som bruker CGRP-hemmere som

medikament mot migrene, gjennomføre en behandlingspause på 12 uker, for å se om de fortsatt har migrene. For pasientene betyr det derfor at man må gjennom enorme smerter og psykisk belastning i tre måneder, for å bevise at man fortsatt har en kronisk migrenesykdom. Undertegnede har stilt spørsmål om saken tidligere, der statsråden svarer at beslutningene må komme av forutsigbare og faglige kriterier, og for at det skal sikre at «ressursb-

ruken ved å ta i bruk et legemiddel står i rimelig forhold til nytten». Pasienter bruker ikke medisiner uten hensikt. Medikamentene brukes fordi det gir en effekt. I dette tilfellet gjør det at mennesker med kronisk migrene kan stå i arbeid, ha et sosialt liv og leve uten store smerter. I statsrådets svar virker det som hun legger til grunn at en rekke migrenepasienter bruker medikamenter uten å selv ha nytte av dem.

For pasientene er tre måneder med migrene et levende mareritt. Kraftig migrene gjør at mange pasienter ser seg nødt til å lukke seg inn i et mørkt rom, helt adskilt fra omverdenen. Dette er nå realiteten for rundt 10 000 mennesker med kronisk migrene. Pasientene skal testes med egen smerte og ubehag som innsats, i stedet for å få tildelt den medisinen de trenger.

For Fremskrittspartiet skal vi se pasientenes behov først. Når pasientene tvinges ut i smerte, sykdom og sykefravær for å bekrefte en påvist kronisk sykdom, så viser det hvor firkantet helsesystemet er lagt opp til å være. Dette er beslutninger som fint kan avgjøres mellom pasient og lege, der de som trenger behandling kan få det, uten at man skal brukes som forsøkskaniner overfor egen sykdom.

Svar:

Som jeg har beskrevet i mitt svar av 27. april 2022 på spørsmål nr. 1849 fra representanten Hoksrud, er migrene en sykdom hvor sykdomsbyrden og behovet for behandling kan endres over tid. Behandlingspauser (midlertidig opphold i legemiddelbehandlingen) gjennomføres allerede i norsk klinisk praksis i dag, men praktiseres ulikt mellom behandlere. Norske nevrologer som Legemiddelverket har vært i dialog med, var samstemte om at det er fornuftig med tydeligere retningslinjer for forsøksvis seponering. Dersom særskilte og tungtveiende individuelle medisinske vurderinger tilsier det, er det rom for at behandlingspausen kan avsluttes tidligere. En slik vurdering må gjøres for den enkelte pasient av behandlende nevrolog.

De fleste pasienter som behandles med CGRP-hemmere i Europa gjennomgår en behandlingspause etter 6-12 måneder. Dette er anbefalt i både europeiske og nasjonale retningslinjer. Blant annet kom det i sommer oppdaterte retningslinjer for bruk av CGRP-hemmere fra European Headache Federation. Disse anbefaler en slik behandlingspause (for CGRP-hemmere), også for kronisk migrene. Videre samsvarer vilkårene i stor grad med gjeldende praksis i Danmark innen samme område. I Danmark er det også krav om en behandlingspause for å vurdere indikasjon for fortsatt behandling.

Formålet med behandlingspausen er primært å se om sykdommen og behovet for behandling har endret seg, ikke om effekten av legemidlene har endret seg. Det er ingen som er tjent med å stå på legemidler som man ikke

trenger. Det kan gi unødvendige bivirkninger for pasientene, og unødvendig bruk av ressurser som i stedet kunne vært benyttet til andre formål.

Jeg mener de vilkårene som ble innført 1. april bidrar til riktig bruk av folketrygdens midler ved at det er de pasientene som trenger behandlingen mest, og som har best nytte av den, som får behandling med CGRP-hemmere dekket på blå resept. Behandlingspausen er innført for å unngå overbehandling og undersøke om pasienten fortsatt oppfyller kravene til refusjon. De nye vilkårene kan oppfattes som en innskrenking sammenlignet med vilkårene som gjaldt før 1. april, men er i stor grad presisering av forutsetningene som lå til grunn for metodevurderingene.

Behandlingspause er et prinsipp som er etablert i klinikken basert på klinisk erfaring med andre migrenelgemidler og internasjonale retningslinjer, også for CGRP-hemmere.

Jeg mener at slik vilkårene er formulert, ved at behandlende nevrolog kan sette i gang behandlingen igjen før det er gått 12 uker dersom det foreligger tungtveiende medisinske, individuelle hensyn, gir tilstrekkelig rom til å ivareta de pasientene som av ulike grunner ikke kan eller bør ha et så langt opphold i behandlingen.

SPØRSMÅL NR. 2862**Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 16. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Det er nå snart tre år siden Arkivlovutvalget overleverte utredningen «Fra kalveskinn til datasjø - Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver», og ny arkivlov er sendt på høring.

Hva er videre framdriftsplan for ny arkivlov, og hva er status for planene om å etablere en nasjonal sektorstrategi slik Arkivforbundet og Arkivverket etterspør?

BEGRUNNELSE:

Stortingets behandlet 18. mars 2022 innstillingen fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens oppfølging av Dokument 3:10 (2016-2017) om arkivering og åpenhet i statlig forvaltning. Et samlet Storting vedtok komiteens innstilling blant annet om at arkivering, journalføring og åpenhet er med på å styrke den demokratiske debatten og tilliten til styringen av Norge og at ansvarlige departementer løpende må vurdere nye tiltak.

Gjeldende arkivlov er svært utdatert, og bidrar til å hindre utvikling og digitalisering av forvaltningen generelt og dokumentasjonsforvaltningen spesielt. Jeg vil derfor understreke at det haster med fornyelse av loven. Jeg ber om en status for arbeidet og om en forpliktende fremdriftsplan, inkludert når Stortinget kan vente å få oversendt lovproposisjonen til behandling.

Det er slik jeg ser det ikke formulert noen sammenhengende arkivpolitikk fra regjeringen. Det er derfor svært positivt om det kan settes i gang arbeid med en sektorstrategi, slik at man får lagt grunnlag for systematisk utvikling og god ressursutnyttelse på tvers av forvaltningsnivåene. Det har i flere år vært en sektorstrategi for blant annet biblioteksektoren.

Stortinget ba i juni 2017 med følgende partier stående bak; Senterpartiet, Arbeiderpartiet, SV, MDG, KrF og Venstre, om at det ble igangsatt en bred arkivutredning:

“Stortinget ber regjeringen iverksette en bred utredning av samfunnets arkivfunksjoner, med særlig vekt på regionale arkivtjenester, nasjonalt samspill og håndtering av digitale utfordringer”.

NOU 2019:9 Fra kalveskinn til datasjø var satt søkelys på nødvendig utredning som forarbeid til ny lov, og jeg kan ikke se at den svarer på Stortingets ønske om en bred utredning av samfunnets arkivfunksjoner. Også i lys av dette vil det være avgjørende å få på plass en strategi.

Svar:

Høringsfristen for ny arkivlov utløp i januar i år. Departementet jobber nå med en lovproposisjon. Arbeidet med ny arkivlov er et omfattende arbeid med til dels krevende problemstillinger som må avklares før et lovforslag kan presenteres for Stortinget.

Jeg er ikke enig i at gjeldende arkivlov er svært utdatert og til hinder for utvikling og digitalisering i forvaltningen, slik representanten framholder i sin begrunnelse for spørsmålet. Både dagens lov og lovforslaget som ble sendt på høring, har en prinsipiell og overordnet innretning, nettopp for å ikke være til hinder for utvikling. I påvente av ny arkivlov har Arkivverket, i samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet, etablert en regulatorisk sandkasse for arkiv, data og offentlighet. Målet med sandkassa er å utforske det juridiske handlingsrommet og tilrettelegge for innovasjon og teknologiutvikling. I sandkassa får virksomheter råd og veiledning fra Arkivverket for å kunne finne gode tekniske løsninger innenfor gjeldende regelverk. Prosjektet har vist at dagens regelverk i all hovedsak ikke er til hindring for å utvikle nye typer saks- og arkivsystemer og andre digitale løsninger. Når det er sagt, mener jeg at det likevel er viktig å få på plass et nytt og oppdatert regelverk. Jeg har som mål at Stortinget skal få oversendt en lovproposisjon til behandling våren 2024.

Spørsmålet om en nasjonal strategi for arkivutvikling har over tid vært en del av dialogen som departementet har hatt med ulike aktører i arkivfeltet. Dette er også spilt inn av flere instanser i forbindelse med høringen av forslaget til ny arkivlov. Arkivverket har i oppgave å iverksette nasjonal politikk på arkivfeltet og bidra til utvikling og styrking av arkivsektoren. Som del av dette arbeidet, er det naturlig at Arkivverket vurderer nærmere behov og utfordringer. Jeg vil i første omgang derfor be Arkivverket om å se på innspillene fra sektoren. Fra departementets side må vi imidlertid nå prioritere arbeidet med å ferdigstille forslaget til ny arkivlov.

SPØRSMÅL NR. 2863**Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 16. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil finansministeren sørge for at dagens ordning med halv pris på Rv3/25 og bomfritak på gamle Rv3/25 mellom Løten og Elverum og gamle E6 mellom Hamar og Brumunddal videreføres, eller vil ministeren skru på bommene og påføre bilistene ekstra unødvendige kostnader og lokalbefolkningen langs lokalvegene ekstra støy, trafikk, ubehag og trafikkfarlige situasjoner?

BEGRUNNELSE:

Da 4-felt E6 gjennom Hedmark og Rv3/25 fra Elverum til Løten var ferdig utbygd ble det masse protester mot bompenger på gamle E6 mellom Hamar og Brumunddal og gamle Rv3/25 mellom Løten og Elverum. Folk flest kjørte lange omveier for å unngå å betale bompenger på lokalvegene. Det er fullt forståelig, for det er ingen logikk i at de som ikke bruker eller trenger de nye motorveien skal betale bompenger for å kjøre på gamle og dårlige fylkesveier.

Dette resulterte i enormt mye trafikk i boligkater, forbi skoler og barnehager hvor det absolutt ikke er bra med gjennomgangstrafikk og det heller ikke er lagt til rette for mye trafikk. Økt trafikk førte også til redusert trafikksikkerhet på lokalvegene.

Løsningen på problemet og protestene mot bompenger på lokalvegene var enkelt. Det var å innføre bomfritak på gamle E6 mellom Hamar og Brumunddal. Videre sørget vi for halv pris på den nye trygge og sikre 4-felt Rv3/25 og bomfritak på gamlevegen mellom Løten og Elverum.

Bomfritak ga umiddelbart positive resultater. Bilistene sluttet å kjøre alle mulige omkjøringsveier, de sluttet å kjøre i boligkater og trafikken gikk fint på gamle E6 og gamle Rv3/25. FrP sørget for at bomfritaket ble videreført også etter at vi gikk ut av regjering. Heldigvis så sørget også dagen regjering for å videreføre bomfritaket. Men det er stor usikkerhet for om halv pris på nye rv3/25 og bomfritaket på gamle Rv3/25 og gamle E6 videreføres. Dagens ordning fungerer meget bra, så det er ingen ting som tilsier at det er klokt å skru på bomstasjonene. All logikk og fornuft tilsier at bomfritaket må videreføres.

Svar:

Bompengeselskapet Vegfinans mottok i 2021 et tilskudd på totalt 296 millioner kroner for å innføre en prøve-

ordning der taksten på hovedvegen ble redusert med 50 pst, og det ble gitt fritak på sideveg i prosjektet rv. 3/25 Ommangsvollen – Grundset/Basthjørnet. Forutsetning for tilskuddet er at prøveordningen varer i minimum 18 måneder. Etter 18 måneder skal prøveprosjektet evalueres av Statens vegvesen. Dette er for å sikre bompengeselskapets inntekter og at garantisten ikke blir skadelidende som følge av prøveordningen. Statens vegvesen opplyser at fristen for denne evalueringen er satt til utgangen av september d.å. Når det gjelder evt. videreføring av ordningen med fritak for innkreving på sidevei på strekningen E6 Kolomoen-Moelv, er dette noe departementet vil komme tilbake til. Vi viser til at det er gitt et slikt tilskudd for 2021 og 2022.

Etter at vi har mottatt evalueringen fra Statens vegvesen vil vi se på hvilke effekter prøveordningen har hatt for sikkerhet, trafikk og økonomi.

SPØRSMÅL NR. 2864**Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 16. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Hvorfor vil ikke statsråden lytte til et flertall i befolkningen i tidligere Vågsøy kommune som vil dele opp nåværende Kinn kommune?

BEGRUNNELSE:

1. september ble det avholdt en folkeavstemning om hvorvidt nåværende Kinn kommune skulle løses opp eller ikke. Kommunen har ofte i media blitt omtalt som Norges rareste kommune, blant annet ettersom at kommunen ligger på hver sin side av Bremanger kommune. I Vågsøy-delen av Kinn kommune stemte hele 59,2 prosent for å splitte opp den nåværende sammenslåtte kommunen. Bare 44 stemmer skilte ja og nei-siden. Under behandlingen av saken i kommunestyret var det svært jevnt, der 21 representanter stemte for å beholde Kinn kommune, mens 18 stemte for deling.

Til Firdaposten 28. mai 2018 uttalte partileder i Senterpartiet og finansminister Trygve Slagsvold Vedum sitat:

«–Når det gjeld Kinn kommune er det eit eksempel på kor desperat den prosessen vart. Ein pressa veldig på frå regjeringa si side, slik at ein følte lokalt at dei måtte finne ei løysing. Eg håpar regjeringa kan legge litt av prestisjen til side, eg ser jo at det er ein lite funksjonell kommune, seier Slagsvold Vedum».

I et ekteskap holder det at en av dem som er i ekteskapet har lyst til å skilles. Det samme prinsippet bør gjelde for kommuner. Dette er noe blant annet statsråden har vist gjennom handling både når det kommer til Søgne og Haram. Når et såpass stort flertall som 59,2 prosent av innbyggerne i Vågsøy ønsker seg tilbake til den gamle kommunen, må dette lyttes til.

Svar:

Stortinget vedtok i 2017 ei samanslåing av Flora og Vågsøy på bakgrunn av lokale vedtak om samanslåing i begge kommunestyra. Kinn er derfor ikkje rekna som ein tvangssamanslått kommune. Dette i motsetnad til Ålesund og Kristiansand kommunar, der samanslåinga blei vedtatt mot lokale vedtak i Haram og Søgne.

På bakgrunn av eit initiativ frå kommunen sjølv, vedtatt i kommunestyret i Kinn 10. februar 2022, sa regjeringa våren 2022 ja til å greie ut deling av Kinn. Det blei utarbeidd eit saksgrunnlag om konsekvensar av delinga, på oppdrag frå Statsforvaltaren i Vestland. Dette var gjort kjend for innbyggjarane i Kinn, som grunnlag for ei rådg-

jevande folkerøysting i kommunen. Den økonomiske ramma for ei ev. deling var også kjend for innbyggjarane.

I folkerøystinga var det eit lite fleirtal av innbyggjarane i heile kommunen som røysta for at kommunen ikkje skal delast. Fleirtalet i kommunestyret har no konkludert med at dei meiner kommunen ikkje bør delast.

Statsforvaltaren skriv i si tilråding at «Statsforvaltaren ser at det er både fordelar og ulemper knytt til ei eventuell deling av Kinn kommune. Etter Statsforvaltaren si mein- ing er det i ei slik sak viktig å ta omsyn til det øvste politiske organet i kommunen. Det var Kinn kommunestyre som tok initiativ til å utgreie konsekvensane av ei deling, og vedtaket i kommunestyret bør såleis vege tungt. Kommunestyret har vedteke at Kinn kommune held fram som eigen kommune. Statsforvaltaren i Vestland sluttar seg til vedtaket i Kinn kommunestyre, og vi tilrår med dette at Kinn kommune ikkje blir delt og såleis held fram som eigen kommune.»

Det er som det framkjem over altså kommunestyret sjølv som har initiert ei utgreiing av deling av kommunen og etter å ha innhenta råd frå innbyggjarane no har konkludert med at ein ikkje ynskjer deling.

SPØRSMÅL NR. 2865**Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 20. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at alle pasienter som mottar rusbehandling hos private/ideelle tilbydere gjennom fritt behandlingsvalg, vil ha et fullverdig tilbud i det offentlige fra 2023, som følge av avviklingen av fritt behandlingsvalg?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har avslørt at de vil utvikle fritt behandlingsvalg fra 2023, til stor fortvilelse for mange pasienter – særlig innen rus og psykisk helse. For mange pasienter betyr det at man i stedet for å få et godt tilbud tilpasset en selv, vil man møte byråkrati og helsekøer i det offentlige.

Fremskrittspartiet ønsker å sette pasientene først. Det viktigste er at norske pasienter får et fullverdig tilbud, og det får vi gjennom tilbudsmangfold i det helsetilbudet vårt. Staten skal naturligvis alltid ta regningen. For regjeringen er det derimot viktigere hvem som tilbyr tjenestene, enn kvaliteten på tjenestene. For FrP er det uforståelig, og vil skape økt press på et allerede presset helsevesen.

Svar:

De regionale helseforetakene har et lovpålagt ansvar for å oppfylle befolkningens rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, ved å tilby tjenester enten fra egne helseforetak eller etter avtale med private virksomheter. Opphøret av ordningen fritt behandlingsvalg skal derfor ikke gå utover pasientene. De skal fremdeles få oppfylt sine rettigheter.

Det er svært viktig å både sikre gode tjenester og tilstrekkelig kapasitet i spesialisthelsetjenesten til behandling av pasienter med ruslidelser og psykisk helseutfordringer. Jeg mener regjeringens forslag om å utvikle ordningen med fritt behandlingsvalg vil kunne bidra til nettopp dette. Ordningen med fritt behandlingsvalg har hverken oppnådd formålet om å få ned ventetidene eller gjort helsetjenesten mer effektiv, samtidig som ordningen har betydelige negative konsekvenser. De offentlige sykehusene brukte over 500 millioner kroner på å betale fritt behandlingsvalg-leverandører i 2021. Dette er ressurser de får beholde når ordningen avvikles, og som kan brukes til å styrke tilbudet i de offentlige sykehusene eller til å inngå samarbeid med private gjennom langsiktige avtaler hvor behandlingsskvalitet for pasientene vektlegges.

Utgiftene til fritt behandlingsvalg-ordningen har økt betydelig år for år. Det betyr at de regionale helseforetakene har begrenset styring og kontroll med en økende del av behandlingstilbudet i spesialisthelsetjenesten og ressursbruken knyttet til dette. De regionale helseforetakene, som har ansvaret for å sørge for spesialisthelsetjenester til befolkningen innen rammen av Stortingets bevilgninger, bør også ha kontroll med innholdet i behandlingstilbudet, kvaliteten på tilbudet og ressursbruken i den offentlige finansierte spesialisthelsetjenesten.

Departementet har i 2022 gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å påse at pasienter som mottar behandling hos private leverandører gjennom godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg, får videreført det tilbudet de har behov for når ordningen avvikles. De regionale helseforetakene må selv vurdere hvilke tiltak som er nødvendige for å ivareta dette ansvaret, inkludert vurdere hva som skal leveres av egne helseforetak eller av private leverandører gjennom nye anskaffelser.

Videre har jeg bedt de regionale helseforetakene om å vurdere hvorvidt godkjente virksomheter i fritt behandlingsvalg-ordningen i dag leverer tjenester som oppfyller et viktig nasjonalt eller regionalt behov og påse at slike tjenester også i fremtiden gjøres tilgjengelige.

SPØRSMÅL NR. 2866**Innlevert 9. september 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 20. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Kva tiltak har regjeringa sett i verk for å følgja opp vegkartet for universelt utforma nærskular, og kva vil statsråden gjera for å sikra at alle nærskular vert universelt utforma innan 2030?

GRUNNGJEVING:

Alle barn har rett til å gå på nærskulen sin. For at det skal vera mogleg må skulebygg og uteområde vera tilgjengelege for alle – både elevar, lærarar, vedlikehaldspersonell og innbyggjarar. I dag må mange barn gå på ein annan skule enn barna i nabolaget, fordi skulane ikkje er tilgjengelege.

Å vera del av nærmiljøet sitt og det lokale læringsmiljøet kan bety mykje for enkeltmenneske si utvikling og livskvalitet. Skulane har også ein sosial funksjon utanom vanleg skuletid. Det kan vera klassefestar, idrett, korps eller andre møte og arrangement.

I 2018 presenterte Bufdir «Veikart. Universelt utformet nærskole 2030». Vegkartet legg opp til ei djuptgripande satsing på offentlege verkemiddel for å sikra at alle barn skal ha høve til å gå på nærskulen sin innan 2030.

I vegkartet står det mellom anna:

«Det er kommunen som er skoleeier og har ansvar for sine skoler. Erfaringer og dagens status tilsier likevel at dette er et område der det er behov for at staten tar ansvar og får til en nasjonal dugnad for å nå målet om en universelt utformet nærskole innen 2030.»

Svar:

Spørsmålet er retta til kommunal- og distriktsministeren, men svarast ut av meg som ansvarleg statsråd på området.

Eg er samd med representanten i at det er grunnleggjande for nærmiljøet og for inkludering i skulen at alle har tilgang til skulebygg og uteområde. Universell utforming er spesielt avgjerande for enkeltelevar, men løysingar som er universelt utforma, er viktig for alle barna, for foreldre og andre som besøker skulane, og ikkje minst for dei tilsette.

I Hurdalsplattforma skriv regjeringa at vi vil gjennomføre «Veikart for universelt utformet nærskole» innan 2030, blant anna ved å gjeninnføre rentekompensasjonssordninga for skulebygg og svømmeanlegg.

Alle grunnskuleelevar har rett til å gå på nærskulen sin. Plan- og bygningsloven stiller krav til universell utforming i forbindelse med planlegging og oppføring av nye skular,

og for gamle skular gjeld kravet ved endringsarbeid som omfattast av denne lova. Opplæringslova stiller òg krav til skular om fysisk miljø. Ho slår fast at alle elevar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira, og at skulen skal innreist slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar. At elevar med funksjonshemmingar sine behov skal tas hand om, har òg ei tydeleg forankring i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Det er kommunen, som skuleeigar, som har ansvar for at deira bygg oppfyller krava.

Vi har ikkje ei nasjonal oversikt over kor stor del av skulane som er universelt utforma og eksisterande kartleggingar spriker. Det gjer det krevjande å utforme tiltak og berekne kostnader. Kunnskapsdepartementet er i gang med å vurdere korleis regjeringa bør følgje opp punktet om Veikartet for universelt utforma nærskule.

SPØRSMÅL NR. 2867**Innlevert 11. september 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 16. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Er det slik det skal vera i Norge at folk må flytte på seg for å få den hjelpen dei har krav på eller er kommunar pliktig å yte helsehjelp der innbyggjaren bur som til dømes på ei øy?

GRUNNGJEVING:

I lokalavisa Marsteinen for Austevoll står det 8. september ei sak med overskrift: Kirsten Ann (79) får ikkje kommunal hjelp. Bakgrunnen er at dette er ein innbyggjar som bur på ei øy utan vegforbindelse til resten av kommunen. Austevoll kommune skriv i avslaget sitt om søknad om praktisk bistand at dei ikkje har hatt høve til å vurdere bustaden eller helsetilstanden til søkjaren, sidan det ikkje er transport til øya. Det står vidare i saka: Kommunen vil kunne tilby hjelp dersom søkjar busett seg på dei stadane der det er praktisk mogleg å gje tenester. Kommunen vil

vera behjelpelig med bustad/omsorgsbustad etter gjeldande sakshandsaming, skriv dei i eit brev til Hevrøy.

Svar:

Eg ber om forståing for at eg ikkje kan uttale meg om denne konkrete saka og dei vurderingane som er gjort her. I samsvar med prinsippa nedfelt i kommunelova følgjer det direkte av lovas § 3-1 at kommunen er pålagt å sørge for at personar som oppheld seg i kommunen blir tilboden nødvendige helse- og omsorgstenester.

Forpliktingane til kommunen gjeld uavhengig av kvar i kommunen den enkelte bur. Kommunen må gjere ei individuell vurdering av den enkelte sitt behov, og på den bakgrunnen fatte vedtak om eit eventuelt tenestetilbod.

Dersom det oppstår usemje mellom kommunen og pasient/brukar om i kva grad det blir ytt eit forsvarleg og adekvat tenestetilbod, så kan saka klagast inn til Statsforvaltaren som tilsynsmynde.

SPØRSMÅL NR. 2868**Innlevert 11. september 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 16. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Statsministeren har varsla at statsbudsjettet for 2023 blir svært stramt, med få eller ingen nye satsingar.

Kan justisministeren garantere at det på budsjettet for 2023 ikkje vil bli tatt midlar frå dei ordinære rammene til drift og heilt nødvendig vidare styrking av politiet, påtalemakta eller kriminalomsorga innanfor eksisterande struktur for å finansiere Senterpartiet sin vallovnad om reversering av domstolsreformen?

Stortinget. Statsbudsjettet legges som kjent fram 6. oktober.

Svar:

Jeg kan ikke kommentere forslag til bevilgning til virksomhetene før statsbudsjettet for 2023 er lagt fram for

SPØRSMÅL NR. 2869**Innlevert 11. september 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 20. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Statleg eigde Løken Gard i Valdres har stått tom og utan drift sidan Støre-regjeringa sist haust stoppa planane om sal av garden.

Kva planer har landbruksministeren for å få ny aktivitet og drift av Løken Gard, til dømes ved å utvikle garden som eit nasjonalt senter for fjell-landbruk og dei omstillingane som må til i fjell-landbruket på grunn av klimaendringar, endra forbrukar-preferansar, ny teknologi etc.?

Svar:

Etter at salet av Løken gard i Valdres blei stoppa i fjor haust, har det blitt arbeidd med å finne ei løysing for eige-
domen. Det er ikkje lenger eit statleg behov for den, og det har blitt greidd ut om eigedomen kan huse eit nasjonalt senter for fjellandbruket. Eit initiativ, med Øystre Slidre kommune i spissen, har hatt ønskje og planar om å nytte eigedomen til eit nasjonalt senter. Eg har i den seinare tida hatt tett dialog med kommunen om saka med mål om å finne ei løysing.

SPØRSMÅL NR. 2870**Innlevert 11. september 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 19. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Er statsråden kjent med hvem som har sagt følgende: Det er med sterk forundring vi ser at kulturministeren med et pennestrøk fjerner den garantien Stortinget har gitt om kompensasjon for bortfall av spilleautomatinntektene?

Svar:

Ja.

BEGRUNNELSE:

I 2005, da Norsk Tipping fikk enerett på drift av spillautomater mistet lag og organisasjoner store inntekter. En av dem som reagerte uttalte sitatet i spørsmålet mitt. Vedkommende la til: Det er provoserende at organisasjonene får beskjed via et brev i slutten av september om at en vesentlig del av våre inntekter til våre humanitære aktiviteter i 2006 rett og slett bortfaller.

Spørsmålsstiller er enig i den siterte personen, som i dag møter statsråden titt og ofte. Spørsmålsstiller seg dessuten en rekke likhetstrekk mellom det som skjedde i 2005, og det som er i ferd med å skje med bingomidlene nå 17 år senere.

SPØRSMÅL NR. 2871**Innlevert 11. september 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 19. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen og utenriksministeren for å følge opp Norges arbeid med å få på plass et internasjonalt regelverk for å sikre bærekraftig, global tilgang til antibiotika, og hvilke ressurser settes av til dette?

BEGRUNNELSE:

Antibiotikaresistens er en “stille pandemi” som vil føre til en global katastrofe om vi ikke tar grep umiddelbart. I 2019 døde på verdensbasis mer enn 1,2 millioner mennesker av resistente bakterier. Dette tallet vil ifølge fremskrivinger kunne tidobles i løpet av noen få tiår. Langt flere vil bli rammet av alvorlige, langvarige sykdommer, noe som, ifølge Verdensbanken, vil tvinge ytterligere 24 millioner mennesker ut i ekstrem fattigdom og koste den globale økonomien svimlende tusen billioner kroner innen 2050. Matsikkerheten vil settes under ytterligere press når helsen til både mennesker og dyr trues. Lavinntektsland vil, som under koronapandemien, rammes hardest.

Antibiotikaresistens er et akutt, globalt og problem forårsaket av overforbruk og misbruk av antibiotika i helse- og landbrukssektorene. Det hører også med til problembeskrivelsen at det i mange lavinntektsland dør flere av mangel på antibiotika enn av resistente bakterier. Slike sammensatte, globale problemer krever utenriks- og bistandspolitiske løsninger. Helseministeren skrev i sitt svar til representant Erlend Svardal Bøe (12 mai 2022) at «antibiotika og antibiotikaresistens er fagområder som har og skal ha høy nasjonal prioritet». Dette er bra. Men koronapandemien har gitt oss en dyrekjøpt påminnelse om at bakterier, virus og andre mikrober ikke kjenner landegrensener, og at nasjonal innsats ikke er nok. Problemet er heller ikke begrenset til helsesektoren. Antibiotikaresistens må derfor også håndteres gjennom koordinert global innsats på tvers av sektorer og gjennom forpliktende folkerettslige avtaler. Her må utenriksdepartementet høyere på banen.

Det er bred politisk enighet om at Norge bør arbeide for å få på plass et internasjonalt regelverk for antibiotika. Stortinget vedtok i fjor at Norge skal jobbe for å inkludere tilgang til effektive antibiotika i arbeidet med å utarbeide en traktat for helseberedskap i regi av Verdens helseorganisasjon, etter forslag fra H, V og Krf. I tillegg la AP, SP og SV frem et eget forslag om at regjeringen skulle jobbe for en internasjonal antibiotikakonvensjon. At Norge bør

ta utenrikspolitisk lederskap i arbeidet mot antibiotikaresistens var dessuten et unisont budskap fra begge politiske fløyer da temaet på nytt var oppe i Stortinget i mars i år.

Svar:

Norge arbeider bredt og helhetlig for å for å sikre tilgang til effektive antibiotika, fra å forebygge sykdom og redusere behovet for antimikrobielle legemidler, til å redusere feilbruk og fremme innovasjon. Det er anslått at nærmere 6 millioner mennesker i verden dør hvert år pga. manglende tilgang til antibiotika. I tillegg til at det er viktig at de får tilgang, er det også viktig at antibiotikabehandlingen fungerer. Derfor er kampen mot antibiotika resistente bakterier avgjørende for å sikre bærekraftig tilgang til antibiotika. En global handlingsplan ble vedtatt i Verdens helseorganisasjon (WHO) i 2015 i nært samarbeid med Verdens ernærings- og landbruksorganisasjon (FAO) samt Verdens dyrehelseorganisasjon (WOAH). Regjeringen jobber for at de tre organisasjonene styrker sin normative rolle på antibiotika-området og følger opp handlingsplanen.

Det er dialog med sivilt samfunn om regjeringens arbeid for å bidra til et internasjonalt regelverk på antibiotika-feltet. Antibiotika-kampanjen, der Leger uten grenser, Bellona, Kreftforeningen, Folkerettsinstituttet og Rethink Food inngår, møtte Utenriksdepartementet på statssekretærnivå før sommeren og redegjorde for sine ønsker.

I Norge har vi strenge bestemmelser for antibiotika- bruk, og meget lav bruk av antibiotika i matproduksjon og landbruket. Det er gledelig at 117 land har forpliktet seg til nasjonale planer for regulering av antibiotika- bruk. Erfaringene fra pandemien har vist at helsesikkerhet er et globalt anliggende som krever samarbeid mellom stater. Vi arbeider langs flere spor. Norge støtter arbeidet som er iverksatt i WHO med sikte på å enes om et internasjonalt pandemiinstrument, en mulig pandemitraktat. Det er flere som arbeider for å inkludere antibiotika-tilgang og regler for å hindre antibiotikaresistens i dette arbeidet. Helse- og omsorgsministeren tok dette opp i diskusjon med kolleger under helseforsamlingens møte i mai i år. Noen av argumentene for dette er at risikoene for å utvikle antibiotikaresistens er dels overlappende mht. sammenhengen mellom dyrehelse og folkehelse, og at tiltak som bedre overvåking vil være nødvendig for både pandemier og antimikrobiell resistens (AMR). Dette er rele-

vant mht. spørsmålet om nødvendigheten av en eventuell egen antibiotikakonvensjon.

Både Utenriksdepartementet, Helse og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet er involvert i arbeidet for å sikre bærekraftig global tilgang til antibiotika. Nevnte departementer vil høsten 2022 innlede et arbeid for å revidere den nasjonale norske antibiotikastrategien. Målet er at den reviderte strategien skal inneholde internasjonale komponenter. På den måten vil den kunne være med på å styre Norges arbeid for å bidra til å få et internasjonalt regelverk på plass.

Norge, gjennom Helse- og omsorgsdepartementet og deres underliggende etater, deltar aktivt i EUs arbeid på antibiotika-feltet. Resistens er av EU vurdert som den

tredje største risikoen for en helsekrise i fremtiden. I oppfølging av denne risikoanalysen pågår det et arbeid som del av i EUs styrkede helseberedskapssamarbeid hvor det satses stort innen utvikling av medisinske mottiltak for behandling og bekjempelse av antimikrobiell resistens (AMR). Det pågår et betydelig regelverksarbeid i EU knyttet til foreskrivning og bruk av antibiotika både for dyr og mennesker. EU vil etter planen komme med nytt regelverk om incentivordninger for utvikling og tilvirkning av antibiotika mot slutten av 2022.

Norge deltar også aktivt i internasjonale initiativ for utvikling av og tilgang til antibiotika, blant annet som styreleder for det globale knutepunktet for forskning og utvikling på AMR, og som styremedlem i produktutviklingspartnerskapet «the Global Antibiotic Research and Development Partnership», GARDP.

SPØRSMÅL NR. 2872

Innlevert 11. september 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 19. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Selskapet Den Lille Dyrehage i Sundebru har bygget stein på stein siden oppstart i 2013, og har siden 2018 gått med overskudd. I fjor 4 millioner kroner etter skatt. Med et årlig forbruk på 1 million kwt ser strømregningen ut til å bli 4-6 millioner kroner, eller vesentlig mer om vinterens skrekprognoser slår til.

Hvor mange bedrifter som egentlig er levedyktige forventer finansministeren går tapt de neste 12 mnd., og hva vil kostnaden bli med reduserte skatteinntekter, sysselsetting, verdiskaping og ikke minst sosiale utgifter?

BEGRUNNELSE:

Varslene om konkurs og om selskaper som sliter kommer på løpende bånd i hele sørlige del av Norge grunnet strøm og drivstoffprisene, samt grunnet drivstoffprisene i Nord.

Konkurstallene er stigende, med flere bedrifter som lever på de siste oppsparte midlene nå. Kostnadene ved massekonkurer og massearbeidsledighet vil bli ekstremt store. Det kan virke som finansministeren og regjeringen ikke har tatt disse faktorene med i sine regnestykker og prognoser for fremtiden.

Svar:

Vi kan forvente at antall konkurser vil gå noe opp fremover. Det har først og fremst sammenheng med pandemien. Da gikk antall konkurser markert ned, blant annet som følge av støtteordninger og at skattemyndighetene utviste varsomhet med innkrevningen av utestående skatter, for eksempel ved i mindre grad å begjære konkurs. Når statlige støtteordninger nå er faset ut og skattemyndighetene vender tilbake til normal praksis med inndrivning av skattekrav, er det naturlig å forvente en økning i antall konkurser. At noen bedrifter går konkurs, mens nye kommer til, er en vanlig og naturlig utvikling over tid.

Økningen i kostnader som følge av høyere strømpriser utgjør en nokså liten del av omsetningen for de fleste bedrifter i Sør-Norge. Derfor venter vi ikke, slik det nå ser ut, at dette isolert sett vil medføre store konsekvenser i form av konkurser fremover.

SSB har på oppdrag fra Finansdepartementet sett på betydningen av økte strømpriser for ulike deler av næringslivet i Norge. De beregner forskjellen i strømutgifter som følge av endringen i gjennomsnittspris fra 40 til 160 øre/kWh, relativt til omsetningen, også omtalt som strømsjokkfaktoren. De finner at utgiftsøkningen er stor

for de fleste foretak, men likevel moderat i forhold til omsetningen for de aller fleste.

For eksempel skjer 91 pst. av omsetningen i Sør-Norge i foretak der denne faktoren er under 2 pst., mens under 5 pst. av omsetningen i Sør-Norge skjer i foretak der de økte strømutgiftene utgjør mer enn 4 pst. av omsetningen. For Sør-Norge sett under ett er den såkalte strømsjokkfaktoren på 1,4 pst., dersom man ikke regner med kraftkrevende industri. Kraftkrevende industri har gjennomgående tatt høyde for endringer i strømpriser og inngått fastprisavtaler, slik at de ikke påvirkes av endrede strømpriser på samme måte som andre foretak. SSB peker også på at strømsjokkfaktoren hadde blitt tredoblet hvis spotprisen hadde økt til 400 øre/kWh.

Kostnadsøkninger bedrifter møter i produksjonen, vil dessuten oftest i stor grad kunne veltes over i produktprisene. Bedrifter har dermed en støtdemper som husholdningene ikke har i møte med høyere kostnader.

Vi vet likevel at noen bedrifter sliter mye med strømregningen nå. Derfor la regjeringen i dag fram en pakke med blant annet lånegarantier og en ny energitilskuddsordning for næringslivet som skal hjelpe strømintensive bedrifter i en overgangsperiode.

For å få ned strømkostnadene for alle har også regjeringen permanent redusert el-avgiften og den omtrent halveres i månedene januar, februar, mars sammenlignet med avgiftsnivået som ble vedtatt av Høyre og FrP.

SPØRSMÅL NR. 2873

Innlevert 11. september 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 20. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Statkraft, vårt statlige norske kraftselskap, har spekulert store summer på finansielle transaksjoner de siste 12 måneder med prissikring og annet. Selv med ekstreme inntekter fra kraftsalg er resultatet betraktelig lavere enn forventet. I tillegg har Statkraft for første gang på flere år utstedt store mengder obligasjoner, presumptivt for å skaffe likviditet.

Kan statsråden avklare hvor store Statkrafts posisjoner på det finansielle markedet for salg av strøm er det siste året, og om Statkraft har posisjoner i annet enn strøm?

BEGRUNNELSE:

Regjeringene i Sverige og Finland annonserte nylig ekstraordinære tiltak for å forhindre en finanskriser i kraftmarkedet, med til sammen 330 milliarder kroner i likviditetsgarantier for nordiske kraftselskaper.

Flere kraftselskaper rapporterer om positive og store underliggende driftsresultater, men går man dypere i regnskapet ser man enorme tap på finansielle transaksjoner, det gjelder spesielt hos Statkraft!

Statkraft opplyser i en børsmelding i juli at de totale inntektene i andre kvartal utgjorde 25,9 milliarder kroner, opp fra 15,8 milliarder i samme periode i fjor. Men innkjøpskostnadene til levering av kraft i fremtiden har i

perioden økt med nesten 11 milliarder kroner til 17 milliarder.

Statkraft rapporterte videre et resultat før skatt på 2,6 milliarder kroner, etter et halvår med ekstremt høye priser. 2,4 milliarder kroner mindre enn selskapet tjente samme periode i fjor med normale priser. Etter skatt er Statkrafts resultat 1,2 milliarder kr negativt grunnet skatten som beregnes ut fra spotprisen, ikke eventuell sikringspris.

Statkraft gikk altså på milliardtap tross en økning i driftsinntektene på ti milliarder kroner, hvorav tap på finansiell hedging opplyses å være 8,7 milliarder kroner av strømkundenes penger.

Svar:

Jeg har forståelse for at det stilles spørsmål knyttet til kraftselskapenes resultater slik kraftmarkedet nå har utviklet seg i deler av Norge og hvor mange opplever ekstraordinære høye strømpriser.

Regjeringen tar situasjonen på stort alvor. Vi gjennomfører en rekke tiltak for å håndtere situasjonen på kort sikt, senest la vi nylig fram en pakke for å hjelpe strømintensive bedrifter.

På lengre sikt er det viktig at vi får opp hastigheten i produksjonen av ny, fornybar energi i flere former, og her har vi satt tydelige ambisjoner.

Eierskapet i Statkraft forvaltes innenfor rammene som fremgår av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2019-2020). I meldingen fremgår det at statens mål som eier i Statkraft er høyest mulig avkastning over tid. Statkraft har i løpet av de siste fem årene betalt utbytter på totalt 35 mrd. kroner til staten. Disse utbytterne bidrar til å finansiere viktige fellesskapsgoder over statsbudsjettet, jf. blant annet de tiltakene vi nå gjennomfører knyttet til situasjonen i kraftmarkedet.

Statkraft opplyser at forhåndssalg av kraft er en viktig del av risikostyringen i de fleste små og store kraftselskaper. Det er Statkrafts styre som er ansvarlig for driften av selskapet og for å sette rammene for selskapets sikringsaktiviteter. Selskapet opplyser at styret løpende vurderer hvilken sikringsandel selskapet skal ha, blant annet i lys av selskapets forpliktelser og investeringsplaner.

Statkraft opplyser at en sentral del av selskapets forhåndssalg skjer gjennom langsiktige kontrakter med norske industribedrifter. I tillegg tar Statkraft også betydelige posisjoner i det finansielle kraftmarkedet for å redusere selskapets risiko. Statkraft har også en ren tradingaktivitet, det vil si handel med standardiserte kraftkontrakter og andre energikontrakter på de organiserte markedsplassene uten tilknytning til egen produksjon eller kunder.

Statkraft har, i likhet med andre kraftselskaper, rapportert om betydelige tap på sikringsposisjoner i det finansielle kraftmarkedet det siste året. Dette bør forstås i lys av de regnskapsprinsippene selskapene følger. Når en kraftprodusent selger kraft for framtidig levering, tar selskapet på seg en økonomisk forpliktelse om å levere kraft til den prisen som er avtalt ved inngåelse av avtalen. Statkraft opplyser at regnskapsprinsippene krever at verdiendringer over hele kontraktens løpetid skal rapporteres løpende, og utslagene kan bli store når markedsbewegelsene er så store som de har vært i år.

Når markedsprisene stiger, vil imidlertid også den forventede verdien av selskapets framtidige kraftproduksjon stige. I henhold til regnskapsprinsippene rapporteres ikke dette på samme måte. Dette følger av forsiktighetsprinsippet i regnskapsføringen. For å vurdere den reelle situasjonen for Statkraft og andre kraftselskaper som har rapportert om store tap knyttet til prissikring, fremhever Statkraft at de finansielle posisjonene og selskapets forventede produksjonsinntekter bør sees i sammenheng.

Statkraft opplyser at det reelle bildet er at det som i regnskapene framstår som et tap, i praksis er forhåndssalg av kraft til en fast pris som er lavere enn det selskapet kunne fått ved å selge kraften på tidspunktet for den finansielle rapporteringen. I perioder med fallende markedspriser vil effekten være motsatt. Statkraft opplyser at siden forhåndssalg på denne måten gir en mer stabil inntekt, reduserer det selskapets finansielle risiko. I 2022 har dette gitt lavere inntekter enn om Statkraft ikke forhåndsolgte

kraft, mens effekten i perioder med fallende markedspriser, som i 2020, var motsatt.

Når aktørene selger kraft til framtidig levering gjennom det finansielle markedet, håndteres motpartsrisiko av børsen, ved at kjøper og selger må stille finansiell sikkerhet for sine forpliktelser. Når prisene stiger, vil den som selger kraft i dette markedet måtte stille høyere sikkerhet. Endringene i marginkrav skjer på kort varsel, og det er derfor viktig at selskapene raskt kan stille nødvendig sikkerhet. Statkraft opplyser at de har hatt og har stor oppmerksomhet på dette, og at selskapet har lagt vekt på å styre sin likviditet slik at selskapet kan håndtere situasjonen, også om situasjonen blir mer alvorlig enn i dag. Statkraft opplyser at de har tatt opp betydelige lån det siste året, men at dette bør sees i sammenheng med at selskapet også gjennomfører store investeringer i fornybar energi.

Størrelsen på Statkrafts sikringsposisjoner rapporteres kvartalsvis, gitt som andel av selskapets forventede produksjon. Av selskapets siste rapport, som ble publisert i juli i år, framgår det at Statkrafts sikringsandel for de neste årene er på om lag en tredjedel av forventet produksjon. Dette er fordelt på bilaterale og finansielle kontrakter og inkluderer også den andelen av produksjonen som selges til regulerte priser i henhold til konsesjonsvilkårene for de enkelte kraftverkene. Statkraft opplyser videre at selskapet hovedsakelig tar sikringsposisjoner i kraftkontrakter, der langsiktige avtaler med kraftkrevende industri er den viktigste komponenten, men at selskapet også kan ta posisjoner innenfor CO₂-kvoter, gass og kull, siden dette er innsatsfaktorer for selskapets gasskraftproduksjon eller kan ha sterk påvirkning på kraftprisene. I mandatene for trading er det også, ifølge selskapet, åpning for å ta posisjoner i olje. Statkraft fremhever at trading utgjør en liten del av selskapets samlede markedsvirksomhet.

Statkraft regnskapsrapport for annet kvartal i år viste samlede forpliktelser og eiendeler i form av derivater, det vil si finansielle posisjoner knyttet til kraftkontrakter, CO₂-kvoter, gass, kull og olje og valuta, på henholdsvis 163 og 134 mrd. kroner ved utgangen av kvartalet. Dette er en betydelig økning sammenlignet med samme tidspunkt i 2021, da de tilsvarende tallene viste forpliktelser for 27 mrd. kroner og eiendeler for 33 mrd. kroner. Selskapet viser til at grunnen til den betydelige økningen er den sterke prisøkningen i kraftmarkedet, som medfører at verdien av leveringsforpliktelser for kraft øker i samme takt. Dette bør imidlertid sees i sammenheng med at også verdien av Statkrafts framtidige produksjon og kraftverk øker som følge av høyere priser, jf. omtale over.

SPØRSMÅL NR. 2874

Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 16. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden i lys av den siste tids alvorlige hendelser med bruk av våpen i Oslo instruere politimesteren i økt bruk av visitasjoner, med hjemmel i politiloven § 7a, i utsatte områder?

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært flere alvorlige voldsepisoder med bruk av våpen i hovedstaden. Slik spørsmålsstiller ser det er dette et resultat av bekymringsverdige utviklingstrekk i Oslo over tid, og det fremstår da som en utvikling som må møtes med andre og sterkere virkemidler enn i dag. Det vises også til at byrådslederen i Oslo i nettartikkel hos NRK av 06.09.22 uttaler at det som nå skjer er bekymringsfullt.

<https://www.nrk.no/osloogviken/raymond-johansen-bekymret-etter-flere-voldshendelser-i-oslo-1.16093092>

Det vises til politiets hjemmelsgrunnlag for visitasjoner i politiloven § 7a. Bestemmelsen lyder:

«Politiet kan på offentlig sted visitere person eller kjøretøy når det er grunn til å undersøke om noen er i besittelse av eller oppbevarer våpen. Slik visitasjon kan bare foretas for å hindre straffbare handlinger som krenker noens liv, helse eller frihet, og bare

a. i situasjoner eller på steder hvor slike straffbare handlinger erfaringsmessig finner sted, eller

b. i situasjoner eller på steder hvor det er grunn til å anta at noen planlegger eller forbereder slike straffbare handlinger.

Visitasjonen skal gjennomføres så hensynsfullt og skånsonst som mulig.

Med våpen menes i denne paragrafen våpen og andre gjenstander som omfattes av våpenlovgivningen, kniv eller lignende skarpt redskap som det er forbudt å bære på offentlig sted, jf. straffeloven § 189, og andre farlige gjenstander som kan tas i forvaring etter politiloven § 7.

Beslutningen om visitasjon i medhold av paragrafen her treffes av politimesteren eller den han bemyndiger. Beslutningen skal nedtegnes og begrunnes skriftlig, så vidt mulig før visitasjon skjer. Beslutningen skal gjelde for et nærmere angitt tidsrom.»

Slik spørsmålsstiller ser det vil å øke antallet visitasjoner i utsatte områder med hjemmel i politiloven § 7a være et grep som kan gjøres umiddelbart, for å avdekke våpen i det offentlige rom og dermed trygge hovedstadens innbyggere. Det bes derfor om en tilbakemelding på

om statsråden vil instruere politimesteren i Oslo om økt bruk av visitasjoner i medhold av politiloven § 7a.

Svar:

Regjeringen har gjennom økte tildelinger til politiet lagt til rette for styrket innsats mot vold, herunder ved bruk av kniv og andre våpen. Et av flere virkemidler politiet har tilgjengelig når vold ved bruk av våpen skal bekjempes, er visitasjoner i medhold av politiloven § 7a.

Jeg legger til grunn at Oslo-politiet tar på alvor og følger opp de hendelsene som representanten viser til, og at politimesteren foretar gode politifaglige vurderinger av når og i hvilket omfang visitasjonshjemmelen bør benyttes. Disse vurderingene finner jeg det verken hensiktsmessig eller nødvendig å instruere politimesteren om.

SPØRSMÅL NR. 2875**Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 16. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er statsrådens ambisjonsnivå for utbredelse av AN-PR-enheter i norske politibiler, og vil statsråden arbeide for de nødvendige bevilgninger for å nå dette målet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 2777 av 31.08.22, samt statsrådets svar på spørsmålet av 08.09.22. Det ble spurt om fremdrift i utrulling av og ambisjonsnivået for ANPR-enheter i landets politibiler. Statsråden besvarer dels det første ved å opplyse om at totalt 74 av landets politibiler er utstyrt med ANPR-sett. Men for de øvrige elementene i spørsmålet, etterlater statsrådets svar et inntrykk av at det er Politidirektoratet som er beslutningstager hva gjelder den videre fremdriften og ambisjonsnivået for utbredelsen av ANPR-enheter i nye norske politibiler. Det gis i hvert fall ikke noe svar på videre fremdrift og hvor ambisjonsnivået hos politisk ledelse i departementet ligger for utrulling av ANPR i norske politibiler.

Slik spørsmålsstiller ser det, er en satsing på utbredelse av ANPR-enheter i norske politibiler et politisk spørsmål. Som nevnt i begrunnelsen for spørsmål nr. 2777 så ble da også en satsing på ANPR – med tilhørende bevilgninger

– prioritert da Fremskrittspartiet satt i regjering. Det bes på denne bakgrunn om statsrådets tilbakemelding på – uavhengig av Politidirektoratets innhenting av erfaringer fra Sverige – hvor ambisjonsnivået for utbredelsen av AN-PR-enheter i norske politibiler ligger, og om statsråden vil arbeide for å sikre de nødvendige bevilgninger for å nå det målet som er satt.

Svar:

Det eksisterer flere ANPR systemer som politiet ønsker å vurdere nærmere. Formålet er å sikre riktig valg av løsninger som bidrar til effektiv politiinnsats med høy kvalitet. Dette omfatter også politipatruljenes utstyr og metodebruk i trafikkinnsatsen.

Politiet arbeider nå med å kartlegge mulige løsninger/leverandører for politiets behov i Norge. Etter min vurdering er dette arbeidet en avgjørende premiss for å kunne vurdere hvor et fremtidig ambisjonsnivå for utbredelsen av ANPR-enheter i norske politibiler skal ligge, samt hvilke økonomiske og administrative tiltak som er nødvendig for å nå det målet som settes.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på representantens spørsmål nr. 2777.

SPØRSMÅL NR. 2876**Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 19. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva vil ministeren bidra med for å kunne realisere prosjektet til Iris og Ecoprot og ser ministeren at spesifikke støtteordninger kan være diskriminerende i forhold til nye og mer miljøvennlige produksjonsformer?

BEGRUNNELSE:

Det gis i dag en rekke støtteordninger for å kompensere for høye transportkostnader i distriktene. Vi kan nevne støtte til transport av kraftfôr til fjørfe, drøvtyggere og svin. I tillegg gis det støtte til levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg.

Iris i Bodø og Ecoprot i Meløy har igangsatt et prosjekt for å samle inn utgatte dagligvarer og resirkulere disse gjennom insektlarver til fôr og gjødsel. Ecoprot har rettet

forespørsel til landbruksministeren om støtteordningene til transport også gjelder før til larver. Det har ministeren svart negativt på.

Dette er det første store prosjektet på resirkulering av mat i Norge. Prosjektet kan gi store ringvirkninger med etablering av lignende prosjekt i andre regioner. Vår vurdering er at det er viktig å gi bedriftene en støtte for å kompensere for transport- og investeringskostnadene.

Svar:

Sirkulær bioøkonomi spiller en viktig rolle i den grønne omstillingen samfunnet vårt skal gjennom. Regjeringen arbeider aktivt med videreutvikling av det statlige virkemiddelapparatet for å bidra til teknologisk utvikling for en grønn omstilling.

Det statlige virkemiddelapparatet har en rekke støtemuligheter, men dette inkluderer ikke støtteordninger for denne typen transport. Det finnes heller ingen støtteordning over jordbruksavtalen som dekker denne typen prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 2877

Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 19. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Ser statsråden behov for å inkorporere CRPD i menneskerettsloven på lik linje med kvinne- og barnekonvensjonen, og når vil et slikt forslag fremmes for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at den vil inkorporere FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov.

Norge forpliktet seg til å følge konvensjonen allerede i 2013, men snart ti år etter, er den fremdeles ikke innarbeidet i lovverket. Det til tross for de fleste partier har avklart hvor de mener konvensjonen hører hjemme. Statsminister Jonas Gahr Støre avklarte at Arbeiderpartiet ønsket konvensjonen inn i menneskerettsloven i februar 2021, SV fremmet forslag om det i forrige stortingsperiode, og selv ministerens eget parti, Senterpartiet, leverte og stemte for et forslag om menneskerettsloven i mars 2021.

I forkant og etterkant av valget i 2021 har et samlet felt av organisasjoner innenfor feltet ønsket seg konvensjonen inn i menneskerettsloven. De har fått støtte av blant andre Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) og Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM).

At Norge ikke har inkorporert CRPD gjør at personer med funksjonsnedsettelse ikke likestilles med andre diskriminerte grupper. Men plasseringen av loven handler ikke bare om rettigheter, men også om hvilket signal norske myndigheter sender til landets største minoritet.

Femten til tyve prosent av befolkningen har en funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom. Å inkorporere konvensjonen i menneskerettsloven er sentralt for å sikre en offensiv likestillingspolitikk som bidrar til at alle blir inkluderte i samfunnet, og det er viktig at et slikt arbeid igangsettes raskest mulig.

Svar:

Regjeringen skal føre en offensiv likestillingspolitikk som gjør at alle blir inkludert i samfunnet, og det er viktig for regjeringen å sikre at rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelser blir godt i varetatt. I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil inkorporere FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov.

Spørsmålet om inkorporering av konvensjonen angår flere departementer. Regjeringen er nå i slutfasen med å planlegge den videre prosessen for inkorporering. Det er for tidlig å si noe om den nærmere tidsplanen for dette arbeidet og når det kan være aktuelt å fremme et forslag om inkorporering for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2878**Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 23. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil statsråden rydde opp slik at disse bedrifter som ble pålagt virkeforbud vintermånedene desember 2021-februar 2022 får sine søknader behandlet på en ordentlig måte med reelle lønnsutgifter og antall ansatte for disse månedene?

BEGRUNNELSE:

Fra flere bedrifter hører vi om følgende problematikk. Lønnsstøtteordningen for desember 2021 og januar/februar 2022 kom på plass først og fremst for bedrifter med servering som opplevde å få nok et virkeforbud disse vintermånedene. Riksavtalen – som er tariffavtalen mellom arbeidstakere og -givere innen overnatting- og servering, slår fast at “Månedslønne utbetales lønn den 7. for lønn opptjent til og med den siste måneden før.” Samtidig ber skatteetaten om at man også leverer lønnsoppgave for desember før årsskiftet, slik at årsoppgjøret blir korrekt. Dermed ble det en forskyvning hvor det ikke utbetales lønn for mange i januar – og dermed blir heller ikke a-meldingen som oppgir antall ansatte levert inn før første uken i februar. Allikevel velger skatteetaten å kontrollere lønnsstøttesøkere fra disse bransjene på a-melding levert i samme måned som det søkes støtte for, og nekter dem støtte for januar. Dette var ikke bedriftene klar over, verken når de valgte å ikke permittere de ansatte, eller når de søkte om lønnsstøtte. Også revisorene og regnskapsførerne antok at dette var tatt høyde for, og dermed endret få bedrifter på disse rutinene i den gjeldende perioden.

Mange reiselivsbedrifter var – pga. sesong eller pga. pandemi – stengt i august 2021. Lønnsstøtteregelverket krevde at man hadde minst en ansatt på jobb i september, oktober og november 2021. Dette blir også kontrollert ved å se lønn utbetalt i den enkelte mnd. og for mange ville det da ikke være noen lønnsutbetaling i september, selv om det var ansatte på jobb den mnd. Disse ble da utestengt fra all lønnsstøtte for vinteren 21/22.

Bedriftene måtte ta en avgjørelse om å permittere de ansatte eller satse på å få lønnsstøtte lille julaften 2021. De oppfyller alle kravene i lov for lønnsstøtte, men får ikke den støtten de har krav over på grunn av avtalefestede lønnsrutiner. Dette er et svært prinsipielt spørsmål som ikke gjelder mange bedrifter, men som rammer tillitten til myndighetene sterk om det ikke blir ryddet opp i.

Svar:

Representanten Schou tar opp to ulike forhold som har ledet til at enkelte bedrifter helt eller delvis falt utenfor lønnsstøtteordningen som gjaldt for desember 2021, januar 2022 og februar 2022.

Situasjonen er for de to ulike forholdene slik: før bedriftene måtte ta avgjørelsen om å permittere eller ikke den 23. desember 2021, fulgte det av skissen som lå til grunn for ordningen at faktisk lønnsutbetaling i en støttemåned ville få betydning for størrelsen på lønnsstøtte den måneden. Dette har ligget til grunn hele tiden, og en nærmere begrunnelse for dette finnes i skriftlig svar til Stortinget på spørsmål nr. 2497. Før den 23. desember 2021 fremgikk det også av skissen at lønnsutbetaling i september 2021 (samt oktober og november) var et vilkår for å kvalifisere for lønnsstøtteordningen. Dette vilkåret har Skatteetaten funnet rom for å håndheve mindre strengt, så lenge vilkårets formål har vært ivaretatt. Vilkårrets formål har blitt ansett ivaretatt når bedriften på annen måte enn ved lønnsutbetaling har vist at det har vært drift i selskapet den aktuelle måneden. Dette er en tolkning jeg støtter.

SPØRSMÅL NR. 2879**Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 22. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Viser til Dokument nr. 15:2541 (2021-2022) – kan ministeren spesifisere oversikten (over overtredelsesgebyrer som har blitt delt ut de siste fem årene, og hvor mange av disse selskapene som har fått nye vedtak om stans, pålegg eller overtredelsesgebyr) med selskapsnavn og størrelse på gebyret?

BEGRUNNELSE:

Viser til begrunnelsen for spørsmål 15:2541. Viser også til nettsak på NRK 12.09.22 om ministerens svar på dette spørsmålet der Arbeidstilsynet i sitt innspill og bidrag til ministeren skriver følgende:

«Vi har valgt å ikke svare på siste del av spørsmål 2, der statsråden bes om å spesifisere med selskapsnavn og størrelse på gebyret. Å liste opp alle de 120 som har fått nye gebyr blir for mye, og det er ikke nødvendigvis riktig at statsråden skal oppgi selskapsnavn og gebyr i et slikt offentlig svar. Skulle vi gjøre det, måtte vi gjøre et utvalg. Spørsmålet da ville være om vi skulle oppgi de som har fått flest nye gebyr eller de som har fått høyest nye gebyr. Uansett kan det være andre grunner til nye gebyr enn det de fikk først, og det vil kreve mer tid å gjøre et slikt utvalg».

Til NRK sier professor i offentlig rett ved Universitetet i Oslo, Eivind Smith, at det ikke er tilsynet, men statsråden som skal bestemme hva Stortinget skal få vite, eller hvilke utvalg av firmaer som skal tas med.

Videre sier professor Smith:

«Hvorfor det skulle være for mye å liste opp 120 navn, er heller ikke så lett å forstå. Tilsynet har oversikten. De vet hvem det er. Det kunne være gjort på en halvtime, sier han».

Han understreker at Arbeidstilsynet

«ikke har myndighet til å sette grenser for hva Stortinget eller statsråd kan be om eller få vite».

Svar:

Først vil jeg, under henvisning til stortingsrepresentantens begrunnelse for sitt spørsmål, for ordens skyld gjøre oppmerksom på at Arbeidstilsynet i forbindelse med svar på tidligere stilte spørsmål i saken (2542/2022), ikke ble bedt om å spesifisere opplysninger om overtredelsesgebyr mv. på virksomhetsnavn. Jeg hadde ikke bruk for en slik liste, for å utforme politikk mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, og den var heller ikke nødvendig for å besvare representantens spørsmål i saken.

Så til det konkrete spørsmålet. Oversikten forespurt av stortingsrepresentant Kristjánsson følger som vedlegg. Uten at jeg på noen måte ønsker å bagatellisere brudd på regelverket, vil jeg for ordens skyld gjøre oppmerksom på at et nytt pålegg etter ileggelse av overtredelsesgebyr kan være begrunnet i annet forhold enn det som tidligere lå til grunn for gebyret. Generelt er det også slik at pålegg varierer betydelig mht. alvorlighetsgrad. Det kan derfor være grunn til å bruke opplysningene med noe varsomhet. Etter min mening er det ikke naturlig å betegne alle virksomhetene på listen som «kriminelle».

Endelig gjør jeg oppmerksom på at opplysningene er basert på vedtak før eventuell klagebehandling. For enkelte av virksomhetene kan det derfor være at størrelsen på overtredelsesgebyret er satt ned, eller i enkelte tilfeller frafalt.

Tilleggsvar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2879/2022, oversendt fra Stortingets president 13. september 2022, og mitt svar på dette 22. september 2022. I spørsmålet var det blant annet bedt om en oversikt over virksomheter som har fått overtredelsesgebyr fra Arbeidstilsynet de siste fem årene, og jeg la ved en slik liste i mitt svar. Etter at listen ble offentliggjort på Stortingets nettside, har departementet mottatt en henvendelse fra Sonar AS som opplyser at virksomheten feilaktig står oppført på denne listen.

Arbeidstilsynet har bekreftet overfor departementet at Sonar AS ved en inkurie dessverre har kommet med på listen over virksomheter som er ilagt gebyr, uten at det var grunnlag for det. Feilen er uheldig. Arbeidstilsynet opplyser for øvrig at de er i dialog med virksomheten for å beklage og bidra til å korrigere feilen slik at konsekvensene blir så små som mulig.

Vedlagt følger en korrigert liste over virksomheter som har mottatt overtredelsesgebyr fra Arbeidstilsynet.

[Vedlegg til svar](#)

SPØRSMÅL NR. 2880**Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 23. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å endre arbeidsmiljøloven § 12-3 (1) om omsorgspermisjon slik at det fremgår av bestemmelsen at far og medmor er sidestilt, og er det videre aktuelt med en gjennomgang av alt lovverk som berører foreldres rettigheter slik at dette er tilstrekkelig oppdatert på begrepsbruk?

BEGRUNNELSE:

Dagens ordlyd i aml. § 12-3 (1) sier at det i forbindelse med fødsel er faren som har rett til to ukers permisjon for å bistå moren. Hvis foreldrene ikke bor sammen kan retten til permisjon utøves av en annen som bistår moren jf. annet punktum. Dersom det legges til grunn at medmødre kan innfortolkes i ordlyden og således har samme rett på permisjon som “faren” eller “annen som bistår moren” så burde ordlyden endres slik at medmødre av i dag får sin rettmessige kategori i bestemmelsen. For medmødre oppleves det unaturlig å havne i en av disse to kategoriene i lovbestemmelsen oppstiller. Samme problemstilling gjelder også for ordlyden som går igjen i folketrygdloven. Dette burde vært gjennomgått slik at vi har et lovverk som er tydelig på hvilke rettigheter alle foreldre har, som fjerner enhver tvil om dette og som reflekterer gjeldende rett om at far og medmor er sidestilt.

Svar:

Medmor har en klar og selvstendig rett til omsorgspermisjon etter arbeidsmiljøloven, i kraft av å være medmor. Det er altså ikke slik, som det antydes i bakgrunnen for spørsmålet, at medmors rettighet er avhengig av at hun kan innfortolkes i begrepene «faren» eller «annen som bistår moren», jf. ordlyden i arbeidsmiljøloven § 12-3. Medmors rettighet følger av en generell regel i barneloven § 4 a som slår fast at regler i lov eller forskrift som gjelder om eller for en far, gjelder på samme måte om eller for en medmor. Far og medmor er dermed sidestilt etter loven, og uten at dette behøver å «innfortolkes» i de enkelte bestemmelsene.

Det er i sammenhengen viktig å være oppmerksom på at bestemmelsen i barneloven § 4 a gjelder langt utover arbeidsmiljølovens ramme, og sikrer medmor rettigheter etter lover på en rekke områder, for eksempel arveloven og folketrygdloven. Se omtalen av denne lovtekniske løsningen i Ot. prp. nr. 33 (2007–2008) punkt 9.6.7.

Jeg viser til slutt til at Barnelovutvalget leverte sin innstilling i desember 2020, jf. NOU 2020: 14. Utvalget har gjennomgått barneloven og barns rettigheter i lys av blant annet utviklingen i menneskerettighetene, og kommet med forslag til ny barnelov. Et av utvalgets standpunkter er at barnelovens terminologi bør være kjønnsnøytral slik at benevnelsene «mor», «far» og «medmor» ikke benyttes i loven. Av kapasitetshensyn har utvalget likevel ikke gjennomført

den kjønnsnøytrale terminologien fullstendig i lovutkastet, men har forsøkt å bruke fellesbetegnelser som erstatning for ordene «mor», «far» og «medmor» der det er mulig. Det er Barne- og familiedepartementet som har hovedansvaret for å følge opp Barnelovutvalgets utredning.

SPØRSMÅL NR. 2881**Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 21. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvilke tiltak gjør statsråden som sikrer at Norge gjør det som er mulig på både kort og lang sikt for å bedre situasjonen med gassleveranser fra Norge til Europa fremover?

BEGRUNNELSE:

Energisituasjonen i Europa går fra vanskelig til svært vanskelig, med bortfall fra Nord Stream 1. Alvoret blir større, og konsekvensene er vanskelig å få oversikt over.

Rasjonering av kraft i Europa, med påfølgende nedstengning av arbeidsplasser, og økt fare for sosial uro er blitt enda mer sannsynlig. Demonstrasjoner i Praha viser hvor sårbar denne situasjonen er.

EUs energiomstillingsplan har ført til vedtak hvor de har avvirket regulerbare kraftkilder, og erstattet disse med fornybar produksjon av spesielt sol og vind, og gjorde seg mer importavhengig og da spesielt russisk gass. I 2020 var over halvparten av energibehovet til EU dekket av import. Når Putin nå utnytter EUs naive tilnærming til sin egen energisikkerhet, betaler vi nå alle prisen.

Ingen tiltak er mer virkningsfull på både kort og lang sikt, at denne gassen blir erstattet med annen gass. Her bidrar Norge med tiltak som har ført til umiddelbar økning i gasseksporten, men det er flere tiltak Norge kan gjøre for å sikre at tilgangen til norsk naturgass opprettholdes og økes de nærmeste årene.

Vi må få frem eksisterende funn som for eksempel Linnorm. Med løsningen operatøren Norske Shell har lagt fram og anbefalt vil Linnorm være ferdig utbygd og klar for å sende gass til Europa allerede i 2026. Det har imidlertid oppstått uenighet i lisensen mellom Norske Shell og Equinor. Equinors løsning innebærer en forsinkelse til 2032. Det betyr at Europa vil få leveranser langt tidligere med Shells løsning. Med bakgrunn i dagens situasjon bør det gjøres tiltak for å sikre at feltet får en rask utbygging. Selv om Equinor har god kompetanse om usikkerhet og risiko, er dette heller ikke fremmed for Norske Shell, som er blant verdens største energiselskaper.

Det kan også gjøres grep for endringer av eksisterende infrastruktur for å utnytte og øke kapasiteten av eksisterende felt som for eksempel Troll og Snøhvit.

Det kan legges opp til mer og raskere leting etter mer gass for å sikre full produksjon og transport av gass fra norsk sokkel i lang tid fremover. Leting bør skje i både nærheten av eksisterende infrastruktur og i nye områder

for å dekke inn økt gasseksport på kort sikt, og også for å sørge for stabile leveranser også i en fremtid.

Svar:

Norske felt dekker 2-3 pst. av verdens behov for olje og gass. Norge er største produsent og eneste nettoeksportør av olje og gass i Europa. Norske felt er samlet nå den største kilden til gass for Europa. Det ansvaret denne posisjonen medfører tar aktørene i næringen – som har ansvar for virksomheten, på største alvor. Det gjør også vi i regjeringen; vi vil gjøre alt vi kan for å bidra til at Norge skal forbli et ankerfeste for europeisk energisikkerhet også framover.

Det viktigste Norge kan bidra med på kort sikt er å opprettholde høy produksjon og regularitet, slik at vi leverer så mye gass som mulig til Europa hver dag. Feltene på norsk sokkel produserer så mye gass de kan, eller helt nær dette. Den innsatsen som gjøres opplever jeg blir høyt verdsatt blant våre venner i Europa. Uten dagens leveranser av olje og gass fra norsk kontinentalsokkel ville energisituasjonen i Europa vært enda mye vanskeligere enn den er i dag.

De høye gassprisene, også i forhold til oljeprisen, som har vært det siste året har gitt selskapene på norsk sokkel sterke insentiver til å jobbe aktivt for å utnytte produksjonskapasiteten på feltene for fullt. På flere felt er det gjennomført tiltak som gir økte leveranser på kort sikt. På enkelte felt blir gass som var planlagt injisert nå i stedet solgt i markedet. Departementet har godkjent en rekke slike tiltak i de tilfellene selskapene trenger myndighetsgodkjenning for å gjennomføre dem.

Markedssituasjonen for gass har gjort det attraktivt for aktørene å selge en større andel av sin petroleumproduksjon som røggass og ikke selge dem som egne produkter (NGL). Dette har bidratt til at mer av energien vi produserer på kontinentalsokkelen blir eksportert som gass i rør til Europa.

Ikke-kritisk vedlikehold i gassleveransekjeden har blitt utsatt. Dette har gjort at den høye produksjonen fra norsk kontinentalsokkel har blitt opprettholdt også gjennom sommeren. Sommeren er vanligvis er perioden der større revisjonsstanser gjennomføres med tilhørende redusert produksjon.

Hammerfest LNG har startet opp igjen etter en lengre nedstengning. Dette har bidratt til at mer LNG er tilgjengelig i markedet og har dermed bidratt til å dekke den store økningen i LNG-import til Europa.

Samlet sett forventes disse tiltakene å gi en økning i gassalget fra norske felt med 9 mrd. Sm³ fra 2021 til 2022. Total gassproduksjonen ventes i år å bli om lag 122 mrd. Sm³, eller om lag 1 250 TWh energi. Den forventede økningen fra 2021 til 2022 på om lag 8 prosent tilsvarer alene om lag 100 TWh energi. Dette er om lag samme energimengde som den kommende havvindsatsingen i Norge vil gi i 2040.

Produksjonen fra eksisterende felt og brønner vil naturlig falle over tid. Det trengs derfor kontinuerlig tiltak for økt utvinning, nye feltutbygginger og nye funn gjennom leting for å opprettholde et gitt produksjonsnivå over tid. Det er først og fremst ved å starte produksjon fra pågående utbyggingsprosjekter knyttet til funn og økt utvinningstiltak at det vil komme ny produksjonskapasitet.

Njord-feltet er ventet å komme tilbake i drift etter en større oppgradering i løpet av kort tid. Da vil også satellitfeltene som er koblet opp mot Njord-plattformen kunne starte opp. Videre arbeides det med å få Dvalin-feltet i drift. Oppstart av disse feltene vil bidra med nye volum inn til Europa. Det vil også oppstarten av andre byggetrinn for Johan Sverdrup-feltet selv om dette i all hovedsak er et oljefelt.

Flere utbygginger er besluttet og i gjennomføringsfasen. I tillegg er flere utbygginger på norsk sokkel nær investeringsbeslutning. Det er avgjørende for produksjonen på mellomlang sikt at rettighetshaverne gjennomfører

de utbygginger i deres portefølje som er lønnsomme og bidrar til høyest mulig verdiskaping til fellesskapet. Disse utbyggingene – som stortingsflertallet har lagt til rette for gjennom de midlertidige endringene i petroleumsskatten vil gi viktige bidrag til å holde norsk produksjon oppe fra siste del av 2020-tallet.

Nye funn er avgjørende for sysselsetting, produksjon og verdiskaping på mellomlang og lang sikt. Derfor viderefører regjeringen den vellykkede norske konsesjonspolitikken med årlige konsesjonsrunder.

Norsk petroleumsvirksomhet er organisert slik at det er kommersielle selskaper som er ansvarlige for den operasjonelle aktiviteten på norsk sokkel, herunder leting, utbygging og drift. Petroleumsvirksomheten er en svært kapitalintensiv næring med lange ledetider. Det er dermed selskapenes forventninger til den langsiktige markedsutviklingen og næringens rammevilkår som er avgjørende for selskapenes investeringsbeslutninger knyttet til leteaktivitet, tiltak for økt utvinning og utbygging av funn.

Regjeringen vil at Norge skal fortsette å være en langsiktig og stabil leverandør av olje og gass til Europa. Det viktigste vi som myndighet kan gjøre for å legge til rette for dette fremover, er å videreføre vår stabile og forutsigbare petroleumspolitik. Departementet vil fortsatt legge til rette for tiltak som kan gi økte gassleveranser til Europa på kort, mellomlang og lang sikt så lenge slike tiltak underbygger hovedmålet i petroleumspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 2882

Innlevert 12. september 2022 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 21. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Vil statsråden vise handlekraft og bidra til å få avklart tomtevalget, slik at Studentsamskipnaden i Stavanger kan komme i gang med byggingen av et tilstrekkelig antall studentboliger?

BEGRUNNELSE:

Landet over står tusenvis av studenter i kø for studentbolig, og Rogalands avis har den siste tiden beskrevet den krevende situasjonen for studentene i Stavanger. I august var det nesten 700 på venteliste, som omtrent tilsvarte antallet boliger Studentsamskipnaden i Stavanger (SiS) hadde tildelt. Behovet er med andre ord stort.

Studentsamskipnaden har konkrete planer om å bygge mellom 400 til 500 nye campusnære boliger. De avventer imidlertid avklaring fra Statsbygg, som er grunneier til tomten SiS trenger for å få bygget ut nok kapasitet. Avklaringen lar vente på seg, og har ifølge SiS tatt over seks måneder.

Statsråd Borten Moe har ved ulike anledninger uttalt at regjeringen ønsker å få opp tempoet i byggingen av studentboliger, og har ment at studentsamskipnadene kunne bygget flere studentboliger om de selv ønsket – med henvisning til finansieringen SiS har mottatt. Jeg vil anta at kommunalministeren er på samme linje som sin partifelle.

Det er synd at Statsbygg sin behandlingstid ikke gjen-speiler ambisjonene til regjeringen. I denne saken opptrer Statsbygg som en flaskehals for bygging av flere studentboliger. Offentlige flaskehalser må løses opp – spesielt i en situasjon hvor hundrevis av studenter står uten bolig.

Jeg har fått opplyst at SiS har bedt om å få bygge på tomten U13. Statsbygg ønsker på sin å vurdere en tomt som gir mindre utbyggingskapasitet enn det som er nødvendig (U12). I mellomtiden går tiden og det ser ut til at toget nå er gått for å ha klar 400 nye studentboliger til neste års studiestart. 6 måneders betenkningstid er i meste laget for et område som allerede velkjent og godt utredet. Det er på tide å vise handlekraft.

Svar:

Staten er grunneigar for store område på Ullandshaug, som mellom anna omfattar universitetet (UiS) og området der studentsamskipnaden i Stavanger (SiS) ønsker å etablere nye studenbustadar. I 2018 vedtok Stavanger kommune ein områdereguleringsplan for universitetssområdet, kunnskapsparken og det nye sjukehuset. Områdereguleringsplanen opnar for utbygging av ytterlegare 200 000 kvm til undervisningsformål. Med planen følger det rekkefølgekrav, som mellom anna inneber at bygging av studentbustadar på det området SiS foreslår, utløyser

krav om etablering av teknisk infrastruktur og kollektivtrasé med sykkelveg, torg og framkommeveg. Kostnadane for å oppfylle rekkefølgekravet frå kommunen vil då falle på studentsamskipnaden.

Hausten 2020 vedtok styret ved universitetet ein campusplan, som legg føringar for utviklinga av området i eit lengre tidsperspektiv. Det området SiS ønsker å bygga studentbustadar på, er i campusplanen planlagt som del av eit samanhengande grøntdrag, og ikkje som eit prioritert byggeområde.

Statsbygg, som forvaltar grunneigarinteressene til staten, må sjå behovet for nye studenbustadar i samanheng med både campusplanen og områdereguleringsplanen. Statsbygg fekk første saksgrunnlag i juni, og er no i dialog med SiS for å vurdere ulike alternativ. Ei avgjerd om kva tomt studentsamskipnaden skal få bygga på, må òg bli vurdert ut frå dei framtidige behova og utviklingsplanane til UiS.

Slik eg kjenner saka er både universitetet, studentsamskipnaden og Statsbygg samde om at det bør byggast fleire studentbustadar tettare på campus, enn dagens områdereguleringsplan legg opp til. For å sikre eit riktig tomteval i eit langsiktig perspektiv, må det utarbeidast eit godt avgjerdsgrunnlag, som varetar interessene både til universitetet og til studentane.

SPØRSMÅL NR. 2883

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 22. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva er det oppdaterte kostnadsanslaget for utbyggingen E6 Moelv - Øyer, og er eventuell økning planlagt dekket gjennom mer bompenger eller gjennom økt statlig pengebruk?

BEGRUNNELSE:

Den 43 kilometer lange strekningen E6 Moelv - Øyer er planlagt bygget ut til firefelts motorvei med 110 km/t. Det vil øke kapasiteten langt utover dagens behov på strekningen. Det innebærer også at ny veitrasé, inkludert en ny bro, vil bli bygget tvers gjennom Lågendeltaet naturreservat ved Lillehammer. Det hele skal finansieres gjennom et svært høyt bompengnivå.

I bompengeproposisjonen for den 43 kilometer lange strekningen var antatt kostnad for veiutbyggingen anslått til rundt 11,3 mrd. kroner (2019-kroner). Av dette var rundt 5,8 mrd. tenkt finansiert gjennom statlige bidrag, mens resten skulle komme fra bompenger. På egne nettsider i informasjon om utbyggingen skriver Nye Veier den 13. september 2022 at prosjektet «er kostnadsberegnet til ca. 11 milliarder kroner», altså samme kostnadsanslag som i bompengeproposisjonen.

Siden 2019, da prosjektet ble vedtatt av Stortinget, har det imidlertid vært en kraftig prisvekst både på bygg- og anleggstjenester og på byggematerialer. Flere store samferdsels- og infrastrukturprosjekter har fått oppdaterte kostnadsanslag og er blitt dyrere enn ventet.

Nye Veier har selv ikke gått ut med noe nytt estimat for akkurat dette prosjektet. Men siden selskapet bekrefter i lokalavisen GD på Lillehammer at byggingen kan starte forholdsvis raskt, er det grunn til å anta at et oppdatert kostnadsanslag finnes.

Regjeringen har varslet store kutt i samferdselsinvesteringer de neste årene. Da er det interessant hvor mye penger det er mulig å spare ved å droppe eller i alle fall nedskalere et nødvendig prosjekt gjennom et naturreservat.

Svar:

Utbyggingsansvaret for ny E6 fra Kolomoen til Øyer ble gitt til Nye Veier AS som en del av selskapets oppstartsportefølge i 2016. Første utbyggingsetappe fra Kolomoen til Moelv er gjennomført og ny E6 har allerede gitt store forbedringer med vesentlige reisetidsreduksjoner og redusert risiko for alvorlige trafikkulykker.

Staten, ved Samferdselsdepartementet, og Nye Veier har inngått vegutbyggingsavtale for videre utbygging av sammenhengende E6 fra Moelv til Øyer. Utbyggingen skal delfinansieres med bompenger, og bompengeproposisjon for strekningen er vedtatt i Stortinget.

Vegutbyggingsavtalen som er inngått har en fastpris med estimert utbyggingskostnad på 14,3 mrd. kr (indeksjustert fra opprinnelig 11,3 mrd. 2019 kr). Avtalen regulerer hvordan kostnadsøkning og kostnadsbesparelse skal håndteres. Finansiering av strekningen E6 Moelv – Øyer ble vedtatt i Stortinget i forbindelse med behandling av Prop. 119 S (2018–2019). Bompenger skal dekke 48,5 prosent av estimert utbyggingskostnad.

Bompengeselskapet skal etter utbyggingsavtalen og bompengeproposisjonen dekke sin andel (48,5 prosent) av en eventuell kostnadsøkning opp til 10 prosent. Dette gjelder reelle kostnadsøkninger i prosjektet utover indeksjusteringer.

Før Nye Veier fikk ansvar for å gjennomføre utbyggingen, har kommunene lagt føringer på hvor ny vei skal gå gjennom vedtak av kommunedelplaner på strekningen. Nye Veier arbeider nå sammen med kommunene for å få på plass reguleringsplaner med detaljerte planer for utbyggingen. Det arbeides med å redusere arealbeslag og øke gjenbruk av eksisterende vei.

Nye Veier har valgt å dele strekningen E6 Moelv-Øyer i tre prosjekter; E6 Moelv - Roterud, E6 Roterud - Storhove og E6 Storhove – Øyer. Status og framdrift varierer noe mellom prosjektene. Selv om vegutbyggingsavtalene indeksjusteres blir selskapets økonomiske ramme ikke justert tilsvarende, og det er derfor behov for å se på nye og forenklete løsninger for utbygging av veistrekningene som selskapet har utbyggingsansvar for.

Nye Veier bearbeider prosjektene i flere omganger og gjennomfører nye tilbudskonkurranser dersom prisene på utbyggingene blir for høye. Kostnadseffektive løsninger med større grad av gjenbruk er viktig for å redusere arealinngrep og klimautslipp knyttet til utbyggingen. For kryssingen av Lågen, og Lågendelta naturreservat spesielt, er det tatt grep for reduksjon av brulengde, klimagassavtrykk, fysisk avtrykk, dyrkamarkbeslag og arbeider i reservatet i forhold til kommunedelplanen. Samtidig er økningen i trafikken i denne delen av landet relativt sterkt, og det er derfor også viktig at utbyggingen dekker framtidig behov slik at en unngår å måtte bygge to ganger.

SPØRSMÅL NR. 2884

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 19. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil regjeringen ved utlendingsmyndighetene ta initiativ til at ukrainsk helsepersonell kan arbeide med ukrainske flyktninger med behov for oppfølging av helsepersonell?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 2749 av 29.08.22, samt statsrådets svar på spørsmålet av 06.09.22. Temaet

for spørsmålet var ukrainske flyktninger med store oppfølgingsbehov, og hvordan disse ivaretas samt hva som gjøres for å sikre en rask bosetting av denne sårbare gruppen av flyktninger.

En del av flytningene med stort hjelpebehov, har behov for medisinsk behandling og oppfølging av helsepersonell. Det må også antas at det i flyktningestrømmen befinner seg ukrainsk helsepersonell. Slik jeg ser det er det naturlig at ukrainsk helsepersonell som ønsker å arbeide,

bør få arbeide med oppfølgingen av de ukrainske flyktningene som trenger oppfølging av helsepersonell. Dette vil både være et gode for de ukrainerne som gis mulighet til å jobbe med sine pleietrengende landsmenn, og det vil sikre at de som trenger helsehjelp ivaretas av helsepersonell som snakker samme språk. Særlig det siste vil også kunne innebære en vesentlig ressursbesparelse, da det vil redusere behovet for tolkebistand.

Jeg har forståelse for at dette er en sammensatt problemstilling, hvor også helsemyndighetenes autorisering av helsepersonell vil være sentralt. Det som etterspørres er en tilbakemelding på om regjeringen ved utlendingsmyndighetene arbeider med denne problemstillingen, og om det vil komme et initiativ fra regjeringen for å muliggjøre at ukrainsk helsepersonell får arbeide med de ukrainske flyktningene som trenger oppfølging av helsepersonell.

Svar:

Spørsmålet ble stilt til justis- og beredskapsministeren, men det besvares av meg ettersom ansvaret hører under helse- og omsorgsministeren.

Utgangspunktet for ukrainsk helsepersonell som vil utføre helse- og omsorgstjenester i Norge, er at krav om lisens eller autorisasjon i henhold til helsepersonelloven må være oppfylt. Dette gjelder også for ukrainsk helsepersonell som vil gi helse- og omsorgstjenester til ukrainske flyktninger. Helsepersonellovens ordning med lisens eller autorisasjon skal bidra til sikkerhet for pasienter og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten, samt tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten. Dette tilsier at kravene for å få lisens eller autorisasjon for ukrainsk helsepersonell ikke kan settes lavere enn det som ellers gjelder. Opprettholdelse av kravene for å gi lisens eller autorisasjon må også ses i sammenheng med plikten til å sørge for forsvarlige tjenester som er pålagt både den kommunale helse- og omsorgstjenesten, spesialisthelsetjenesten, tannhelsetjenesten og den individuelle forsvarlighetsplikten som følger av helsepersonelloven.

Helsepersonell utdannet utenfor EU/EØS kan oppnå lisens eller autorisasjon i Norge dersom det etter en konkret vurdering kan legges til grunn at gjennomført utdanning og bestått utenlandsk eksamen kan anerkjennes som jevn god med tilsvarende norsk utdanning og eksamen, jf. helsepersonelloven § 48 a første ledd bokstav c. I tillegg stilles det ulike tilleggskrav som må være oppfylt før autorisasjon kan tildeles. Alle må gjennomføre språktest og kurs i nasjonale fag. Farmasøyter må også fullføre et kurs i legemiddelhåndtering, mens tannleger, leger og sykepleiere må gjennomføre både kurs i legemiddelhåndtering og ha en egen fagprøve.

Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet vurdert hvordan det kan legges til rette for flyktningers muligheter til å få godkjent sine

helsefaglige kvalifikasjoner og muligheter for å utøve helsefaglig arbeid.

Helsedirektoratet vurderer at det unntaksvis vil kunne gis fritak for enkelte dokumentasjonskrav ved søknad om autorisasjon, uten at dette går på bekostning av faglig forsvarlighet. I tilfeller der søker ikke kan fremlegge kvalifikasjonsbevis i form av vitnemål eller diplom, vil direktoratet kunne benytte ulike databaser med utdanningsinformasjon, lærestedenes tilgjengelige informasjon og informasjon fra andre lands myndigheter, samt annen attestert dokumentasjon fremlagt av søker der søkers identitet framkommer.

Helsedirektoratet har videre oppdatert den nasjonale veilederen om helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente med særlig helserelatert informasjon om Ukraina-krisen til kommuner, statsforvaltere og andre offentlige aktører. Dette omfatter informasjon om bruk av ukrainske flyktninger med helsefaglig utdanning som medhjelpere og personellressurser i kommunene. I et eget punkt avslutningsvis, fremgår det at Helsedirektoratet anbefaler at bruk av medhjelpere særlig vurderes for å kunne gjennomføre tidlige helsekartlegginger/helsesamtaler når mange asylsøkere ankommer samtidig. Det fremgår videre at Helsedirektoratet vurderer at bruk av medhjelpere kan ha betydelig nytteverdi, både for tjenestene og medhjelperne selv, og at det i tillegg er verdifullt for flyktningene å møte helsepersonell som snakker eget språk.

SPØRSMÅL NR. 2885**Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 16. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli****Spørsmål:**

Mener statsråden tiden det tar fra finansavtaleforskriften er klar til finansavtaleloven settes i kraft, gir finansinstitusjonene tilstrekkelig tid til å tilpasse seg det nye regelverket?

BEGRUNNELSE:

I Kongen i statsråd den 2. september 2022 bestemte regjeringen at lov 18. desember 2020 nr. 146 om finansavtaler settes i kraft 1. januar 2023. Ikraftsetting av ny lov om finansavtaler forutsetter at det utarbeides og fastsettes nye forskrifter innen 1. januar 2023. Ettersom høringsfristen for forslag til forskrift om finansavtaler gikk ut 19. august 2022, er det rimelig å anta at det vil ta om lag tre måneder fra forskriften er klar og til loven trer i kraft.

Svar:

Den nye finansavtaleloven ble vedtatt for snart to år siden, og jeg mener det er på tide at loven nå settes i kraft. Den nye loven vil gi et mer oversiktlig og tilgjengelig regelverk for brukerne og vil sikre en bedre balanse i forholdet mellom tjenesteyteren og kunden. Den innebærer også en oppfyllelse av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

At loven skal tre i kraft 1. januar 2023, ble fastsatt ved kongelig resolusjon 2. september 2022. Det har lenge vært signalisert at loven skal tre i kraft fra dette tidspunktet, blant annet i Finansmarkedsmeldingen 2022 (Meld. St. 12 (2021-2022)), som ble fremmet i april i år. Finansnæringen har dermed lenge vært kjent med at man vil måtte forholde seg til de nye reglene fra og med årsskiftet.

Et forslag til forskrift til den nye loven (finansavtaleforskriften) ble sendt på høring 20. mai 2022. Næringen har dermed siden i vår også vært kjent med hvilke temaer departementet tar sikte på at skal reguleres i forskriften. Departementet har i forslaget innholdsmessig langt på vei lagt seg på en minimumsløsning, og en stor del av reglene er enten en videreføring av gjeldende forskrifter eller gjennomføring av regler som næringen er godt kjent med fra før. Innholdet i loven har næringen som nevnt vært kjent med i snart to år. Justis- og beredskapsdepartementet har hatt en omfattende dialog med Finans Norge om det nye regelverket og har gitt tydelige signaler om at det vil bli gitt overgangsregler for å gjøre overgangen til det nye regelverket så smidig som mulig for bransjen. Disse overgangsordningene vil ivareta viktige behov for næringen. Departementet har også signalisert at bransjen kan forholde seg til forslagene i høringsnotatet slik at det i den endelige forskriften ikke vil komme til nye regler som ikke var omfattet av høringsnotatet.

SPØRSMÅL NR. 2886**Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 20. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil den grønne industriavtalen sikre at norske batteriprodusenter kan selge sine batterier uten ekstratollen på 10 prosent?

BEGRUNNELSE:

Brexit-avtalen mellom EU og Storbritannia har en egen klausul om elbatterier som skaper potensielle vansker for den nye norske batterinæringen. Britiskproduserte elbiler som selges på det europeiske markedet får en ekstra toll på 10 prosent om batteriet ikke er produsert i Storbritannia eller EU, fra 2027.

Det vil gjøre norskproduserte batterier lite konkurransedyktige og kan føre til en stopp i eksporten av norskproduserte bilbatterier til det viktigste markedet, EU.

Før stortingsvalget uttalte nåværende klima- og miljøminister Espen Barth-Eide til DN at han ville få Norge med i EUs Grønne Giv (European Green Deal), for å omgå tollene. I DN i dag kan man lese enkelte detaljer fra avtaleutkastet fra norsk side, men det mangler informasjon om batteritollen som var bakgrunnen for at regjeringen ønsker en grønn industriavtale med EU.

Svar:

Jeg jobber nå med å utvikle et strategisk industripartnerskap med EU. Norsk industri er tett integrert i europeiske verdikjeder, og EU er vår største handelspartner. Innslaget av europeisk eierskap i norsk industri er dessuten betydelig. Vi har en unik næringsstruktur,

særlig knyttet til offshore, energi og industri. Et tett samarbeid med EU gir anledning til å fremme norske interesser og gir muligheter for norsk næringsliv, i tillegg til de mulighetene EØS-avtalen representerer.

Det strategiske industripartnerskapet vil være en del av Grønn Alliance, som den nevnte DN-artikkelen omtaler. Grønn Alliance er ment å være en overbygning som favner bredere enn kun industri. Det strategiske industripartnerskapet tar utgangspunkt i regjeringens grønne industriløft og sektorene som inngår der. Prioriteringene vil

varierte, avhengig av potensiale og muligheten for samarbeid med motparten. Fokus vil også kunne variere over tid. De to første områdene industripartnerskapet med EU fokuserer på er batterier og råvarer. Bakgrunnen for det strategiske industripartnerskapet med EU handler om mer enn spørsmålet knyttet til batteritoll. For å akselerere den grønne omstillingen i industrien og nå våre klimamål, vil samarbeid om å bygge nye næringer og bærekraftige verdikjeder sammen med nære

partnere som EU, være viktige tiltak. I tillegg har betydningen av samarbeid på områder som er strategisk viktige for Europa blitt tydeliggjort gjennom Russlands krig mot Ukraina og energikrisen Europa nå står i. Når det gjelder opprinnelsesreglene for elbiler i handels- og samarbeidsavtalen mellom EU og Storbritannia, mener jeg disse er uheldige og er opptatt av at de bør endres. Jeg har flere

ganger tatt dette opp med både EU og Storbritannia. I fellesuttalelsen med EU-kommisjonens visepresident Šefčovič fra juni om det strategiske industripartnerskapet nevnte vi noen særlige områder vi skal jobbe videre med. Dialog om anvendelsen av opprinnelsesreglene på norske batterier er en av disse. Jeg vil benytte mulighetene som det strategiske industripartnerskapet med EU gir til å fremme norske interesser, og håper gjennom det å komme frem til en løsning der vi unngår batteritoll.

SPØRSMÅL NR. 2887

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 20. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan Olje- og energidepartementet ensidig gjøre nødvendige endringer i forskrifter for å tillate Statnett SF å bruke flaskehalsinntekter til å sette energiledet i nettleien til null, eller vil dette komme i strid med EUs elmarkedsdirektiv og bestemmelsene her som Stortinget ga samtykke til i forbindelse med tredje energimarkedspakke, eller andre EU-regler Norge har samtykket til?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen og Statnett SF har lansert, i flere omganger, at de vil bruke økte flaskehalsinntekter til Statnett til å

redusere nettleien til strømkundene. Regjeringen har varslet å bruke mellom 6 og 10 milliarder for å dekke opp for inntekter de regionale nettselskapene ville krevd inn pga. økte kostnader til nettap. Statnett har sagt at de vil sette ned forbrukstariffen til 0 fra 1. april 2022 ut 2023, et kutt som er tallfestet til 4 milliarder. Statnett har videre sagt at de også vil sette ned energiledet til 0 fra 1. september ut 2023, noe som sammen med forbrukstariff på 0 betyr kutt på 11 milliarder. Dette grepet vil altså bety kutt på 7 milliarder. Nylig har RME gitt beskjed om at dette ikke er i tråd med forskriften om kontroll av nettvirksomhet. Dispensasjon er gitt for 2 måneder, ut oktober, siden regionale nettselskaper allerede kan forventes å ha regnet

med endringen hvor energileddet er på 0. Jeg lurer derfor på om Olje- og energidepartementet har muligheter til, hvis viljen er der, til å få endret forskriften slik at Statnett ikke krever inn penger som i siste instans betales av strømkundene, når de selv mener det er unødvendig.

Svar:

Departementet har hjemmel i energiloven til å vedta endringer i den aktuelle bestemmelsen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet som regulerer tariff i regional- og transmisjonsnettet. Bestemmelsen har vært gjeldende siden 2001, og ble ikke vedtatt til gjennomføring av EØS-regelverk. Jeg kan ikke se at en endring av bestemmelsen vil være i strid med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 2888

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 21. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Meraker Brug er lagt ut for salg på det åpne markedet.

Vil regjeringen ta initiativ og legge til rette for at til Statskog skal kunne kjøpe Meraker Brug for å sikre allmenhetens bruksinteresser?

BEGRUNNELSE:

Med sitt areal på 1,3 millioner mål er Meraker Brug en av landets største privateide eiendommer. Den utgjør 90 prosent av hele Meråker kommune, i tillegg til at den

strekker seg inn i kommunene Stjørdal, Malvik og Steinkjer. Eierne vil selge eiendommen for å finansiere driften av Astrup Fearnley Museet i Oslo.

Offentlig eierskap vil sikre allmenheten samme rettigheter til bruk av Meraker Brug som i dag.

Svar:

Jeg er kjent med at aksjene i AS Meraker Brug vurderes solgt. Ved eventuelle behov vil regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2889

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 20. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan konkret følger statsråden opp rapporten fra den eksterne arbeidsgruppa som har vurdert terskelen for utvisning i saker som berører barn?

BEGRUNNELSE:

24. januar i år avga den eksterne arbeidsgruppa sin rapport og utredning av forholdsmessighetsvurderingen med særlig henblikk på barnets beste i saker der en av foreldrene blir utvist som følge av brudd på utlending-sloven til Justis- og beredskapsdepartementet. Arbeidsgruppa kom i denne rapporten frem til en rekke forslag,

både som en samlet gruppe, samt også ytterligere forslag til tiltak på vegne av flertallet i arbeidsgruppa. Det ønskes svar fra statsråden om hvordan denne rapporten nå konkret følges opp av Justis- og beredskapsdepartementet.

Svar:

I 2021 ble det nedsatt en ekstern arbeidsgruppe for å vurdere regelverk og praksis i utvisningssaker som berører

barn. Lagdommer Elizabeth Baumann ledet arbeidet, og endelig rapport ble overlevert Justis- og beredskapsdepartementet i februar 2022.

Departementet arbeider nå med å vurdere flere tiltak for best mulig behandling av utvisningssaker som berører barn. Forslagene i den aktuelle arbeidsgrupperapporten inngår i disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 2890

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 22. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at alle norske kommuner har psykologkompetanse i sin helse- og omsorgstjeneste, og hva tenker statsråden om at Nord-Norge er den landsdelen som sliter mest med å oppfylle pålegget om psykologkompetanse i helse- og omsorgstjenesten?

BEGRUNNELSE:

Det vises til denne rapporten fra SSB: <https://www.ssb.no/helse/helsetjenester/statistikk/kommunehelsetenesta/artikler/faerre-kommuner-med-psykologkompetansen-innen-helse-og-omsorg>

Fra og med 2020 påla Solberg-regjeringen alle norske kommuner å ha psykologkompetanse i helse- og omsorgstjenesten. Dette pålegget har bidratt til å løfte det psykiske helsearbeidet i kommunene. Selv om rapporten fra SSB viser at en stor andel av norske kommuner har fått på plass psykolog eller samarbeid om psykologkompetanse, er det fortsatt kommuner som både sliter med å rekruttere og ansette psykolog. Det gjør at det blir regionale forskjeller i det psykiske helsetilbudet til innbyggerne, og det er særlig de mindre sentrale kommunene som sliter.

Nord-Norge er den landsdelen som sliter mest med å oppfylle pålegget om å ha psykologkompetanse. SSB sin rapport viser at 1 av 3 kommuner i Nord-Norge ikke har tilgang til psykologkompetanse. Mindre sentrale kommuner og fagmiljø er blant grunnene til det. Rapporten viser også at det har vært en nedgang fra 2020 til 2021 i andel kommuner med psykologkompetanse.

Svar:

Psykisk helse er høyt prioritert av denne regjeringen. Derfor jobber vi med å utarbeide en opptrappingsplan for psykisk helse. Dette er langsiktig og nødvendig arbeid. Det handler om bedre kapasitet, men også sterkere vekt på forebygging og tidlig innsats, og å styrke tilbudet og tilgjengeligheten til psykisk helsehjelp i kommunene. Regjeringens opptrappingsplan for psykisk helse legges frem i 2023. Et av de tre hovedområdene i planen er tilgjengelig og nær hjelp av god kvalitet. Hjelpen må være der når man trenger den. Adressen på postkassen din skal ikke avgjøre hvilken hjelp du får.

Derfor er det bra at mange kommuner har klart å knytte til seg psykologkompetanse. KOSTRA-tall viser at det er forskjeller i tilgang på psykologkompetanse etter kommunenes sentralitet. Det er en tydelig tendens til at andelen kommuner som har knyttet til seg kompetansen, stiger med økende sentralitet. Jeg ser med bekymring på at hvor man bor kan påvirke hvilken kompetanse kommunens innbyggere har tilgang til og at 1 av 3 kommuner i Nord-Norge ikke har tilgang til psykologkompetanse.

Riksrevisjonen sin undersøkelse av psykiske helsetjenester (2020-2021) viste at omtrent 75 prosent av kommunene har en egen lavterskeltjeneste for psykisk helse som behandler barn og unge. Jeg er glad for at så mange kommuner har etablert et slikt tilbud. Samtidig er det 25 prosent av kommunene som ikke har en egen slik tjeneste. Vi vil vi satse på å bygge opp gode lavterskeltilbud over hele landet, der folk raskt kan få hjelp uten henvisning.

I budsjettet for 2022 ble det avsatt om lag 250 millioner kroner til å styrke lavterskel helsetiltak, nye samar-

beidsteam (FACT-, ACT- og FACT- ung-team), kompetanseutvikling innen selvskadings- og selvmordstematikk, forskning, vurdering av samordning av relevante hjelpetelefoner og ROS – Rådgivning om spiseforstyrrelser. I januar 2022 ble det også bevilget 100 millioner kroner til lavterskel psykisk helsetilbud i kommunene i forbindelse med koronapandemien.

For å sikre tilgjengelig og nær hjelp er vi avhengig av nok personell. SSB-rapporten som representanten viser til, påpeker at det er grunn til å tro at flere kommuner har problemer med å knytte til seg psykologkompetanse. Fagfolkene er den viktigste ressursen for å gi god hjelp til personer med psykiske vansker og lidelser. Å utdanne, rekruttere og beholde helsepersonell i en sterk offentlig

helsetjeneste, er en våre viktigste oppgaver framover. Derfor satte regjeringen i desember 2021 ned en helsepersonellkommisjon. Formålet er å etablere et kunnskapsgrunnlag og foreslå treffsikre tiltak i årene framover for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert personell i helse- og omsorgstjeneste i hele landet for å møte utfordringene i tjenestene på kort og lang sikt.

Psykologkompetansen er viktig. Samtidig må vi se på bredden av kompetanse og personell knyttet til tilbudet i kommunene. Samhandlingen mellom ulike faggrupper og den samlede og helhetlige kompetansen i tjenestene er viktig for å gi et godt psykisk helsetilbud til befolkningen, noe også mange brukerorganisasjoner påpeker.

SPØRSMÅL NR. 2891

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 20. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Hvilke grep vil statsråden ta for at barn og unge som er i fengsel ikke skades av det, og hvordan vil hun gjøre eventuelle overganger til voksenfengsel mer skånsomme og tilrettelagte?

BEGRUNNELSE:

VG skrev nylig om en mann som tok livet sitt i fengsel som 20-åring, etter å ha sonet fra han var 15 år: <https://www.vg.no/spesial/2022/jonatan/>. Han ble først innsatt i ungdomsfengsel, for så å bli overført til voksenfengsel ved 18 årsalder.

Den klare hovedregelen er at barn ikke skal dømmes til fengsel. I de spesielle tilfellene hvor det skjer, skal fengslet legge forholdene til rette for at skadene ved å sone i fengsel blir minst mulig. Barn og ungdom i fengsel er svært sårbare. Ungdomshjernen ikke er ferdig utviklet, og refleksjonsnivået er ikke på nivå med voksne. Disse barna har derfor spesielt behov for et trygt og godt soningstilbud som gir dem mulighet til å leve og utvikle seg mest mulig normalt.

I ettertid er det kommet fram at denne mannen som ungdom ble utsatt for et «betydelig antall» nakenvisitasjoner, som han beskrev at han opplevde som overgrep. Overgangen fra ungdomsfengsel til voksenfengsel opplevdes også brutal. Der ungdomsfengslet forsøkte å skape

normale hverdager, hadde voksenfengselet mer uniformert politi, færre turer ut og volds- og overgrepssøkte medfanger som innledet forhold til mannen. I løpet av soningen fikk mannen det dårligere og utviklet store psykiske problemer.

Svar:

Det følger av norsk rett, så vel som av internasjonale konvensjoner som Norge er tilsluttet, at fengsling av barn skal være siste utvei, og bare skal benyttes i et kortest mulig tidsrom. Likevel er det noen barn som begår så alvorlig kriminalitet at de idømmes ubetingede fengselsstraffer. For å sikre disse barna god oppfølging og unngå at de må sitte i fengsel sammen med voksne, er det opprettet to landsdekkende ungdomsenheter med til sammen åtte plasser.

Ved ungdomsenhetene er det særlig tilrettelagt for mindreårige innsatte, og det er etablert et fast tverretattlig team bestående av psykologer, lege, barnevernspedagog og skolefaglig koordinator, i tillegg til representanter fra kriminalomsorgen. Teamets hovedoppgave er å ivareta de innsattes behov under straffegjennomføringen, og forberede tiden etter løslatelse for å sikre at andre relevante instanser følger opp ungdommen videre. Teamet vil også i en periode følge opp unge innsatte som overføres til ordinære fengsler.

Regjeringen ønsker å bedre overgangen til ordinære fengsel etter fylte 18 år. I 2022 fikk kriminalomsorgen en bevilgningsøkning på 50 mill. kroner. Deler av økningen skal benyttes til etablering av to ungdomsteam som skal følge opp unge innsatte mellom 18 og 24 år. Det ble også

opprettet et team i 2021 og erfaringen med teamet har vært gode. I 2022 vil det også bli opprettet nye stillinger som ungdomsansvarlige ved de største friomsorgskontorene.

SPØRSMÅL NR. 2892

Innlevert 13. september 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 22. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil næringsministeren sørge for at Noreg snarast innfører reglar som begrensar marknadsmakta til store internasjonale teknologigigantar som Booking.com, slik at dei ikkje lenger får lov å hindre norske hotell i å tilby lavare pris direkte til kundane enn prisane oppgitt på dei internasjonale teknologigigantane sine digitale plattformer – noko som går ut over både norsk reiselivsbransje og forbrukarane?

GRUNNGJEVING:

Det siste tiåret har norske hotell ofte opplevd uakseptabel oppførsel frå dominerende «online travel agents» (OTAer). Dei har nytta seg av ein “take it or leave it”-strategi for å presse hotella: Såkalla prisparitetsklausular som gjer at teknologigigantane kan nekte norske hotell å tilby lavare pris direkte til kundane enn den som blir formidla via nettagentane. Både horisontale/breie (hotell kan ikkje tilby betre vilkår overfor andre OTAer) og vertikale/smale (hotell kan ikkje tilby betre vilkår frå eigne nettsider) paritetsklausular er uheldig for både norske reiselivsbedrifter og forbrukarane.

EU har i sitt arbeid med det nye vertikale gruppeunntaket (VBER) og forordningane om digitale tenester (DSA) og digitale marknader (DMA) opna for å forby prisparitetsklausular. For å avgrense marknadsmakta til dominerande digitale portvoktarar (type Google og Booking.com), legg EU opp til å innføre eit forbod mot klausular som hindrar hotell i å tilby betre pris i sine eigne kanalar enn på plattformane til dei globale teknologi-gigantane.

Parallelt pågår det også nasjonale rettssaker mot prisparitetsklausular, der hotella har vunne over teknologi-gigantane blant anna i tysk høgsterett. I Europa er forbod mot smale prisparitetsklausular allereie innført i m a Østerrike, Belgia, Frankrike og Italia.

I Hurdalsplattformen skriv regjeringa at dei vil sikre norske reiselivsbedrifter i møtet med internasjonale plattformsselskap. Når vi no ser at EU og fleire EU-land endrar sitt lovverk for å ta opp kampen med dei internasjonale teknologi-gigantane, burde det vere enkelt å få til også i Noreg med rask virkning. Norsk reiselivsnæring har m a peikt på ei konkret løysing heimla i eksisterande norsk konkurranselovgeving. Under teikna deltok også saman med m a Statssekretær i Næringsdepartementet på debatt om temaet under Arendalsuka i år i regi av NHO Reiseliv, der det var brei semje om at denne saka er viktig og må løysast raskt.

Å stoppe prisparitetsklausular som hindrar norske hotell og hotelleigarar i å konkurrere med globale teknologigigantar, vil forbetre rammebetingelsane og marknadssituasjonen til norske reiselivsbedrifter. Venstre meiner Norge bør ligge i forkant, ikkje på etterskot, av EU i dette arbeidet, og eg etterlyser difor framdrifta i saka.

Svar:

Takk for spørsmålet. Eg vil innleiingsvis understreke at regjeringa har tydelege ambisjonar for norsk reiseliv. Reiseliv er ei framtidsnæring, som kan bidra til å sikre verdiskaping og arbeidsplassar over heile landet. Som omtalt i Hurdalsplattformen vil vi gjennomføre ei rekke konkrete tiltak, for å gjere næringa meir berekraftig og meir lønsam fram mot 2030.

Klausular som regulerer forholdet mellom hotell og digitale bestillingsplattformer har vore gjenstand for debatt i Europa i lang tid. Som stortingsrepresentant Bjørlo viser til i grunngjevinga for sitt spørsmål har land som Frankrike, Østerrike, Portugal, Italia og Belgia vedteke lover som regulerer digitale bestillingsplattformer (Online Travel Agents, OTA-er) sin bruk av slike klausular. Andre land, som til dømes Noreg, Sverige og Tyskland, over-

lèt vurderinga til konkurransemyndigheitene og domstolane.

Nettbaserte hotellbookingselskaper krev kommisjon av hotella for bestillingar som skjer direkte gjennom deira nettplattformer. I tillegg til kommisjonar nyttar digitale bestillingsplattformer seg av ulike former for klausular overfor hotell som bruker deira nettplattformer. Såkalla «vide» klausular forbyr eit hotell å tilby lågare pris og betre vilkår uavhengig av salskanal. Desse klausulane kan bidra til å skade konkurransen mellom plattformene og føre med seg høgare kommisjonar og auka forbrukarprisar og redusert lønsemd for hotella. Dessutan kan slike klausular gjere det vanskelegare for nye aktørar å etablere seg i marknaden for digital hotellbooking. Såkalla «smale» klausular opnar for at eit hotell kan tilby betre prisar og vilkår på konkurrerende digitale bestillingsplattformer, men forbyr hotellet å tilby betre prisar og vilkår på si eiga nettside. Denne type smale klausular vil og kunne føre til negative verknader på konkurransen.

På den andre sida er det viktig å hugse at mange forbrukarar verdsett tenestene som dei digitale bestillingsplattformene tilbyr, og opplever dei som nyttige hjelpemiddel som reduserer søkekostnadane ved bestilling av hotellrom på nett. Bruk av klausular som regulerer høvet for hotella til å fastsette eigne prisar og vilkår kan dessutan bidra til å hindre såkalla gratispassasjerproblem. Det vil seie at hotell nyttar digitale bestillingsplattformer berre som ein marknadsføringskanal, mens kundane blir oppfordra til å bestille hotellrom direkte frå hotella til ein lågare pris enn på nettplattformene.

To nye EU-regelverk vil få verknad for digitale bestillingsplattformer sin framtidige bruk av klausular. EUs forordning «Digital Markets Act» har som mål å bidra til ein meir open og rettferdig plattformøkonomi, og hindre åtferd som er skadeleg for konkurransen og forbrukarane, ved å regulere dei store techgigantane som fungerer som såkalla «portvakter». Portvakter er dei selskapa som driv store nettbaserte plattformer som i stor grad påverkar konkurransen på sine områder, og setter rammer og vilkår for forbrukarane sine val. Det er vanskeleg for nye aktørar å utfordre den dominerande marknadsposisjonen til portvaktene. Også forbrukarane vil vanskeleg kunne omgå dei store nettbaserte plattformene ved kjøp av ulike produkt på nett.

Eit føretak blir i Digital Market Act definert som ein portvakter dersom det oppfyller førehandsdefinerte tersklar for blant anna omsetnad (7,5 mill. euro i året) og talet på brukarar (45 mill. sluttbrukarar og 10 mill. forretningsskandar årleg). Dette vil gjelde selskap som Google, Meta, Apple, Amazon og sannsynlegvis hotellbookingselskapet Booking.com. Desse store plattformsselskapa vil få forbod mot visse typar handelspraksis, som til dømes å operere med vide og smale klausular. Digital Markets Act blei formelt vedtatt av Rådet for Den europeiske union den 18. juli 2022. Noreg og EFTA-landa skal nå foreta ei vurdering

av om forordninga er relevant og akseptabel, slik at den kan verte innlemma i EØS-avtalen.

Ved sidan av Digital Market Act har Europakommisjonen nyleg oppdatert EU-forordninga om vertikale gruppefritak, samt tilhøyrande retningslinjer. Forordninga tillèt i utgangspunktet bruk av klausular som regulerer pris og andre vilkår så lenge partane ikkje har marknadssdelar på over 30 prosent. I den nye gruppefritaksordninga, som trådde i kraft i EU 1. juni 2022, vil gruppefritaket ikkje lenger tillate digitale bestillingsplattformer å bruke vide klausular. Dette inneber ei innstramming samanlikna med tidlegare konkurransereglar. Dessutan peikar Kommisjonen i dei oppdaterte retningslinjene på at smale klausular vil kunne ha liknande verknader som dei vide klausulane, og dermed vere ulovlege.

Dei generelle konkurransereglane er slik eg ser det godt egna til å ramme konkurranseavgrensande vilkår og praksis når det gjeld digitale bestillingsplattformer. Dei to over nemnde EU-regelverka vil bidra til harmonisering av vurderinga av moglege konkurranseavgrensande klausular og praksis i den europeiske reiselivsbransjen. Når dei er gjennomførte i norsk rett vil norske reiselivsføretak få auka vern mot konkurranseskadeleg åtferd frå plattformsselskapa si side. Konkurransen mellom digitale bestillingsplattformer vil i så fall kunne auke, og føre til at kommisjonane og prisane på hotellrom ut til forbrukar vert redusert.

Klausular som regulerer forholdet mellom plattformsselskap og brukarar nyttast i ei rekkje bransjar og marknader, og er ikkje særskilt for reiselivsbransjen. Ei særregulering av klausular i den norske marknaden for digital hotellbooking bør ikkje verte gjennomført utan ei utgreiing som viser at det er trong for ei slik regulering, og at konkurranseutfordringar ved dagens bruk av vide og smale klausular ikkje kan løysast på ein mindre inngripande måte.

Det er og viktig å vere sikker på at ei eventuell norsk særregulering ikkje er i strid med EØS-retten. Dette må òg bli belyst nærare i ei eventuell framtidig utgreiing.

Departementet har hatt dialog med reiselivsnæringa om marknadsmakta til store internasjonale teknologi-gigantar, og prosessen knytt til oppfølging av Hurdalspunktet. Eg er gjennom denne dialogen godt informert om dei negative konsekvensane som prisparitetsklausular fører med seg for norske reiselivsbedrifter. Eg vil framover halde god kontakt med næringa, med sikte på å finne ei hensiktsmessig løysing.

SPØRSMÅL NR. 2893**Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 23. september 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at hovedkontoret til Fiskeridirektoratet skal vera i Bergen?

GRUNNGJEVING:

I Fiskeribladet kommer det frem at Fiskeridirektoratet omorganiserer og fjerner Bergen sin status som hovedkontor. Dette er i motstrid til FrP og flere sine visjoner om havbyen Bergen der direktoratet er en viktig del. Statsråden bør etter mitt syn stoppe dette og slå fast at Bergen er hovedkontoret for Fiskeridirektoratet.

Svar:

Det korte svaret på representanten Njåstads spørsmål er «ja». Fiskeridirektoratet har i et århundre bidratt til statlige arbeidsplasser langs kysten, med tyngdepunkt i Bergen. Det skal ikke endres. Hovedkontoret til Fiskeridirektoratet skal fortsatt være i Bergen. Det som nå er foreslått som endring, er forholdet mellom hovedkontoret og dem som i dag er regionalt ansatte.

Fiskeridirektoratet er i dag organisert i to forvaltningsnivåer, med hovedkontor i Bergen og fem regioner. Regionkontorene er plassert i Tromsø, Bodø, Ålesund, Måløy og Egersund. I tillegg har direktoratet 15 lokale fiskerikontorer langs kysten. Direktoratet har i dag om lag 430 ansatte fordelt på disse 20 kontorstedene fra Fredrikstad i sør til Vadsø i nord.

Etter bestilling i tildelingsbrevet for 2021 har Fiskeridirektoratet gjennomført en organisasjonsprosess, og går nå inn for å endre dagens organisering. Bakgrunnen var at dagens organisering fikk kritikk fra Fiskerikontrolutvalget (NOU 2019:21), som mente at den geografiske oppstykkningen av ansvar var til hinder for en effektiv kontroll. Direktoratet har også hatt utfordringer med å sikre likebehandling mellom regionene, med effektivitet i klagesaksbehandlingen og i digitaliseringsarbeidet.

Direktoratet ønsker å etablere en funksjonsdelt organisering, der den faglige virksomheten organiseres i to landsdekkende divisjoner, mens støttefunksjonene organiseres som avdelinger direkte under direktøren. Det vil være en divisjon for forvaltning og en divisjon for tilsyn og kontroll. Divisjonene får et helhetlig ansvar for saksbehandling og øvrige forvaltningsoppgaver innenfor sine områder i hele landet. Klager på vedtak i førsteinstans vil

bli lagt til en uavhengig klagesaksenhet, som rapporterer direkte til fiskeridirektøren.

Med den foreslåtte organiseringen følger Fiskeridirektoratet etter en rekke andre statlige virksomheter, som de siste årene har forlatt regionmodellen til fordel for ulike varianter av funksjonsbasert organisering. De ansatte på kontorene rundt i landet vil med endringene organisatorisk være ansatt i en divisjon og ikke i en region. På samme måte vil de ansatte i fagavdelingene ved dagens hovedkontor bli en del av de nye divisjonene.

Fiskeridirektoratet har gjennom hele prosessen lagt til grunn at ingen skal miste jobben eller pålegges å flytte, og at alle kontorsteder skal videreføres. Organisasjonsendringen får dermed først og fremst betydning for de faglige ledelseslinjene, der dagens lederstillinger på regionnivå erstattes med nye lederstillinger i de to divisjonene.

Fiskeridirektoratet har hatt en grundig og åpen prosess. En utredningsgruppe under ledelse av Ingelin Killengreen utredet gjennom 2021 alternative forslag til framtidig organisering. Det var bred involvering av de ansatte og deres organisasjoner i arbeidet, og modellen med to landsdekkende divisjoner og en egen klagesaksenhet fikk bred støtte i den interne høringsprosessen. Beslutningen om at alle kontorsteder skal videreføres og ingen skal miste jobben eller pålegges å flytte, har vært vesentlig for at de ansattes organisasjoner har gitt sin støtte til endringene.

Regjeringen har foreløpig ikke konkludert om prosessen. Det vil avklares i nær framtid. At hovedkontoret fortsatt vil være i Bergen, kan jeg imidlertid avklare nå. Bergen vil fortsatt være tyngdepunktet i direktoratet. Direktøren vil fortsatt ha sitt kontorsted ved hovedkontoret, sammen med de ledelsesfunksjonene som vil være lokalisert der.

SPØRSMÅL NR. 2894**Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 21. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren lytte til og opne opp for at Borgundfjordtunellen kan bli realisert, samt at den sterkt trafikkerte og ulykkesutsatte strekningen på E-39 Veibust, Blindheim til Moa snarast vert planlagt, prosjektert og realisert?

GRUNNGJEVING:

I Ålesundsregionen er området E-39 Blindheim - Breivika inkl. Veibustkrysset, fylkets mest trafikkbelasta område.

Området har langt over 20 000 bilar i døgnet på smal tofeltsveg, og trafikkbelastninga er aukande.

Området har også hatt fleire alvorlege ulykker, seinast i år tre dødsfall i Blindheimstunellen, og det er årleg fleire ulykker i området og spesielt i Veibustkrysset.

Fleirtalet politisk har etter innstilling frå Statens vegvesen region midt, IKKJE prioritert dette svært trafikkerte området og sterkt ulykkesutsatte området. Uforståeleg for dei fleste har Statens vegvesen region midt på Molde prioritert heller Møreaksen med sine 2 300 bilar i døgnet med “null komma null” ulykker og svært lav trafikkbelastning til fleire titals milliard kroner. Kva fagleg forankring som ligger til grunn for dette fra Statens vegvesen er for dei fleste ei stor gåte.

I Ålesundsområdet har eit privat engasjement lansert, planlagt og prosjektert den såkalla “Borgundfjordtunnelen” som går frå Sula til Ålesund sentrum, og vil avbelaste betydeleg trafikken gjennom Blindheim- Breivika området.

Fram til no har Statens vegvesen region midt på Molde motarbeidd dette alternativet kraftig, av kva grunn er uforståeleg og vitnar meir om at dei tydelegvis “ikkje har kome på dette sjølve”.

Borgundfjordtunellen vil altså ikkje belaste staten og skattebetalarane med ei krone, men danne grunnlaget for eit betydeleg enklare, billigare og ei effektiv bygging av framtidig ny Blindheimstunell og ny parsell E-39 Veibustkrysset til Moa.

No blir Borgundfjordtunellen løfta fram av fleire, og det er snart på tide at statsråden “ryddar opp” i Statens vegvesen region midt på Molde, og sørgar for at planlegging og engasjementet der faktisk også kan være for fylkets mest trafikkerte og ulykkesbelasta område.

Tiltak, planlegging og fysisk bygging av ny E-39 Veibustkrysset, Blindheim, og vidare til Moa hastar, vi har

ikkje råda til fleire alvorlege ulykker og vi har ingen fleire liv å miste.

Det private initiativet for bygging og realisering av Borgundfjordtunellen er svært viktig, og vil kunne avhjelpe på situasjonen i trafikkbelastninga i Ålesundsregionen på ein svært god og trafikksikker måte.

Svar:

Borgundfjordtunnelen vart vurdert i eit av dei forkasta konseptane i konseptvalutgreiinga for transportsystemet i Ålesund. Tunnelen ville bringe meir biltrafikk inn i eit sentrumsområde der målet er fleire skal sykle, gå og reise kollektivt og at reiser med personbil skal reduserast. Bypakke Ålesund er akkurat starta opp med tiltak som byggjer opp om desse måla. Borgundfjordtunnelen er ikkje ein del av bypakken.

Borgundfjordtunnelen inngår heller ikkje i vedteke konsept for E39 Skei-Ålesund. Ut frå dei to konseptvalutgreiingane opplyser Statens vegvesen at dei ikkje vurderer Borgundfjordtunnelen som ein aktuell del av riksvegnettet. Det vil ut frå dette ikkje vere aktuelt for Samferdselsdepartementet å gjere nærmare vurderingar av Borgundfjordtunnelen nå.

Prosjektet E39 Vegsund-Breivika var prioritert i Nasjonal transportplan (NTP) 2018-2029 med oppstart i siste periode. Ut frå dette vart det satt i gang arbeid med kommunedelplan på strekninga. Arbeidet er under slutføring.

Prosjektet vart ikkje prioritert med oppstart i første seksårsperiode av NTP 2022-2033.

Eg er opplyst om at E39 Veibustkrysset er med i Statens vegvesen si prioritering i Gjennomføringsplan 2022-2026.

SPØRSMÅL NR. 2895**Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 22. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å utrede om utføring av forvaring og transport av politiets arrestanter delvis kan overføres til kriminalomsorgen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 2725 av 26.08.22, samt statsrådets svar på spørsmålet av 09.09.22. Statsrådets svar har et betydelig innslag av partipolitisk polemikk om politistruktur, men statsråden fremhever også at det nylig er fastsatt en revidert instruks for politiet om organisasjonsstruktur og geografisk fordeling av oppgaver. Slik svaret fremstår er det tilsynelatende bare den distriktspolitiske dimensjonen ved arrestforvaringen som er av betydning for statsråden. Slik spørsmålsstiller ser det er en effektiv ressursutnyttelse også et svært viktig hensyn ved spørsmålet om arrestkapasitet og arrestforvaring.

Arrestforvaring utenfor de ordinære fengsler og transport av varetektinnsatte er en oppgave som i det vesentligste tilligger politiet. Det brukes følgelig store politiresurser hvert år på arrestforvaring i politiets egne arrest, samt til transport av varetektsfengslede i forbindelse med fremstillinger. Spørsmålsstiller er av den oppfatning at andre aktører enn politiet kan ivareta disse funksjonene. Det er ikke en fornuftig bruk av politiresurser at det nesten utelukkende benyttes politifolk til dette arbeidet. En annen innretning på hvem som utfører dette arbeidet, vil

frigjøre politiresurser til arbeid med kriminalitetsbekjempelse og forebygging.

Spørsmålsstiller vil derfor etterspørre om statsråden vil ta initiativ til å utrede om forvaring og transport av politiets arrestanter delvis kan og bør overføres til kriminalomsorgen. Kriminalomsorgen utfører allerede forvaringen av personer som blir varetektsfengslet, og spørsmålsstiller kan ikke se at dette ikke også vil være hensiktsmessig for forvaring av politiets arrestanter.

Svar:

Utredningen som representanten Johnsen etterspør finnes allerede.

I 2014 ble det satt i gang et pilotprosjekt i nåværende Sør-Øst politidistrikt hvor Kriminalomsorgen fikk ansvar for transport av varetektsinnsatte, i tillegg til domsinnsatte. I forbindelse med pilotprosjektet ble Kriminalomsorgens transporttjeneste (KTT) opprettet. Sluttevalueringen av pilotprosjektet konkluderte med at prosjektet totalt sett ikke hadde vært samfunnsøkonomisk lønnsomt. Dette skyldes bl.a. at variasjonen i behovet for transport gir mye ledigtid og restkapasitet for de ansatte i KTT. En annen årsak er at når ansvaret for arrestanten overføres fra etat til en annen, gir det økt bemanningsbehov og byråkrati. Områdegjennomgangen av styringen av politiet, som Boston Consulting Group utførte under regjeringen Solberg, kom til samme konklusjon.

På den bakgrunn har jeg foreløpig ikke sett behov for ytterligere utredning av spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 2896**Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 26. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvor mange medisiner/behandlingsmetoder som er gitt til norske pasienter av helseforetakene før etableringen av

Beslutningsforum i 2013 ligger til vurdering eller har blitt avvist av Beslutningsforum?

BEGRUNNELSE:

Beslutningsforum for nye metoder ble etablert i 2013. Dessverre er Norge sen med å ta i bruk medisiner, spesielt for sjeldne sykdommer og også innenfor noen kreftdiagnoser. Medisiner som ble tatt i bruk før det nye systemet med Nye Metoder og Beslutningsforum ble tatt i bruk, sendes inn til en vurdering. Dette har innvirkning på saksmengden i Beslutningsforum.

For liten kapasitet til saksbehandling bidrar til at prosessen med å få godkjent legemidler tar lang tid. Dette bidrar også til at norske pasienter ikke får likeverdige tjenester. De som har fått diagnosen før Beslutningsforum får medisiner, mens de som har fått den etter kan oppleve å få avslag med henvisning til vurderingen. Dette er ikke holdbart.

Svar:

De regionale helseforetakene har ikke eksakte tall på legemidler som ble tilbudt før etablering av system for Nye metoder i 2013, som er til vurdering eller har blitt avvist i Nye metoder. Det er få saker/legemidler som har fått markedsføringstillatelse før 2013 som har vært til vurdering i system for Nye metoder. Det er heller ikke disse saker som bidrar til den store saksmengden i Nye metoder.

De regionale helseforetakene har i perioden 2006-2021 overtatt finansieringsansvaret for flere legemiddelgrupper som tidligere ble dekket på blå resept, i tråd med prinsippet om at finansieringsansvar som hovedregel skal følge behandlingsansvar, jf. spesialisthelsetjeneste-loven § 5. Dette gjelder blant annet kreftlegemidler som ble overført i 2017 og legemidler for behandling av sjeldne sykdommer som ble overført i 2019.

Ved overføringen av finansieringsansvaret måtte de regionale helseforetakene ta stilling til om eventuelle ek-

sisterende vilkår for dekning gjennom blåresept skulle videreføres eller justeres. I den forbindelse ble behov for en metodevurdering vurdert, og metodevurdering bestilt der det ble ansett som nødvendig. Dette var aktuelt for medikamenter hvor prisen var svært høy eller der den samlede budsjetteffekten for helseforetakene var svært stor.

For alle kreftlegemidlene, der finansieringsansvaret ble overført 1. mai 2017, ble det sendt likelydende brev til alle landets helseforetak om at gjeldende forskrivningsspraksis ved overføringstidspunktet skulle videreføres inntil det eventuelt forelå en annen beslutning. Det betyr i praksis at det for legemidlene i denne overføringen ikke skal være pasienter som ikke får tilgang til behandlingen i påvente av en metodevurdering. Dette er aktuelt for relativt få av de legemidlene som lå i overføringen og de fleste legemidlene ble ikke prioritert for metodevurdering. For flere av legemidlene for sjeldne sykdommer er det ikke bare svært høy kostnad, men også tvil om effekten - hvilket gjør at det ville være feil ikke å prioritere utvalgte legemidler i den gruppen for metodevurdering.

Det nasjonale systemet for innføring av nye metoder i sykehusene er blant våre viktigste virkemidler for å sikre rask, kunnskapsbasert og likeverdig tilgang til ny, innovativ og ofte dyr behandling. Systemet sikrer også at de regionale helseforetakene forvalter fellesskapets ressurser rettferdig og bærekraftig. Siden fremleggelsen av evalueringsrapporten fra Proba samfunnsanalyse i fjor høst, har Regjeringen arbeidet med å følge opp anbefalingene i evalueringen og bidra til utviklingen av systemet. Jeg ga de regionale helseforetakene og medvirkende etater i oppdrag å arbeide for å redusere tidsbruken i system for Nye metoder. De regionale helseforetakene skal gi en underveisrapportering på arbeidet knyttet til oppfølgingen av evalueringen innen 1. oktober 2022.

SPØRSMÅL NR. 2897

Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 22. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at økt reisetid til offentlig servicefunksjon er forenlig med å gjøre tjenesten tilgjengelig nærmere folk?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nummer 1655, samt statsrådets svar på spørsmålet av. Bakgrunnen for spørsmålet var den uakseptable ventetiden for utstedelse av pass, som vanskeliggjorde mange nordmenns hver-

ag gjennom våren og sommeren i år. I sin besvarelse av spørsmålet trekker statsråden frem nedleggelsen av passkontorer i 2018, og fremhever at hun har gitt Politidirektoratet et oppdrag om å vurdere gjenåpning av passkontorer. Videre at dette er basert på et politisk ønske om å gjøre tjenesten tilgjengelig nærmere folk. Det siste er en repetisjon av Senterpartiets opposisjonsretorikk gjennom 8 år, og da særlig i valgkampen 2021.

Det vises videre til artikkel i Nationens papirutgave av 13.09.22 om regjeringens arbeid med gjenåpning av passkontorer. Det fremgår av saken har regjeringen gått bort fra kravet på maksimalt 45 minutters reisetid for 90 prosent av distriktets innbyggere, Departementet v/ statssekretær Aasen er sitert på følgende:

«Denne regjeringen er opptatt av å gi innbyggerne i hele landet et best mulig tilbud i nærheten av der de bor. Derfor har vi valgt å se bredere på hvordan tilgjengeligheten for publikum kan forbedres».

Dette i sterk kontrast til hvor sentral reisetiden var i Senterpartiet og stortingsrepresentant Emilie Enger Møhl's merknader i justiskomiteen til revidert statsbudsjett for 2018, hvor det uttales:

«Disse medlemmer viser til at det har vært en sterk reduksjon i antall lensmannskontorer etter politireformen. Ikke bare forsvinner passtjenesten ved kontorene som legges ned, nå ønsker også regjeringen å legge ned nesten halvparten av de passkontorene som gjenstår. Store deler av befolkningen vil få lange reiseavstander til nærmeste passkontor som følge av dette. Nedleggelsen av passkontorene vil skape vesentlige ulemper. Regjeringen gjør det dyrere og mer tidkrevende for mange å skaffe seg pass, og kuttene kan føre til dårlig-

ere kapasitet og lengre køer ved flere passkontor.»

Spørsmålsstiller kan vanskelig forstå hvordan det å fire på kriteriet om maksimal reiseavstand er forenlig med å gjøre tjenesten tilgjengelig nærmere folk, den logiske slutningen er at økt reisetid innebærer økt avstand til tjenesten. Jeg kan ikke se at en «bredere» synsmåte rokker ved det faktum, og statssekretærens uttalelser fremstår som merkelig.

Svar:

Regjeringen vil sikre trygghet, god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Målet for regjeringen er en justissektor som forebygger bedre, der ressursene er tilgjengelige og finner hverandre, og der politiet og nødetatene er til stede i hele Norge.

Regjeringen styrket ifm. tilleggsproposisjonen høsten 2021 politiet – og påtalemyndigheten med 226,3 mill. kroner. I forbindelse med Prop. 78 S (2021-2022) som ble lagt frem i april 2022, ble politiets driftsbudsjett styrket med ytterligere 547,4 mill. kroner for bla. å øke registreringskapasiteten i politiet knyttet til økningen i antall asylsøkere, omfordeling av flyktninger og evakuering av pasienter fra Ukraina, og økt kapasitet til å avdekke sammensatte trusler og etterretning i Norge.

Jeg sendte et høringsbrev til kommunene i februar hvor de ble invitert til å gi en vurdering av tjenestene som politiet leverer, og komme med innspill til hvordan politiet kan levere bedre tjenester til lokalsamfunnet. Departementet mottok 219 høringssvar. Disse er nå under behandling og bidrar til å danne et godt grunnlag for regjeringens videre styrking av lokale polititjenester i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 2898

Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 21. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden at Oslo kommunes praksis er i tråd med forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede?

BEGRUNNELSE:

I VG 13. september kan vi lese om en 51 år gammel kvinne fra Oslo som har fått avslag på søknad om handikapparkering, til tross for at hun har amputert både armer og bein.

Hun er avhengig av bil for å komme seg rundt i hverdagen og gjøre nødvendige ærend.

For fire år siden fikk hun HC-kort etter først å ha fått avslag og klaget. Det er vanskelig å se for seg at noen vil oppfatte det som unaturlig at en person som har proteser på både armer og bein skal kvalifisere til handikapp-parkering. Det er samferdselsdepartementet som fastsetter forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede, og jeg ønsker derfor statsrådets syn på om Oslo kommunes praksis er i tråd med gjeldende regelverk og intensjonen bak det.

Svar:

Forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede har som formål å sikre et tilgjengelig parkeringstilbud for forflytningshemmede med et reelt behov for parkeringslette.

Det er etter forskriften to vilkår som må være oppfylt for å få innvilget søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Det første er at søkeren ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde. Det andre vilkåret er at søkeren må ha et særlig behov for parkeringslette knyttet til arbeid, bosted eller annen aktivitet.

Det er kommunen der søkeren bor som etter forskriften behandler søknader om parkeringstillatelse. Kommu-

nen skal ved sin behandling foreta en konkret skjønnsmessig helhetsvurdering av om vilkårene er oppfylt og om det er grunnlag for å utstede parkeringstillatelse.

Jeg kan ikke kommentere den konkrete enkeltsaken som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet, da det er Oslo kommune som er rett myndighet til å behandle denne. Men jeg vil understreke at forskriften gir et rammeverk for slike saker, og det er kommunen som må gjøre gode skjønnsmessige helhetsvurderinger ved behandlingen av hver enkelt sak. Jeg viser også til at den som får avslag på søknad kan klage, og få en fornyet vurdering av saken.

Jeg viser ellers til at tillatelsene utstedes for maksimalt fem år av gangen. Dette gjelder også i tilfelle der det medisinske grunnlaget for å få utstedt tillatelse er uendret, da det blant annet kan skje endringer i behovet for parkeringslette.

Videre kan jeg opplyse at nye retningslinjer til forskriften om parkeringstillatelse for forflytningshemmede, utarbeidet i samarbeid med blant annet representanter for de forflytningshemmedes organisasjoner, er til avsluttende behandling i Samferdselsdepartementet. Retningslinjene er ment å gi støtte til kommunene i deres behandling av slike saker, informasjon til andre brukere og bidra til likere behandling mellom kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2899

Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 23. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at familier med barn med funksjonsnedsettelse som tilfeldigvis bor på en gård ikke får samme hjelp som andre?

BEGRUNNELSE:

Nationen forteller om en familie som har tatt over et småbruk på odel. Datteren deres har cerebral parese og sitter derfor i rullestol. For å tilrettelegge for henne søkte de om et startlån til kommunen gjennom husbanken hvor de fikk avslag som følge av at ordningen ikke gjelder ved kjøp av landbruksseiendommer da det regnes som en investering i næring.

Familien fikk ytterligere avslag da de tjener for godt, men får heller ikke innvilget hele lånesummen de trenger for å gjøre nødvendige justeringer. De forteller også at å gjøre seg belånt med å gjøre justeringene vil det legge bånd på landbruksproduksjonen deres.

Svar:

Eg takkar representanten Bollestad for eit svært viktig spørsmål og eg vart sjølv berørt av saka slik den framkjem i Nationen. Alle familiar med barn med funksjonsnedsetting skal få den hjelpa dei treng frå det offentlege, uavhengig av kor dei bur.

Saka som Bollestad tek opp i sitt spørsmål, er handsama av kommunen, og eg kjenner den berre gjennom omtale i media. Slik saka er framstilt i media, kan det framstå som det kan vere noko uklarheit knytt til regelverket for startlån. Eg har derfor bedt Husbanken følgje opp overfor den aktuelle kommunen og stille seg til disposisjon, slik at kommunen kan få råd og veiledning om kva for rom det er i startlansordninga, og at ein samstundes forsikrar seg om at kommunen har full oversikt over andre ordningar som eventuelt kan vere aktuelle.

Startlånet er eit av dei viktigaste bustadsosiale verkemiddel vi har for å hjelpe folk til å skaffe seg og behalde ein eigna bustad. Husbanken lånar ut midlar til kommunen, som kan gje lån vidare til innbyggjarane. Det er kommunane som handsamar lånesøknadene, og som vurderer om dei oppfyller krava. Startlån er ikkje ei ordning den enkelte har rett på. Sjølv om ein oppfyller vilkåra, kan kommunen avslå søknaden for eksempel på grunn av manglande midlar eller eigne retningslinjer for prioriteringar. Det er uansett ein føresetnad for å få startlån, at søkeren ikkje kan få lån for dette beløpet i ein vanleg bank. I nokre tilfelle kan ein samfinansiere med både lån frå privat bank og toppfinansiering frå startlån.

Startlån er eit tilbod om finansiering av bustad, og går derfor i utgangspunktet ikkje til kjøp av landbrukseigedom. Kommunane kan gjere nokre unntak, for eksempel for småbruk kor prisen på eigedomen ikkje er høgare

enn for ein tilsvarande nøktern bustad i distriktet. Startlån skal òg bidra til at familiar kan tilpasse bustaden sin. Det gjeld òg bustader som står på ein landbrukseigedom.

Kommunane har derfor moglegheit for å tildele lån til tilpassing av ein bustad sjølv om den står på ein landbrukseigedom. Hensikta er at tilpassinga skal bidra til at husstanden kan fortsette å bu i bustaden.

Familiar som treng å tilpasse bustaden sin, kan òg søke kommunen om tilskot til tilpassing av bustad. Tilskotet er regulert i bustøttelova § 15. Kommunen kan etter søknad gi tilskot til personar med behov for tilpassa bustad no eller i framtida. Dette tilskotet kan bli gitt både til mindre tiltak, som å fjerne dørtersklar, men òg til større tiltak, som å byggje om og endre romløysning. Sjølv om kommunen ikkje har ei plikt til å gi slike tilskot, har dei ei plikt til å vurdere søknadene.

Det går òg an å søkje Arbeids- og velferdsetaten om bustadhjelpemiddel som rampe, heis, dørøpningar og heve- og senkemekanismar på kjøkkenet. Arbeids- og velferdsetaten kan i enkelte tilfelle vurdere å gi tilskot i staden for hjelpemiddel. Tilskotet skal uansett ikkje erstatte lån eller tilskot frå Husbanken eller kommunen, og kommer eventuelt i staden for eller i tillegg til andre ordningar. Kommunen hjelper til med søknaden.

Eg håpar at både denne familien og andre i liknande situasjonar finn ei løysing saman med kommunen.

SPØRSMÅL NR. 2900

Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 19. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er samferdsleministeren frå Arbeiderpartiet enig med stortingsrepresentant Erling Sande frå Senterpartiet i at det er uaktuelt at Bybanen i Bergen til Åsane skal få 70 % statleg finansiering når prosjektet blir aktuelt, og har regjeringa/regjeringspartia no ein gong for alle avlyst sitt viktigaste kollektivløfte frå regjeringsplattformen, ein auke av den statlege finansieringa av store kollektivprosjekt til 70 prosent?

GRUNNGJEVING:

Leiar av transportkomiteen på Stortinget, Erling Sande frå regjeringspartiet Senterpartiet, avlyser regjeringas mål

om 70 prosent støtte til store kollektivprosjekt i Bergens Tidende i dag. Han er svært tydeleg på at Bybanen i Bergen ikkje kjem til å få 70 prosent statleg finansiering av den foreståande utbygginga til Åsane.

Då Fornebubanen var i spel, nekta regjeringa å auke den statlege støtta også til dette prosjektet til 70 prosent, sjølv om det er nedfelt som mål om 70 prosent statleg finansiering i Hurdalsplattformen.

Svar:

Statleg tilskot til store kollektivprosjekt er ein del av byvekstavtalane, som er ei omfattande og målretta satsing på kollektivtransport, sykling og gange i dei største

byområda. I 2022 er det sett av om lag 6 mrd. kr til statleg bidrag i avtalane. Av dette går om lag 2,2 mrd. kr til store kollektivprosjekt, mellom anna til Bybanen til Fyllingsdalen i Bergen.

Tilskotet til desse prosjekta skulle i utgangspunktet dekke 50 prosent av kostnadene. Under førre regjering blei det statlege tilskotet auka til 66 prosent. Auken frå 50 til 66 prosent er ei eiga tilskotsordning med spesielle vilkår, som innebar at halvparten av auken skulle gå til å redusere bompengane. Den andre halvparten skulle gå til betre kollektiv etter lokal prioritering. I 2022 er det sett av i underkant av ein mrd. kr til dette føremålet.

De strenge smitteverntiltaka under koronapandemien påverka reisevanane våre. Vi ser mellom anna at fleire reiste med bil i staden for med kollektivtransport. Dette er ikkje ei utvikling vi ønskjer i dei største byane våre. For å betre situasjonen for kollektivtransporten valte regjeringa tidlegare i år å auke fleksibiliteten i tilskotsordninga som gjeld den tidlegare nemnde auken frå 50 til 66 prosent. Endringa inneber at den delen av tilskotet som fram til no har vore nytta til reduserte bompengar, kan endre føremål dersom det lokalt er ønskje om det. Dette opnar for at heile tilskotet kan nyttast til tiltak for betre kollektivtransport etter lokal prioritering, jf. Prop. 111 S (2021-2022) Nokre saker om veg, særskilde transporttil-

tak og transport i byområda mv. Lokale styresmakter får dermed større fridom til å bruke bompengar som eit tiltak for å dempe biltrafikken, samstundes som det gir høve til å styrkje kollektivtransporten ytterlegare.

I Hurdalsplattforma seier regjeringa at vi vil tilby å auke det statlege bidraget til 70 prosent i dei store kollektivprosjekta. Regjeringa har prioritert å innføre auka fleksibilitet for tilskotsordninga og dermed gjere det mogleg med større bidrag til kollektivtransporten, framfor å tilby statleg bidrag på 70 prosent på noverande tidspunkt. I denne samanhengen er det viktig å ta innover seg at norsk økonomi er i ein høgkonjunktur, med utsikter til aukande løns- og prisvekst og renteoppgang. Auka offentleg pengebruk i ein situasjon med høg aktivitet i økonomien og mangel på tilgjengelege ressursar, vil forsterke presset på prisar og løningar. Regjeringa legg fram budsjett for eitt år av gangen, og budsjettet for neste år er for tidleg for statlege tilskot for Bybane til Åsane. Retningslinjene for statleg tilskot til store kollektivprosjekt føreset at reguleringsplan skal vere vedteken og at det skal vere gjennomført ekstern kvalitetssikring før staten kan gjere ei slik vurdering. Det blir no arbeidd med reguleringsplan for prosjektet, og eg har god dialog med byrådet i Bergen på vidare framdrift i prosjektet. Ambisjonane i Hurdalsplattforma ligg fast.

SPØRSMÅL NR. 2901

Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 21. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Er statsråden fornøyd med regjeringens manglende vilje til å sikre lave strømpriser for frivillige lag når resultatet er at hockey-lag må legge ned driften og smelte skøyteisen?

BEGRUNNELSE:

TV 2 har avslørt at de enorme strømregningene nå har fått konsekvenser i breddeidretten. Nærbø IL må ta isen i ishallen.

Strømmen til isen kuttes fordi kostnaden med å holde den i vidare drift blir for dyr for klubben med dagens strømpris. Det betyr at 200 barn og unge mister tilbudet med å drive med ishockey i nærområdet på ubestemt tid. Treneren kunne fortelle om gråtende barn på vei til garderoben.

Dette er dessverre bare en av mange saker spørsmålsstillere har fått henvendelser om.

Etter to år med redusert aktivitet, som følge av pandemien, er det ekstra viktig at barn og unge får drive med idrett igjen. Det er veldig klart at lavere aktivitet enda et år vil gi store negative konsekvenser for folkehelsen.

Spørsmålsstiller håper statsråden kan svare for hvordan man skal sikre at barn og unge rammes minst mulig av strømpriskrisen. Barn og unge har vært særlig rammet etter pandemien, og spørsmålsstiller håper statsråden er enig i at disse bør skjerms i størst mulig grad.

Svar:

Idretten og frivilligheten har fått dekket deler av strømregninga siden desember 2021 med 80% over 70 øre,

som i april ble forlenget til ut vinteren 2023. Strømsstøtteordningen for idrett og frivillighet er god, og det statlige bidraget blir høyere, i takt med økte strømpriser. Regjeringen foreslår nå å justere ordningen, slik at 90 prosent av gjennomsnittlig strømpris over 70 øre per kWt dekkes gjennom ordningen, i perioden oktober – desember 2022. Idretten og frivilligheten får igjen støtte på samme nivå som husholdningene, noe som utgjør betydelig støtte.

Dette viser at regjeringen tar denne utfordringen på alvor, og at barn og unges deltakelse i idrett og fritidsak-

tiviteter prioriteres høyt. Regjeringen tar også grep for å hjelpe organisasjoner som har problemer med å legge ut for høye strømreregninger i påvente av støtte. For det første har vi bedt strømselskapene om å gi betalingsutsettelse til frivillige organisasjoner til de har fått utbetalt strømsstøtte. For det andre vil regjeringen sikre raskere utbetaling av støtte til organisasjoner som ikke har mulighet til å legge ut selv, eller får utsettelse. Dette viser at regjeringen viser vilje og handlekraft til å hjelpe frivilligheten.

SPØRSMÅL NR. 2902

Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Turid Kristensen

Besvart 21. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Idretten og frivilligheten har store utfordringer med å håndtere de høye energikostnadene. En av utfordringene er at det tar for lang tid å få utbetalt strømsstøtten og at lagene og organisasjonene ikke har likviditet til å legge ut for de store beløpene det hos mange er snakk om.

Hvordan kan statsråden sørge for at strømsstøtten blir utbetalt raskere, og når vil en eventuell endring i rutinene for dette kunne være på plass?

BEGRUNNELSE:

Mediene er fulle av krisemeldinger fra idretten og frivilligheten på grunn av de høye energikostnadene. I VG 13. september uttaler statssekretær Gry Haugsbakken at det jobbes med å utbetale strømsstøtten raskere slik at idrettslagene (gjelder forhåpentligvis også resten av frivilligheten) ikke trenger å legge ut så mye.

Noen idrettslag har allerede måtte stenge ned aktiviteter, som Nærbø IL i Rogaland. Andre står overfor samme vanskelige valg i disse dager. Det haster derfor med å få avklart hvordan rutinene for utbetaling kan endres og når disse endringene kan tre i kraft. En forbedret rutine for utbetaling og en rask avklaring vil kunne bidra til at de som nå vurderer å måtte stenge ned vil kunne unngå å avlyse aktiviteter til barn og unge som en følge av likviditetsproblemer.

Svar:

Regjeringen har allerede tatt grep for å hjelpe organisasjoner som har problemer med å legge ut for strømreregningene. For det første ber vi energiselskapene om å gi betalingsutsettelse til frivillige lag og organisasjoner frem til de får utbetalt strømsstøtten. For det andre vil regjeringen sikre raskere utbetaling av støtte til organisasjonene som ikke får utsettelse og som ikke har mulighet til å legge ut selv.

Regjeringen har prioritert frivillige lag og organisasjoner svært høyt under strømkrisen. Ved siden av husholdninger og deler av landbruket er det bare frivillige organisasjoner som så langt har fått en egen strømsstøtteordning.

Idretten og frivilligheten har siden desember 2021 hatt en strømsstøtteordning på 80% over 70 øre, som i april ble forlenget ut vinteren 2023. Etter at prisene steg ytterligere over sommeren har regjeringen i tillegg foreslått å øke strømsstøtten fra 80 til 90 prosent over 70 øre per kWt i perioden oktober til desember. Da får idretten og frivilligheten igjen en like god strømsstøtteordning som husholdningene.

Disse grepene tar vi fordi vi ser at situasjonen er alvorlig. Så er vi samtidig trygge på og takknemlige for at frivilligheten og idretten gjør det de kan for å kutte i forbruket uten at det går mer ut over aktiviteten enn absolutt nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 2903**Innlevert 14. september 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 22. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Vil ministeren ta initiativ til å få på plass en midlertidig avtale på tollfri handel med gjær fra relevante land for å beskytte både norske matprodusenter og norske forbrukere?

BEGRUNNELSE:

Svært mange matprodusenter står nå i utfordrende situasjoner som en konsekvens av både korona og krig. Kostnadene og tilgangen til essensielle innsatsfaktorer til produksjon er krevende. Gjær er en avgjørende innsatsfaktor for produksjon av brød, men prisen på råvaren ser ut til å eksplodere fremover, og tilgangen blir svært vanskelig.

Når råvareprisen øker, øker også tollene. Det betyr igjen ekstremt høye priser for norske bakerier.

Norge hadde tidligere en avtale med Egypt, som ikke er videreført.

Svar:

Norske importører og bedrifter har i dag full tollfrihet på import av gjær fra våre nærmeste handelspartnere. Dette gjelder EU og alle andre land EFTA har frihandelsavtaler med unntatt Canada og Egypt. Jeg mener således at tollfriheten som omfatter et stort antall land, bør gjøre det

mulig for importørene og bedriftene å kunne importere gjær tollfritt.

Landbruksdirektoratet opplyser for øvrig at de ikke har mottatt meldinger fra næringen om at tilgangen på gjær er særskilt vanskelig, eller at prisen ved import har steget vesentlig mer enn den generelle prisøkningen vi har opplevd på mat og innsatsvarer den senere tiden.

Representanten Westgaard-Halle tar i sitt spørsmål spesielt opp Egypt som leverandør av gjær til det norske markedet. Frem til høsten 2021 hadde Norge tollfri import av gjær også fra Egypt. Egypt og EFTA-landene inngikk i 2007 en frihandelsavtale der det som en midlertidig konsesjon ble gitt tollfrihet for eksport av bl.a. gjær fra Egypt til Norge. De midlertidige konsesjonene var koblet til en forpliktelse om å starte forhandlinger om tosidige konsesjoner innen 2011. Disse forhandlingene kom aldri i gang, og med virkning fra 1. oktober 2021 besluttet EFTA-landene at de midlertidige konsesjonene skulle opphøre. EFTA-landene har tatt initiativ overfor Egypt om å få fortgang i de gjenstående forhandlingene. EFTA forventer nå tilbakemelding fra egyptiske myndigheter.

Denne forhandlingsprosessen er for øvrig nærmere redegjort for i brev til Stortinget datert 21. desember 2021 som svar på spørsmål 702 fra stortingsrepresentant Margret Hagerup.

Importen av gjær fra Egypt har for øvrig vært meget begrenset, også i perioden landet hadde tollfrihet.

SPØRSMÅL NR. 2904**Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 28. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for hvordan Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet har fulgt opp/planlegger å følge opp hvert enkelt av tiltaksområdene det pekes på i «Områdegjennomgang av styringen av politi- og lensmannsetaten»?

BEGRUNNELSE:

En områdegjennomgang av styringen av politi- og lensmannsetaten fra 2021 pekte på flere forbedringspunkter og konkrete anbefalinger. Denne viste et potensiale for å realisere en effektiviseringsgevinst på mellom 260 og 513 mill. kroner.

Svar:

Regjeringen har i Hurdalsplattformen varslet en tillitsreform i offentlig sektor. Jeg ønsker å redusere byråkratiet internt i politiet. Dette arbeidet har blant annet resultert i færre styringsparametere, oppdrag og rapporteringskrav inneværende år sammenliknet med 2021.

Antall styringsparametere, oppdrag og rapporteringskrav ble redusert fra til sammen 37 i tildelingsbrevet som ble sendt til Politidirektoratet fra forrige regjering i 2021 til 30 i tildelingsbrevet for 2022.

Mindre internt byråkrati frigjør tid, kapasitet og midler slik at politiansatte kan være tilgjengelige, synlige og tilstede i lokalsamfunn for å jobbe med forebygging, etterforskning, beredskap og polititjenester i hele landet.

Regjeringen Solberg igangsatte en rekke områdegjennomganger deriblant en om styringen av politiet. Denne ble ferdigstilt i februar 2021.

Rapportene fra områdegjennomgangen er en av mange kunnskapskilder som jeg benytter i arbeidet med å utvikle politiet med utgangspunkt i denne regjeringens politikk.

SPØRSMÅL NR. 2905

Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 20. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over saksbehandlingstiden og saksmengden i forliksrådene i kommunene Bærum, Oslo og Ullensaker fra 2021 til hittil i 2022, samt en oppdatert oversikt over antall saker hvor forlikradsbehandlingen i de samme forliksrådene er innstilt etter krav fra klagemotpart grunnet overskridelse av fristen på tre måneder i tvisteloven § 6-11 fjerde ledd andre setning?

BEGRUNNELSE:

Det vises til spørsmål 2092 og statsrådets svar. På spørsmål om tremånedersfristen i tvisteloven § 6-11 fjerde ledd fungerer etter hensikten, skriver statsråden i svaret den 24. mai 2022 at «[n]år det gjelder tremånedersfristen, er mitt inntrykk at krav om innstilling sjelden påberopes». Basert på tilbakemeldinger fra både advokater og forlikradsmedlemmer, er spørsmålsstillers inntrykk at det ikke stemmer. Flyselskapene har etter spørsmålsstillers oppfatning sterke økonomiske incentiver i å bruke innstillingsadgangen i tvisteloven § 6-11 fjerde ledd, og på den måten trenere behandlingen av flyklagesakene. En slik praktisering er i strid med bestemmelsens formål, som først og fremst var å gi klagende part adgang til å ta saken

direkte inn for tingretten dersom saksbehandlingen i forliksrådet tok for lang tid.

Svar:

Stortingsrepresentanten ber om en oversikt over saksbehandlingstiden og saksmengden i forliksrådene i kommunene i Bærum, Oslo og Ullensaker. Som jeg viste til i mitt svar 24. mai 2022 på spørsmål nr. 2092, følger departementet med på saksbehandlingstid og saksavviklingen i forliksrådene. Forliksrådet i Bærum har to avdelinger, hvorav den ene kun behandler flyklagesaker. Det er Bærum forliksråd avd. 2. Oversikten under viser at Bærum forliksråd avd. 2 og Oslo forliksråd avd. 5, og også til dels Ullensaker forliksråd, har lang saksbehandlingstid. Den lange behandlingstiden skyldes i all hovedsak at det i løpet av en kort periode kom svært mange flyklagesaker. Det hopet seg opp og de ekstra avdelingene jobber i dag med å ta unna restansesakene.

Tabell 1: Saksmengde behandlet i 2021 og per 15. september 2022

Forliksråd	2021	Saksbeh.tid (dager)	2022	Saksbeh.tid (dager)
Bærum forliksråd avd. 1	1 316	114	685	99
Bærum forliksråd avd.2	925	622	2 162	748
Oslo forliksråd avd. 1	2 776	129	1 667	117
Oslo forliksråd avd. 2	2 453	120	1 656	112
Oslo forliksråd avd. 3	2 497	132	1 724	131
Oslo forliksråd avd. 4	2 424	130	1 535	114
Oslo forliksråd avd. 5	304	329	452	302
Ullensaker forliksråd	1 135	235	1 147	188

Tabellen nedenfor gir oversikt over antallet saker hvor forliksrådsbehandlingen i de samme forliksrådene er innstilt etter krav fra klagemotpart grunnet overskridelse av fristen på tre måneder i tvisteloven § 6-11 fjerde ledd andre setning.

Tabell 2: Innstilte flyklagesaker etter tremåneders regelen i 2021 og per 15. september 2022

Forliksråd	2021	2022
Bærum avd.2	35	1 719
Oslo avd.1	110	91
Oslo avd.2	130	70
Oslo avd.3	159	114
Oslo avd.4	89	66
Oslo avd.5	28	33
Ullensaker	31	41

Ifølge Politidirektoratet klarer ikke systemet å hente ut presise tall for akkurat denne innstillingsgrunnen. Forliksrådet i Bærum avd. 2 har, som nevnt over, kun flyklagesaker og fører selv oversikt mht. årsaker for innstillinger. Denne avdelingen har i 2022 hatt ca. 2 200 innstillinger, hvorav 1 719 er etter tremåneders fristen. Det var først i begynnelsen av 2022 at forliksrådet mottok begjæringene om innstilling etter tremåneders regelen. Jeg har fått opplyst at forliksrådet valgte å forelegge disse for klagemotparten pga. retten til kontradiksjon. Dette forsinket prosessen noe. Etter en slik innstilling kan ikke klager ta saken

inn for forliksrådet igjen før det er gått ett år. Klager kan ta ut stevning for tingretten og gjør det i en del saker.

Ifølge namsfogden i Oslo, Asker og Bærum behandles flyklagesaker fortløpende og det er sjelden det påberopes innstilling etter tremåneders fristen. Oversikten viser de ulike årsakene til innstilling ved de andre avdelingene i Oslo forliksråd, og at lite eller ingenting er etter tremåneders fristen. Forliksrådet i Ullensaker har informert om at alle de innstilte sakene deres var flyklagesaker fra SAS som var innstilt etter tremåneders regelen.

SPØRSMÅL NR. 2906

Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 22. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Under pandemien ble appen mamma mia levert på oppdrag fra helsedirektoratet, for å være en del av oppfølgingen rundt mor, barn og partner både under svangerskap

og etter fødsel. Dette fungerte godt, og appen Lillemini kan på samme måte være en forlenget støtte fra helsestasjonens arbeid i oppfølgingen rundt familiene.

Hva er til hinder for at Lillemini, en faglig utprøvd app som både direktorat og universiteter går faglig god for, kan være en del av en styrke helsestasjonstjeneste i oppfølgingen av familiene?

Svar:

Jeg er, i likhet med representanten Bollestad, opptatt av at vi skal ha best mulig oppfølging av foreldre og barn både i svangerskap, under fødsel og i barseltiden. Helsestasjonen er en av de aller viktigste tjenestene for familier i denne perioden. De nasjonale faglige retningslinjene er normerende for tjenestene, men det er opp til den enkelte kommune hvordan tilbudet organiseres innenfor rammene av lov, forskrift og normerende produkter.

Apper og andre digitale verktøy kan være god støtte ved ulike utfordringer. Det eksisterer flere apper som både har en god forebyggende effekt og bidrar til å mestre plager og utfordringer. På Helsenorge.no ligger det nå 33 sikkerhetsvurderte og faglig kvalitetssikrede apper og verktøy som folk kan ta i bruk selv, eller med en henvisning fra behandler. I 2021 anskaffet Helsedirektoratet, i samarbeid med DigiUng-programmet, fem nye verktøy for å gi app-basert støtte til å forebygge og mestre vanlige psykiske plager som angst, uro og stress hos unge og voksne – samt til å forebygge fødselsdepresjon. Bakgrunnen for anskaffelsene var økningen i psykiske helseplager som følge av pandemien. Mamma Mia var en av de fem appene som ble anskaffet i denne runden. Lillemini.no leverte ikke tilbud i denne anskaffelsen og har dermed ikke vært sammenlignet med Mamma Mia med tanke på å bli en del av Helsenorge.no sin katalog over digitale verktøy.

Apper har et stort potensial som vi ennå ikke utnytter fullt ut, verken i forebygging eller selvhjelp, eller

som en del av tilbudet i helse- og omsorgstjenesten. Et av hindrene er at vi mangler et rammeverk for å vurdere hva som er trygt og sikkert når det gjelder personvern og datasikkerhet – og hva som er tilstrekkelig dokumentasjon når det gjelder faglig og innholdsmessig kvalitet og brukervennlighet. Sammen med Direktoratet for e-helse og Norsk helsenett SF er Helsedirektoratet i ferd med å slutføre prosjektet Tryggere helseapper. Det vil inneholde konsept for et slikt rammeverk – og forslag til bruk av rammeverket. Slutt-rapporten fra arbeidet vil tentativt foreligge i november.

Det er ingenting i veien for at kommuner eller helseforetak benytter slike verktøy i behandling og oppfølging i dag. Tvert imot – vi ønsker at kommuner og sykehus skal ta i bruk god og trygg teknologi når det betyr at det kan være god hjelp eller et godt supplement til annen behandling og oppfølging. Per i dag må de imidlertid selv vurdere om sikkerhet og personvern er ivarettatt – og om tjenesten er egnet for formålet. Dette vil være status frem til vi får anledning til å etablere et nasjonalt rammeverk for slike vurderinger.

Svangerskaps-, fødsels- og barseltilbudet er et viktig tema i arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingssplan. Svangerskaps-, føde- og barseltilbudet er organisert på tvers av nivåene i helse- og omsorgstjenesten, og det er et forbedringspotensial når det gjelder samarbeid mellom nivåene. Jeg har bedt Direktoratet for e-helse, i samarbeid med Helsedirektoratet, å gjøre en ny vurdering av hvilke muligheter vi har for å realisere et elektronisk helsekort for gravide. Jeg har også bedt direktoratene gjøre en vurdering av hvorvidt og eventuelt på hvilken måte elektronisk helsekort for gravide kan utvides til å dekke forløpene mer helhetlig.

SPØRSMÅL NR. 2907

Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 21. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Howdan vil statsråden følge opp anmodningsvedtaket til Prop. 100 L (2020-2021), om å sikre barn som trenger det en rett til helhetlige og koordinerte tjenester?

BEGRUNNELSE:

I fjor behandlet Stortinget Prop. 100 L (2020-2021) med Innst. 581 L (2020-2021) og Lovvedtak 143 (2020-2021)). I saken vedtok Stortinget følgende anmodningsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme en sak for Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer for å sikre

at barn som trenger det, gis en rett til helhetlige og koordinerte tjenester».

God hjelp til riktig tid er viktig for barn og unge i sårbare situasjoner. Det er mange eksempler på at hjelpen barna får er fragmentert og lite helhetlig, at ingen tar ansvar for koordineringen og at deres familier blir sittende med den ekstra belastningen det er å samordne ulike tjenester. FrP er glade for at det er fokus på at barn og unge skal få mer samordnet hjelp.

Samtidig er det påpekt av både Barneombudet og 0-24 samarbeidet at det ikke er tilstrekkelig at velferdstjenestene har en plikt til å samarbeide om tjenestene til enkeltbarn når det er nødvendig.

Erfaringene fra de siste årene med lovfestet plikt til samarbeid i opplæringsloven, helse- og omsorgstjenesteloven, sosialtjenesteloven og barnevernloven viser at plikter uten tydelig innhold og uten en rett for barna ikke fungerer godt nok. Det gir heller ingen mulighet for barn og foreldre til å klage på manglende samarbeid.

Da må svaret være en styrking av barnas rettsvern, og ikke kun en «flikking» på gjeldende ordning.

Svar:

Spørsmålet er stilet til barne- og familieminister Kjersti Toppe, men besvares av meg fordi oppfølgingen av dette anmodningsvedtaket er lagt til Kunnskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2908

Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 23. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er en kobling mellom Dovrebanen Sør og Rørosbanen et samferdselstiltak statsråden ønsker å prioritere?

BEGRUNNELSE:

En tilsving mellom Dovrebanen Sør og Rørosbanen har lenge vært et ønsket og nødvendig tiltak for å knytte kommunene i området mer sammen og effektivisere infrastrukturen både i arbeidsmarkedet og for gods- og skognæringen. I forbindelse med utbyggingen av dobbeltspor til Åkersvika (Hamar) og planprosessen som nå pågår er

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppfølgingen av anmodningsvedtaket til Prop. 100 L (2020-2021) med Innst. 581 L (2020-2021) og Lovvedtak 143 (2020-2021)) på et egnet tidspunkt.

Jeg er opptatt av at barn og unge får de tjenestene de trenger og at tjenestene er godt koordinert. De nye reglene om samarbeid, samordning og barnekoordinator trådte i kraft 1. august i år. Samme dag trådte det i kraft en ny forskrift om individuell plan som er felles for helse- og omsorgstjenestene, arbeids- og velferdstjenestene og barnevernstjenesten. Formålet med endringene er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge og deres familier gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene.

Et viktig grep er at kommunene har fått en plikt til å bestemme hvilken tjeneste som skal ha ansvaret for å samordne tjenestetilbudet til hvert barn som trenger hjelp. De nye reglene forsterker også velferdstjenestene sine plikter til å samarbeide med hverandre. Det er også innført en rett til egen barnekoordinator som skal gjøre det lettere for familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne.

En felles veileder om samarbeid på tvers av velferdstjenestene ble publisert høsten 2022. Regelendringene blir evaluert av Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU). Evalueringen skal ha implementeringen av lovendringene som hovedformål. Evalueringen vil pågå frem til våren 2027.

tilsving ikke tatt med. Det ville vært hensiktsmessig å ta inn tiltaket i det pågående planarbeidet fremfor at tilsvingen planlegges i et eget prosjekt som vil være langt mer tids- og ressurskrevende.

Svar:

Nytt dobbeltspor mellom Hamar og Oslo, som etter planen skal stå klart innen utgangen av 2027, inngår i effektpakken «Flere og raskere tog på Dovrebanen (Oslo-Hamar)», som ble prioritert i Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033. Effektpakken vil gi redusert reisetid, og

utløse en gjennomgående tilbudsforbedring i korridoren med to, og på sikt flere, tog i timen til Hamar, i tillegg til økt fjerntog- og godskapasitet. Jernbanedirektoratet inngår avtaler med Bane NOR om effektpakker som denne, hvorefter det er opp til Bane NOR å finne den mest samfunnsøkonomiske lønnsomme løsningen for å nå effektmålene, det vil si velge tiltak og rekkefølgen på disse.

Når det gjelder gods innebærer effektpakken økt kapasitet for kombitransport mellom Oslo og Trondheim/Åndalsnes. I jernbanesektorens innspill til NTP 2022-2033 er det ikke prioritert en effektpakke for andre godsmarkeder på denne delen av Dovrebanen, men det ble foreslått satt av midler til uspesifiserte godstiltak, noe som ble videreført under «Mindre investeringstiltak jernbane» i NTPen. Det ligger til Bane NOR å komme fram til og prioritere slike tiltak innen «Mindre investeringstiltak jernbane», men prioriteringen må baseres på samfunnsøkonomiske vurderinger for å sikre at samfunnet får mest igjen

for investeringsmidlene. Regjeringen vil i arbeidet med neste NTP se på hvordan jernbanens konkurransekraft på godstransport kan styrkes.

Bane NOR har tidligere vurdert tilsving mellom Dovrebanen og Rørosbanen ved Hamar. Tiltaket vil kreve større endringer av dagens veiinfrastruktur, i tillegg til ny jernbaneinfrastruktur for selve tilsvingen. Ifølge Bane NOR er det en begrenset godstrafikk som har kjøremonster Dovrebanen syd og Rørosbanen, og foretaket ser ikke et potensial for en vesentlig økning av godstrafikken i nær fremtid som kan bidra til at samfunnsøkonomien i prosjektet blir så god at tiltaket kan prioriteres. Når Hamar stasjon skal oppgraderes, planlegges det for en ny stasjonsløsning med eget vendespor for godstog. Det vil gi økt kapasitet sammenlignet med dagens situasjon, noe som vil komme alle godstog til gode. En tilsving for gods vil for øvrig ikke ha betydning for persontogene, da alle tog uansett skal stoppe på Hamar.

SPØRSMÅL NR. 2909

Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 22. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over saksbehandlingstidene i tingrettene og hvor stor andel av barnesakene som behandles av dommerfullmektiger etter at domstolsreformen trådte i kraft?

BEGRUNNELSE:

Et av målene med domstolsreformen var å redusere saksbehandlingstidene i tingrettene. Domstolsreformen skulle også redusere andelen barnesaker som behandles av dommerfullmektiger. Spørsmålsstiller ønsker en oversikt over utviklingen etter at reformen har virket i snart halvannet år.

Svar:

Domstolreformen trådte i kraft i mai 2021, og mulighetene for å sammenligne saksbehandlingstider før og etter reformen er foreløpig begrenset. Jeg viser til Domstoladministrasjonens hjemmesider for en fullstendig oversikt over saksbehandlingstidene i domstolene.

I statsbudsjettet for 2022 bevilget regjeringen 20 millioner kroner til å ansette flere embetsdommere i tingretter med en høy andel dommerfullmektiger. Fra 2015 til 2020 ble 12 prosent av barnelovsakene i tingrettene behandlet av dommerfullmektiger. Hittil i år har omtrent 7 prosent av barnelovsakene blitt behandlet av dommerfullmektiger.

SPØRSMÅL NR. 2910**Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 22. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hva er regjeringens begrunnelse for at de takket nei til Norges deltakelse i samarbeidet om etableringen av energiøya i Nordsjøen?

BEGRUNNELSE:

Danskene planlegger bygging av en stor energiøy i Nordsjøen, tilsvarende en total investering på omkring 300 milliarder norske kroner. Norge ble invitert med på det danske opplegget som skal samle kraft fra ulike havvindparker og blant annet selge den til land på kontinentet. Men Norge sa nei til deltagelse. Konsekvensen var blant annet at vi ikke ble invitert til toppmøtet om vindkraft i Nordsjøen i mai.

Samtidig ønsker regjeringen at norsk næringsliv skal være attraktive leverandører til energiøya. For å vurdere dette fikk Den norske ambassaden i København og Innovasjon Norge laget en «mulighetsstudie av de danske energiøyer.» Bakgrunnen er å forbedre sjansen for å lykkes i offshore vindmarkedet.

Svar:

Regjeringen har lansert en storstilt satsing på havvind, med ambisjon om å legge til rette for areal til 30 GW havvind innen 2040. Ambisjonen tilsvarer nesten like mye kraft som vi produserer i dagens kraftsystem. En satsing av en slik størrelsesorden vil forutsette at deler av kraften går til Europa. Da er vi avhengig av et tett samarbeid om rammene for havvind og tilhørende infrastruktur med de andre landene rundt Nordsjøen, også Danmark.

Vi samarbeider godt om havvind med landene rundt Nordsjøen gjennom Nordsjøsam arbeidet (NSEC), der vi blant annet diskuterer rammer for utviklingen av havvind og tilhørende nett i Nordsjøen. I Esbjergklæringen understreker signatørene at de støtter arbeidet i NSEC og at NSEC vil være rammen for diskusjoner om regulering av havvind i Nordsjøen. 12. september ble det arrangert et ministermøte i NSEC som jeg deltok på. Norge vil fortsette å delta aktivt i NSEC i tillegg til å ha bilateral dialog med flere europeiske land. Statnett har også tett kontakt med de andre systemoperatørene blant annet gjennom deltagelse i det europeiske systemoperatørsamarbeidet ENTSO-E.

Utvikling av havvind i Norge er nybrottsarbeid og vi må vurdere hvordan vi som nasjon får mest igjen for

havvindsatsningen. NVE har fått i oppdrag å utrede hvordan ulike nettløsninger til havs vil påvirke det norske kraftsystemet. Med ambisjoner om å utlyse områder tilsvarende 30 GW havvind innen 2040, er det avgjørende med en grundig utredning av nettet til havs.

Norge har alle muligheter til å bli en betydelig aktør innenfor havvind. Regjeringen ønsker at havvindsatsningen skal gi nye muligheter for norske utbyggingsselskaper, kraftselskaper og leverandørindustrien. Jeg er glad for at det utarbeides mulighetsstudier for norske selskaper, også knyttet til de danske energiøyene. Dette er et eksempel på at norske myndigheter arbeider langs flere spor for at den norske havvindindustrien kan ta del i havvindsatsingen, også internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 2911**Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 26. september 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Har barne- og familieministeren en opptrappingsplan for å sikre bemanning og kompetanse til barnevernsinstitusjoner som – ifølge politiske signalene i Hurdalsplattformen og profittfriutvalgets mandat – på sikt skal drives i statlig regi, og hva er i så fall innholdet i en slik plan?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har vist politisk vilje til å gjøre endringer på bruken av kommersielle aktører i velferdstjenester generelt, og på barnevernsfeltet spesielt. Det ønsker jeg å rose ministeren for. Både mandatet for utvalget som skal utrede hvordan kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester og utvalget som skal se på organisering og innhold i barnevernsinstitusjonene danner gode grunnlag for å ta tak i noen av de mest problematiske sidene ved hvordan barnevernet fungerer i dag.

Barnevernet skal ta vare på de aller mest utsatte barna og ungdommene i samfunnet vårt. En barndom er kort, og selv om utvalg og utredninger er bra, er tiden det tar å lage og behandle dem lang i et barneperspektiv. Ministeren har alt gjort klart at man søker å trappe ned på rammeavtalene med kommersielle aktører til fordel for ideelle, og bevilget i fjor øremerkede midler til dette.

Svar:

Regjeringa ønsker å gradvis fase ut store kommersielle aktører innanfor barnevernet og sikre ideelle verksemdar langsiktige avtalar med det offentlege. Dette krev ei styrking av det statlege tilbodet.

For inneverande år har vi prioritert 150 millionar kroner til omstilling og styrking av dei statlege institusjonane. Omstillinga inneber mellom anna auka kompetanse og bemanning for å kunne ta imot barna med dei største utfordringane. Midlane skal òg leggje til rette for auka bruk av ideelle leverandørar og redusert behov for dei kommersielle aktørane. I tillegg er det frå og med 2022 stilt klare krav til kompetanse for tilsette i barnevernsinstitusjonar, mellom anna at nytilsette fagpersonell minst skal ha relevant utdanning på bachelornivå.

I det nye avtaleverket med dei ideelle leverandørane, som blei sluttforhandla i sommar, er delen plassar med kjøpsgaranti auka frå om lag 60 til om lag 90 prosent. I tillegg er krava til bemanning og kompetanse i dei ideelle institusjonane auka, noko som inneber høgare døgn-

prisar. Avtalane er og gjort løpande og langsiktige. Dette synar at omstillinga går i den retninga Hurdalsplattformen peikar. Bufdir vil fortsetje dialogen med ideell sektor om behov og potensial for ytterlegare oppskalering og nyetablering av tenestetilbodet på institusjonsområdet, med utgangspunkt i dei faglege og økonomiske rammevilkåra for tenestene. Direktoratet er òg i gong med planlegginga av anskaffing av ytterlegare plassar, primært fleksibel kapasitet som i dag i hovudsak vert levert av kommersielle leverandørar. Dei vil i denne prosessen prioritere ideelle framføre kommersielle, og prioritere kommersielle utan konsernstruktur framfor andre kommersielle leverandørar – gitt at tilboda elles er likeverdige. Dette er i tråd med dei føringane eg har gitt. Bufdir har som mål å inngå avtalar om ytterlegare plassar, hovudsakeleg om fleksibel kapasitet, innan utgangen av 2022. Parallelt med dette pågår det ei styrking og omstilling av statens eige tilbod, noko som er ein viktig del av endringsarbeidet

Det er eit mål for denne regjeringa å gradvis fase ut kommersialiseringa i sektoren, særleg den som er knytt til store kommersielle aktørar med konsernliknande strukturar, ofte med utanlandsk eigarskap. Bufdir har blitt gitt føringar knytt til dette. Eg vil òg presisera at regjeringa er tydeleg på at endringane ikkje skal gå ut over tilbodet til barna.

Før ein kan avslutte bruken av dei kommersielle må dei statlege institusjonane kunne ta i vare på barna med dei største og mest komplekse behova. Omstillinga må difor skje gradvis, og er avhengig av dei ordinære budsjettprosessane.

SPØRSMÅL NR. 2912**Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 25. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Har regjeringen en oversikt over russiske eierinteresser i Norges økonomiske sone, og vil regjeringen benytte en slik oversikt til målrettede straffetiltak?

BEGRUNNELSE:

Det har i Dagens Næringsliv kommet fram at den russiske oligarken Vitalij Orlov har store eierinteresser i, og henter store inntekter fra, den russiske fiskerflåten som er aktiv i Barentshavet. Orlov har også ved flere anledninger bidratt med støtte til Putins politiske parti. Orlov står per i dag ikke på noen sanksjonsliste i EU og fartøy han eier er heller ikke omfattet av noen restriksjoner fra norsk side.

Regjeringen har vurdert det som lite hensiktsmessig å stenge norske havner for alle russiske fartøy over en viss tonnasje, og har derfor gitt et generelt unntak for fiskefartøy i sitt havneforbud for russiske skip. En slik generell adgang bør i min vurdering følges opp av harde sanksjoner mot bestemte, russiske eiere som står initiativtakerne bak Russlands folkerettsstridige og brutale angrep på Ukraina nært. Dermed kan Norge både ivareta fiskeriforvaltningen med Russland og samtidig straffe russiske makthavere og deres støttespillere for invasjonen.

Som deltaker i det norsk-russiske fiskerisamarbeidet, med langvarig oversikt over aktive fartøy i nord, virker det sannsynlig at Norge besitter bedre informasjon om eierstrukturen i det arktiske fisket enn hva EU-land har tilgang til. Spørsmålet er om regjeringen vil benytte denne informasjonen til å enten unilateralt innføre målrettede sanksjoner mot konkrete fartøy-eiere, eller ta initiativ til slike sanksjoner i dialog med EU.

Svar:

Norge har sluttet opp om de restriktive tiltakene fra EU mot Russland, med noen nasjonale tilpasninger. EU har innført målrettede sanksjoner mot 1206 personer og 108 enheter. Norges liste over listeførte personer og enheter er identisk med EUs. Listen omfatter personer og selskaper som står nær initiativtakerne bak Russlands folkerettsstridige og brutale angrep på Ukraina.

Norge har verken tradisjon eller hjemmel for å innføre sanksjoner på egen hånd. Regjeringens syn er at det er multilaterale, globale og tvingende sanksjoner vedtatt av FNs sikkerhetsråd eller andre sanksjoner det er bred internasjonal oppslutning om, som har størst legitimitet

og effekt for å påvirke en stat til å endre atferd. Regjeringen har heller ikke fullmakt i sanksjonsloven til å innføre sanksjoner på egen hånd. I henhold til sanksjonsloven kan vi bare gjennomføre sanksjoner som er vedtatt i mellomstatlige organisasjoner (som EU) eller som ellers har bred internasjonal oppslutning. Det er derfor ikke mulig for Norge å på egen hånd innføre målrettede sanksjoner mot konkrete fartøyeiere.

Norge er i dialog med EU om hvordan Norge kan bidra til EUs listeføringer, men norsk informasjon om russisk aktivitet i norsk økonomisk sone er ikke i seg selv egnet til å ta initiativ til sanksjoner mot konkrete fartøyeiere i dialog med EU.

I spørsmålet bes det om en oversikt over «russiske eierinteresser i Norges økonomiske sone». For ordens skyld: Det er ingen enkeltaktører – verken russiske, norske eller andre – som har eierinteresser i Norges økonomiske sone. Det følger av havretten at i den økonomiske sone har kyststaten, det vil her si Norge, bl.a. suverene rettigheter til å utforske og utnytte, bevare og forvalte naturressursene.

Norge har god informasjon om russisk fiskeaktivitet i den økonomiske sonen. Vi har en geografi som forutsetter felles forvaltning sammen med Russland av bl.a. den viktige torskestammen i Barentshavet. Hvert år avtaler Norge og Russland totalkvoter for delte bestander og gjensidig fiskeadgang i hverandres soner. Totalkvotene blir fordelt og det blir fastsatt kvoter for Russland og kvoter for Norge. Hvordan Norge og Russland fordeler kvotene internt er et nasjonalt anliggende. Oppdatert og korrekt informasjon om hvordan russiske myndigheter fordeler sine nasjonale kvoter må komme fra russiske fiskerimyndigheter. Norge mottar likevel enkelte opplysninger om kvotefordeling i Russland i medhold av en kontrollavtale. Å utlevere opplysninger mottatt i medhold av kontrollavtalen til andre formål vil være et tillitsbrudd og i strid med etablert praksis. Slike opplysninger kan derfor ikke benyttes til det formål forespurt av representanten.

Målrettede sanksjoner mot personer og selskaper er svært inngripende tiltak for den det gjelder og vil kunne utgjøre et inngrep i vedkommendes menneskerettigheter. Listeføringer må være solide og velbegrunnede. Rettssikkerhetsgarantier må gjelde. Når det som her er en stats handling som utløser sanksjonene kreves det solide holdepunkter for å holde privatpersoner uten formell tilknytning til statsapparatet ansvarlige for statens handlinger. Nettopp derfor har EUs råd gitt en meget konkret

og detaljert begrunnelse for listeføringene som Norge har sluttet opp om.

SPØRSMÅL NR. 2913

Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 25. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Når vil materiellet og årsverkene bli tilført Marinejegerkommandoen slik at etableringen av den nye maritime innsatsskvadron (SOTG) i Marinejegerkommandoen, med utgangspunkt i Ramsund orlogsstasjon, kan starte og når vil dette være ferdigstilt?

BEGRUNNELSE:

Stortinget styrket i den siste langtidsplanen landets maritime spesialstyrkekapasitet med vedtaket om at det skulle etableres en ny maritim innsatsskvadron (SOTG) i Marinejegerkommandoen. Dette både med utgangspunkt i nasjonale behov og NATO-behov. Regjeringen har fulgt dette opp ved å inngå en avtale med den amerikanske regjeringen i Washington den 16. november 2021 om et veikart om videreutvikling av samarbeid mellom de to lands spesialstyrker. Viktigheten og dybden av dette strategiske samarbeidet er sist omtalt i Forsvarets Forum den 2. september 2022. I inneværende års forsvarsbudsjett var det satt av minimale direkte midler til å få etablert denne nye maritime innsatsskvadron (SOTG) i Marinejegerkommandoen, men det forutsettes at det har blitt gjort planarbeid og andre forberedelser for å etablere den nye kapasiteten. Med den stadig økende viktigheten av Arktis, senest nylig framhevet av NATOs generalsekretær, er det viktig å forsikre seg om at Stortingets vedtak om etableringen skjer så raskt som mulig.

Svar:

Regjeringen legger til grunn at det skal etableres en ny maritim Special Operations Task Group (SOTG), i tråd med NATOs kapabilitetsmål til Norge. I Meld. St. 10 (2021–2022) redegjorde regjeringen for at strukturutvikling for spesialstyrkene går etter planen. Nye investeringer og flere pågående prosjekter skal bidra til at spesialstyrkene forblir en relevant strategisk ressurs. Arbeidet med å utvikle Ramsund orlogsstasjon, for å i større grad

ivareta alliert øving og trening har startet, og vil øke samhandlingen med relevante allierte samarbeidspartnere. Spesialstyrkene skal øke tilgjengeligheten gjennom tidsriktig tilførsel av kompetanse synkronisert med innføring av nytt materiell og utvikling av dagens EBA-struktur (eiendom, bygg og anlegg).

Forsvaret opplyser at anskaffelsen av nødvendig materiell, samt personlig bekledning og utrustning går i henhold til plan. Det er planlagt ny EBA for den maritime SOTGen. Arbeidet med dette er pågående og er en del av en helhetlig videreutvikling av Ramsund orlogsstasjon. Tilføring av årsverk til den maritime SOTGen følger forsvarssjefens plan for opptrapping i Forsvarets spesialstyrker. Opprettelse av maritim SOTG har startet, og det planlegges for at avdelingen er etablert i løpet av 2026.

Regjeringen har startet oppbyggingen og legger opp til å tildele midler til Forsvaret for å følge opp etableringen av SOTG som forutsatt i vedtatt langtidsplan for forsvarssektoren. Gjennom den ordinære styringsdialogen mellom Forsvarsdepartementet og Forsvaret, vil departementet følge opp at etableringen av ny maritim SOTG gjennomføres som forutsatt av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2914**Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Marian Hussein****Besvart 20. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at alle kvinner som ønsker en kirurgisk abort får dette, slik retningslinjene er, og at oppfølgingen av kvinnen styrkes, slik Stortinget tidligere har vedtatt?

Svar:

Gravide står fritt til å velge mellom kirurgisk og medisinsk abort, så lenge det vurderes som medisinsk forsvarlig. Omtrent 90 % av kvinnene velger medisinsk abort.

Medisinsk abort igangsettes på sykehuset. Etter to døgn kan aborten fullføres på sykehuset eller hjemme. Om aborten kan fullføres hjemme vil være avhengig av hvor langt svangerskapet er kommet, og om forholdene ligger til rette for abort hjemme.

Det er vesentlig at sykehusene er nøye i vurderingen av at svangerskapet ikke har kommet for langt, og

forsikrer seg om at den gravide kan ha en voksen person sammen med seg under en abort hjemme.

Det er også viktig at kvinner som ønsker abort får god informasjon om alternativene. De regionale helseforetakene har etter vedtak i Stortinget i juni 2020, fått i oppdrag å sørge for at kvinner får mulighet til å gjennomføre aborten på sykehuset hvis det er ønske om det.

Kvinner som velger abort hjemme, skal ha mulighet til å kontakte sykehuset når som helst. Den gravide skal også ha mulighet til å komme til sykehuset hvis hun endrer mening om hvor hun vil gjennomføre aborten.

Regjeringens abortutvalg startet nylig sitt arbeid. I mandatet står det at utvalget skal innhente kunnskap om og vurdere rådgivningen og veiledningen av kvinner som vurderer svangerskapsavbrudd, samt oppfølgingen av kvinner som tar abort. I tillegg heter det i mandatet at dagens organisering av tilbudet også bør vurderes.

Jeg ser fram til forslag fra utvalget som kan bidra til at oppfølgingen.

SPØRSMÅL NR. 2915**Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 23. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Ferdigplenproduksjon innebærer å bruke matjord til noe annet enn matproduksjon, og kan over tid forringe jordkvaliteten. Begge deler er i strid med Jordlovas § 9.

Vil landbruksministeren, gitt tidligere uttrykte ønske om å ta vare på matjorda, og gitt situasjonen med en oppseilende global matvarekrise i kjølvannet av Ukraina-krigen, gjøre noen grep for å unngå at god matjord brukes til ferdigplenproduksjon?

BEGRUNNELSE:

Produksjon av ferdigplen brer om seg i deler av landet. Lønnsomheten er god, og det kan være fristende for

bønder å gå over til slik produksjon. Mye av plenproduksjonen foregår i områder som er godt egnet for korn- og grøntproduksjon, hovedsakelig på det sentrale Østlandet.

Jordlovas § 9 første ledd lyder:

“Dyrka jord må ikkje brukast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida.”

Ferdigplenproduksjon innebærer nettopp å bruke dyrka jord til et annet formål enn jordbruksproduksjon, og vil over tid kunne forringe jordkvaliteten, i strid med ordlyden i jordlova.

Mange frykter at Russlands angrepskrig mot Ukraina kan utløse en global matvarekrise. Ukraina er blant verdens største korneksportører. Uten at korneksporten

fra Ukraina opprettholdes, vil flere titalls millioner mennesker risikere å sulte gjennom denne vinteren. Særlig i Midtøsten og Afrika er mange mennesker avhengige av korn og andre matvarer fra Ukraina.

Svar:

Jeg vil først understreke at jordloven § 9 inneholder et forbud mot at dyrka jord brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Produksjonen av ferdigplen omfattes imidlertid av begrepet jordbruksproduksjon i denne bestemmelsen, slik at ferdigplenproduksjon i utgangspunktet ikke rammes av dette forbudet.

Derimot er det lagt til grunn at plenproduksjon rammes av forbudet i jordloven § 9 dersom jordsmonn blir fjernet, jf. rundskriv M-2/2021 (Driveplikt, omdisponering og deling). Det har kommunen myndighet til å avgjøre i første instans, og eventuelt følge opp som et brudd på jordloven. Et slikt brudd på jordloven kan følges opp med bøter eller med tvangsmulkt. Jeg forutsetter at kommunen følger opp denne bestemmelsen.

Produksjonen av ferdigplen foregår i all hovedsak på fulldyrka jordbruksareal. Hovedtyngden av produksjonen foregår i Sør-Norge med en dominans på Østlandet. Jord- og klimaforhold er svært viktig for ferdigplenpro-

duksjonen, og vekstsesongens lengde er av stor betydning for hvor lang tid det går fra såing til plenen kan skjæres. Ferdigplenproduksjonen generer inntekter til landbruket og dekker en etterspørsel i markedet for hurtig og god etablering av plen, bl.a. i offentlige grøntområder og ved skoler og barnehager.

Graden av jordfjerning ved ferdigplenproduksjon er avhengig av alderen på graset som skjæres. Desto eldre graset er, jo bedre henger grasmatta sammen og jo tynnere kan man skjære. Graset produserer organisk materiale/humus, og hvis det er 2-3 år gammelt, vil man i praksis fjerne svært lite jord. Det pågår imidlertid et prosjekt i regi av NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) som ser nærmere på bl.a. dette, og om hvordan en eventuelt kan forbedre produksjonen. Jeg forutsetter likevel at mesteparten av plenproduksjonen kan foregå uten å være i konflikt med jordlovens bestemmelser, og jeg ser ikke behov for å regulere produksjonen nå, ut over de reglene som er beskrevet over.

Som landbruks- og matminister vil jeg fortsette det viktige arbeidet med å øke selvforsyningsgraden av mat i Norge, ikke minst gjennom å styrke lønnsomheten i korn- og grønnsaksproduksjonen, og på den måten bidra til å redusere en global matvarekrise.

SPØRSMÅL NR. 2916

Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 22. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvordan går det med statsrådets gjennomgang av hvordan forholdsmessigheten praktiseres i saker om tilbakekallelse av statsborgerskap?

BEGRUNNELSE:

8. april 2022 uttalte Arbeids- og inkluderingsministeren til TV2, etter at Stortingets flertall stemte ned et forslag fra SV og Rødt om en foreldelsesfrist for tilbakekall av statsborgerskap, at hun ville vurdere en gjennomgang av hvordan forholdsmessigheten praktiseres for å få forsikringer om at lovgivers intensjon blir ivaretatt. Videre bekreftet statsråden at hvordan lang botid blir vektlagt hører med i en slik gjennomgang.

Den nye statsborgerskapsloven som kom i 2019 ble det lovfestet at det skal foretas en forholdsmessighetsvurdering ved tilbakekallelse av statsborgerskap. Intensjonen med denne endringen var å styrke rettsikkerheten til personer som risikerer å få sitt norske statsborgerskap inndratt, samt sikre at personer med lang botid i Norge, som er godt integrerte, skulle kunne beholde sitt norske statsborgerskap selv om de oppga uriktige opplysninger til politi eller utlendingsmyndighetene da de kom til Norge. Hensynet til den enkelte og familiesituasjon skal også vektlegges når Utlendingsdirektoratet behandler saker om tilbakekallelse av statsborgerskap.

Bare i løpet av de siste to årene har UDI tilbakekalt statsborgerskapet til 44 barn.

Svar:

Departementet har i brev av 27. juni 2022 bedt Utlendingsdirektoratet (UDI) redegjøre for saker hvor statsborgerskapet er tilbakekalt og hvilke momenter som ble vektlagt i vurderingene. UDI er blant annet bedt om å redegjøre for hvilke momenter som har blitt vurdert i saker hvor statsborgerskap er blitt tilbakekalt til tross for

lang botid, og hvordan UDI har vektlagt momenter som har talt henholdsvis for og mot tilbakekall av statsborgerskapet. I saker som har berørt barn, er UDI bedt om å redegjøre for hvordan barnets beste ble vurdert, herunder avveiningen av dette hensynet mot andre hensyn.

Redegjørelsen er forventet å foreligge i løpet av oktober.

SPØRSMÅL NR. 2917

Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 25. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mange eiere av små- og mellomstore bedrifter i Norge er helt avhengige av å ta utbytte fra bedriften for å betale den særnorske formuesskatten.

Vil næringsministeren anbefale disse bedriftene å ikke søke på strømstøtten siden det ligger et krav om utbytteforbud for å motta støtte, på tross av at dette kan sette arbeidsplasser i fare?

Svar:

Selv om det går godt i norsk økonomi, sliter mange bedrifter med høye strømkostnader. Derfor la regjeringen fredag 16. september 2022 fram strømtiltak for næringslivet med blant annet lånegarantier og en ny energitilskuddsordning for næringslivet som skal hjelpe strømintensive bedrifter i en overgangsperiode. Tiltakene er arbeidet frem i tett dialog og samarbeid med partene i arbeidslivet.

I energitilskuddsordningen vil bedrifter som gjennomfører energikartlegging kunne få dekket inntil 25 prosent av strømprisen over 70 øre for månedene oktober, november og desember 2022, mens bedrifter som i tillegg velger å investere i enøk-tiltak vil kunne få dekket inntil 45 prosent av strømprisen over 70 øre. For bedriftene som velger å investere i enøk-tiltak kommer enøkstøtte på inntil 50 prosent av investeringskostnaden i tillegg. Enøk-støtten vil i stor grad kunne gis til tiltak som ikke støttes i dag, som energistyringssystemer, etterisolering og solcellepaneler.

Regjeringen begrenser adgangen til utbytte i 2023 for tilskuddsmottakere fordi energitilskuddet, som hentes fra fellesskapets midler, skal gå til å hjelpe strømintensive bedrifter i en overgangsperiode for å trygge arbeidsplass-

er og lokal næringsvirksomhet i påvente av at tilbudet av fastprisavtaler blir bedre. Dette siste er det klart viktigste tiltaket regjeringen har for næringslivet i møte med høye og ustabile kraftpriser. Vi vil fremme for Stortinget forslag til endringer i skattereglene som skal gjøre det gunstigere å tilby langsiktige og forutsigbare fastprisavtaler. Regjeringen vil legge dette forslaget frem for Stortinget med sikte på ikrafttredelse 1. januar 2023.

Energitilskuddet skal ikke gå til økte overføringer til bedriftseiere. Slike negative konsekvenser så vi med enkelte støtteordninger under covid-19-pandemien, hvor mange bedrifter økte sine overskudd og betalte ut store utbytter av skattebetalernes penger til sine eiere.

Regjeringen er klar over at mange eiere av små og mellomstore bedrifter tar ut utbytte blant annet for å betale formuesskatt, og at enkelte kan oppleve utbyttebegrensningen for 2023 som utfordrende. Det er imidlertid ikke mulig å lage ordninger som treffer alle individuelle bedrifters behov. Samtidig vil de fleste bedriftseiere kunne dekke formuesskatten på andre måter enn gjennom utbetaling av utbytte. Jeg vil vise til at adgangen til å utbetale utbytte i 2023 ikke avgrenses i lånegarantiordningen som er en del av tiltakspakken. Jeg vil også vises til at NHO, Virke og LO oppfordrer Stortinget til å vedta pakken slik den foreligger, inkludert utbytteforbudet.

Energitilskuddsordningen som vi har lagt frem, vil gi sterke insentiver for bedrifter til å investere i energieffektivisering og løsninger som kan spare dem for strømutgifter på lengre sikt. Dette vil være bra for både bedriftenes lønnsomhet og for samfunnet i en tid med knapphet på strøm. Det må imidlertid være opp til hver bedrift og bedriftseier om en vil søke tilskudd fra energit-

ilskuddsordningen og dermed si fra seg muligheten til å utbetale utbytte i 2023.

SPØRSMÅL NR. 2918

Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 25. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Har Den europeiske menneskerettskonvensjonen eller Den europeiske menneskerettsdomstols praksis endret seg siden 21. august 2021, da forrige regjering valgte å ikke la Etterretningslovens §7-3 tre i kraft?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til sak i NRK 11. september, 15. september og innslag i Kveldsnytt.

10. november 2020 besluttet Solberg-regjeringen i statsråd å utsette ikrafttredelse av Etterretningslovens kapittel 7 og 8, som omhandler såkalt «tilrettelagt innhenting», i påvente av en rettslig analyse av tre avgjørelser i EU-domstolen og to i Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD).

Solberg-regjeringen nedsatte så en arbeidsgruppe ledet av FD, med deltakere fra JD, UD, KD og E-tjenesten. Arbeidsgruppen mente lovens § 7-3 kunne komme i konflikt med EMK og EU-domstolens krav. I statsråd 26. august 2021 vedtok daværende regjering derfor å la lovens kapittel 7 og 8 tre i kraft, med unntak av §7-3:

«Forsvarsdepartementet legger den rettslige analysen til grunn om at det er usikkert om etterretningstjenesteloven § 7-3 tilfredsstiller EMKs og EU-domstolens krav fullt ut. Det er behov for å utrede problemstillingen ytterligere, noe som også taler for at denne paragrafen ikke settes i kraft nå.»

«Når tilrettelegging etter § 7-3 ikke kan besluttes, kan heller ikke selve virkemiddelet tas i bruk, og det vil ikke finne sted noe menneskerettslig inngrep som ledd i informasjonsinnhenting for etterretningsformål. Eventuelle endringer i § 7-3 vil kunne behandles i Stortinget uten at man mister verdifull tid i utviklingsarbeidet.»

Stortinget skal behandle endringer i Etterretningsloven neste år, og saken er nylig sendt på høring. Behandlingen vil gi Stortinget anledning til å endre lovens kapitler

om tilrettelagt innhenting for å bedre ivareta innbyggenes menneskerettigheter.

Sittende regjering lot likevel §7-3 tre i kraft umiddelbart i statsråd 2. september 2022. I forarbeidene til resolusjonen står det ingenting om at regjeringen nå finner paragrafen i samsvar med den internasjonale rettstilstanden. Det ser ut til at de forhold som høsten 2021 talte til å ikke la paragrafen tre i kraft, fortsatt står ved lag.

Spørsmålet er hvorfor regjeringen forserer ikrafttredelse av §7-3, uten å henvise til endringer i internasjonal rett og uten å vente på at Stortinget kan inkorporere disse i loven. Regjeringens instruks til E-tjenesten ser ikke ut til å bote på dette, da et menneskerettsbrudd er et menneskerettsbrudd uavhengig av omformålet var «utviklingsarbeid».

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 16.09.2022 med spørsmål fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om Den europeiske menneskerettskonvensjonen eller Den europeiske menneskerettsdomstols praksis har endret seg siden 21. august 2021, da forrige regjering valgte å ikke la etterretningstjenestelovens § 7-3 tre i kraft.

Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) har ikke blitt endret siden i fjor høst. Det er heller ikke endring i praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) av betydning for etterretningstjenesteloven § 7-3 i denne perioden.

Etterretningstjenesteloven kapittel 7 og 8 ble ved kongelig resolusjon 26. august 2021 vedtatt satt i kraft med virkning fra 1. januar 2022, med unntak av § 7-3. Som stortingsrepresentanten viser til hadde den forrige regjeringen før ikrafttredelsen utarbeidet en rettslig analyse av relevant rettspraksis fra EMD og EU-domstolen som var avsagt etter at etterretningstjenesteloven ble vedtatt av Stortinget i juni 2020. Den rettslige analysen konkluderte ikke med at § 7-3 var i strid med internasjonal rett, men det fremgår at man så behov for å foreta en nærmere

utredning av beslutningsprosessen i § 7-3 for å vurdere om det burde foreslås ytterligere rettssikkerhetsgarantier. Det ble blant annet vist til at man burde vurdere om beslutningskompetansen til å pålegge ekomtilbydere å utlevere kommunikasjonsstrømmer for etterretningsformål burde legges til en uavhengig instans.

Et høringsnotat som vurderer disse spørsmålene, inklusive de menneskerettslige aspekter ved tilretteleggingsplikten, ble sendt på alminnelig høring 27. juni i år. Departementet anbefaler i høringsnotatet at beslutningskompetansen for å ilegge ekomtilbydere en tilretteleggingsplikt for å etablere et søkegrunnlag som grunnlag for etterretningsbaserte søk og innhenting bør flyttes fra sjefen for Etterretningstjenesten og legges til domstolene. Departementet mener at beslutning om tilrettelegging som grunnlag for testinnhenting og testanalyse fortsatt bør ligge hos sjefen for Etterretningstjenesten, slik den gjør etter gjeldende rett. Som det fremgår av høringsnotatet vil løsningen styrke rettssikkerheten på speilingst-

idspunktet, samtidig som den er tilpasset de tekniske og faktiske realiteter slik at den kan gi reell merverdi som rettssikkerhetsmekanisme, og være i tråd med menneskerettslige krav.

I resolusjonen som ble vedtatt av Kongen i statsråd 2. september i år, vises det til at ikrafttredelsen ikke innebærer en endring av forslaget om justert § 7-3 som er sendt på høring. Det vises til at høringsnotatet fortsatt foreslår at sjefen for Etterretningstjenesten skal kunne treffe beslutning om at ekomtilbydere skal tilrettelegge for testinnhenting og testanalyser av trafikk i nett og tjenester. Ikrafttredelsen ble vedtatt samtidig med en instruks som strengt begrenser beslutningskompetansen til sjefen for Etterretningstjenesten til beslutninger begrunnet i test- og utviklingsformål. Med henvisning til det som er sagt over om menneskerettslig vurdering av § 7-3 blir det dermed ikke riktig å kategorisere testaktiviteten som «menneskerettighetsbrudd», slik representanten gjør i begrunnelsen for sitt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 2919

Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden det er betimelig at mennesker med amputerte armer og bein ikke får HC-kort, og vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av forskriften som regulerer utstedning av HC-kort, slik at alle som har behov for HC-kort får det innvilget?

BEGRUNNELSE:

I mediene har vi kunnet lese om en kvinne med amputerte armer og ben som ikke har fått innvilget HC-kort av Oslo kommune. Dessverre har vi kunne lese tidligere om flere saker der personer med sterke behov for HC-kort ikke har fått det innvilget. Det gir naturligvis mennesker med bevegelsesnedsettelse mindre frihet i hverdagen, der det blir vesentlig vanskeligere å gjennomføre daglige gjøremål. Fremskrittspartiet er tydelige på at mennesker med bevegelsesnedsettelse skal få innvilget HC-kort dersom de ønsker og har behov for det. Med dagens forskrift ser man tydelige mangler, ved at kriteriene i stor grad kan styres gjennom tolkning. Det fører til store forskjeller

mellom hvor strenge de forskjellige kommunene er i behandlingsprosessene av HC-kort.

Svar:

Forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede har som formål å sikre et tilgjengelig parkeringstilbud for forflytningshemmede med et reelt behov for parkeringslette.

Det er etter forskriften to vilkår som må være oppfylt for å få innvilget søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Det første er at søkeren ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde. Det andre vilkåret er at søkeren må ha et særlig behov for parkeringslette knyttet til arbeid, bosted eller annen aktivitet.

Det er kommunen der søkeren bor som etter forskriften behandler søknader om parkeringstillatelse. Kommunen skal ved sin behandling foreta en konkret skjønnsmessig helhetsvurdering av om vilkårene er oppfylt og om det er grunnlag for å utstede parkeringstillatelse.

Jeg kan ikke kommentere den konkrete enkelt-saken som det vises til i spørsmålet og bakgrunnen for spørsmålet, da det er Oslo kommune som er rett myndighet til å behandle denne. Men jeg vil understreke at forskriften gir et rammeverk for slike saker, og det er kommunen som må gjøre gode skjønnsmessige helhetsvurderinger ved behandlingen av hver enkelt sak. Jeg viser også til at den som får avslag på søknad kan klage, og få en fornyet vurdering av saken.

Jeg viser ellers til at tillatelsene utstedes for maksimalt fem år av gangen. Dette gjelder også i tilfelle der det medi-

sinske grunnlaget for å få utstedt tillatelse er uendret, da det blant annet kan skje endringer i behovet for parkeringslette.

Videre kan jeg opplyse at nye retningslinjer til forskriften om parkeringstillatelse for forflytningshemmede, utarbeidet i samarbeid med blant annet representanter for de forflytningshemmedes organisasjoner, er til avsluttende behandling i Samferdselsdepartementet. Retningslinjene er ment å gi støtte til kommunene i deres behandling av slike saker, informasjon til andre brukere og bidra til likere behandling mellom kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2920

Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 21. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Norge har ansvar for den samiske urbefolkningen. Å ha oppdatert statistisk data og kunnskap om urfolk er ansett som helt sentralt av FN og Europarådet for at stater skal oppfylle sine menneskerettsforpliktelser.

Hvordan har helseministeren tenkt til å oppfylle forpliktelsene sine ovenfor den samiske befolkningen?

BEGRUNNELSE:

For å kunne overvåke helsa og yte likeverdige helsetjenester til samisk befolkning er det helt sentralt å ha forskningsbasert kunnskap om samers helse og levekår. Denne kunnskapen finnes ikke i nasjonale registre fordi etnisitet ikke er registrert i folkeregisteret eller andre registre.

Tidligere SAMINOR undersøkelser har påvist noen store helse- og levekårsutfordringer i vår fleretniske befolkning i Nord- og Midt-Norge. Blant annet er det påvist en høy andel med vold i nære relasjoner og høye andeler med type 2 diabetes. I tillegg er det påvist at den samiske befolkningen har opplevd diskriminering flere ganger hyppigere enn den norske befolkningen, og årsaken kan tilskrives etnisk bakgrunn.

De tidligere SAMINOR-studiene kan ikke forklare årsakssammenhenger for helse- og levekårsutfordringene i Nord-Norge. Undersøkelsene er i tillegg gjort i begrensede geografiske områder, og inkluderer derfor ikke lule- eller sørsamiske områder. Det er snart 10 år siden siste datainnsamling og datagrunnlaget begynner å bli for gammelt til å si noe om forholdene i dagens samfunn. Fagmiljøene

mener derfor det er helt essensielt å gjennomføre en ny datainnsamling i form av en SAMINOR 3-studie som inkluderer alle samiske områder på norsk side og ikke ekskludere noen samiske grupper. De tidligere funnene har fått mye publisitet og ført til utredninger og rapporter som har utgjort et viktig kunnskapsgrunnlag for å sikre treffende helse- og sosialtjenester til vår urbefolkning.

Svar:

Helsemyndighetene er gjennom norske lover og folkereetten forpliktet til å tilby likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen, og sørge for at det samiske perspektivet ivaretas i helsepolitiske satsinger, nasjonale planer og strategier. Norge har blant annet ratifisert ILO-konvensjonen om urfolks rettigheter som anerkjenner at samene har en særstilling som urfolk. Dette er forpliktelser regjeringen tar på alvor.

Den samiske befolkningen har som representanten påpeker andre utfordringer innenfor helse og levekår enn majoritetsbefolkningen. Dette krever at tjenestene tilpasses deres behov for å kunne sies å være likeverdige. I den sammenheng er det av stor betydning at det innhentes kunnskap og forskes på aktuelle utfordringer og løsninger. Mitt departement finansierer i hovedsak forskning gjennom to kanaler, gjennom de regionale helseforetakene og gjennom Norges forskningsråd. I tillegg finansierer departementet Senter for samisk helseforskning (SHFF) med en årlig grunnfinansiering. I 2022 er denne på 6,2 mill. kroner. SHFF er et selvstendig senter ved Institutt

for samfunnsmedisin ved Norges arktiske universitet, UiT. Senteret har av Helse- og omsorgsdepartementet fått i oppgave å drive forskning på samisk helse og levekår i Norge. Helse- og levekårsundersøkelser er senterets viktigste forskningsprosjekt. Senteret planlegger, som representanten skriver, gjennomføring av en SAMINOR-3 studie. En slik studie er nyttig, men kostnadskrevende og finan-

sierings-situasjonen for dette er utfordrende nå. Tidligere SAMINOR-undersøkelser har vært finansiert med midler fra blant annet Helse Nord RHF, de tre nordligste fylkene, Sametinget m.fl.

Jeg ønsker imidlertid å understreke at grunnbevilgningen til SHFF er viktig for å få kunnskapsbaserte helsetjenester til vår samiske befolkning.

SPØRSMÅL NR. 2921

Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 27. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Den siste tiden har det kommet en rekke historier om overgrep, trakassering og utilbørlig press overfor ansatte i Forsvaret. Særlig kvinner er utsatt. Flere forsvarsansatte som har stått bak dette har beholdt sine jobber, og enkelte har senere blitt forfremmet til sentrale stillinger.

Hva har regjeringen gjort for å forsikre seg om at det skal være trygt å varsle om trakassering og overgrep i Forsvaret og hvilke tiltak mener Regjeringen må på plass for å skape en kultur i Forsvaret hvor det er trygt for alle å jobbe?

Svar:

Det er ingen tvil om at de saker som er avdekket i media er alvorlige. Forsvaret har erkjent at de ikke har håndtert varslingssaker godt nok. Forsvarssjefen har selv gitt uttrykk for at Forsvaret nå står i en «krise» på grunn av disse sakene.

Etter at varslingssakene ble kjent, ba jeg forsvarssjefen om å utarbeide en rapport om varsling i Forsvaret. Forsvaret oversendte en foreløpig rapport den 23. juni 2022. Forsvarets gjennomgang har så langt avdekket svikt på tre områder. For det første har de som varsler ikke blitt godt nok ivare tatt. Blant annet har de ikke fått god nok informasjon om utviklingen i egen varslingssak. For det andre mangler Forsvaret en enhetlig praksis for reaksjoner og oppfølging av saker der kritikkverdige forhold er avdekket. For det tredje er det behov for å øke kompetansen om varslingsinstituttet i organisasjonen.

Forsvarets foreløpige rapport identifiserte konkrete oppfølgingstiltak. Det gjennomføres nå en ekstern gjennomgang av varslingsinstituttet og av hvordan op-

pfølgingen av varslere og omvarslede ivaretas i arbeidsplassen. Forsvaret skal nå også sikre likebehandling i oppfølgingen av varslingssaker ved at det skal konfereres med generaladvokaten i alle saker som omhandler mobbing og trakassering, og Forsvarsstaben skal kvalitetssikre i tilfeller av avvik fra anbefalingene. Det er også innført ny praksis på informasjon om tjenstlige reaksjoner som meddeles den fornærmede eller varsler. Ytterligere tiltak inkluderer å videreutvikle, ressurssette og kravstille opplæring, innføre bedre rapporteringsrutiner, gjennomføre jevnlig vurderinger med forankring i Forsvarets øverste ledelse, samt i større grad ansvarliggjøre ledere ved at de sitter lengre i stilling. I tillegg gjennomgår forsvarssjefens internrevisjon også varslingssaker tilbake i tid. Forsvarssjefen vil avgi en endelig rapport til meg i desember 2022.

Jeg har jevnlig kontakt med forsvarssjefen om hans oppfølging i denne saken, og jeg opplever at han tar saken på største alvor. Det er imidlertid klart at det vil kreve mye i lang tid fremover av Forsvaret for å sikre at tiltakene faktisk får effekt. Varslingssakene er svært ødeleggende for de berørte, og de virker også negativt inn på Forsvarets omdømme og potensielt evnen til å rekruttere til sektoren. Forsvaret skal være en trygg og god organisasjon for alle, både de ansatte og de vernepliktige soldatene. Jeg vil derfor fortsette å følge denne saken tett.

SPØRSMÅL NR. 2922**Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 26. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan eg be om statsråden si vurdering på kva kjøp av FOT-rute frå 2024 ved Stord lufthamn vil bli, gitt dei to alternativa, at det finnes eit flyrutetilbod ved lufthamna, og at det må opprettast eit nytt tilbod med tilhøyrande sertifisering av personell, utstyr og opparbeiding av eit kundegrunnlag etc. (Alt sett i lys av lengda på FOT-rute anbodet)?

GRUNNGJEVING:

Det har ved fleire høve blitt etterspurt staten sin medverknad til å oppretthalde flyrutetilbodet ved Stord Lufthamn, også for etterverknadane av COVID. Flybransjen har hatt tøffe tider, og har fått støtte til å kome gjennom desse utfordrande tidene. For Stord lufthamn vart denne støtta kun gjeve i 9 mnd. under førre regjering.

Situasjonen ved lufthamna er no at kabinfaktoren går stadig opp, men DAT sine prioriteringar for flya har gjort at rutetidene er blitt svært lite hensiktsmessige for lufthamna og for passasjerane, noko som også går ut over passasjertrafikken då ein eksempelvis ikkje får med seg passasjerar frå dei omkringliggjande kommunane. Første (og einaste) fly om morgonen går no eksempelvis kl. 06:15. Dette kan DAT gjera fordi dei ikkje har bindande avtalar å halde seg til, som ein kontrakt med staten (FOT-rute) ville sett krav om.

Statsråden har tidlegare sagt at Stord lufthamn vil bli vurdert ifm. rutekjøp frå 2024. I mellomtida kan ein stå i

fare for at tilbodet som vi i dag har opphøyrer, og at ein då må starte på nytt, både med å bygge opp eit kundegrunnlag og få tak i nye tilsette. Dette vil sjølvsagt bli store kostnader både for lufthamna og for ruta, dvs. dyrare både for staten og for eigar kommune/fylke. Det er difor av interesse å få ei oversikt over korleis statsråden vurderer samfunnsrekneskapen ved ikkje å gå inn og halde ruta i drift fram til FOT-ruteanbodet vil gå ut.

Svar:

Det mellomelse pandemirelaterte flyrutekjøpet på ruta Stord–Oslo i 2021 vart gjennomført utanfor dei normale prosedyrereglane for flyrutekjøp. Dette var grunngjeve med at me sto i ein krisesituasjon som ein ikkje kunne sjå kome då reglane vart utforma. I ein normalsituasjon, som no, kan eit slikt mellomels flyrutekjøp vanskeleg forsvarast. Eit eventuelt flyrutekjøp på Stord må difor gjerast innanfor dei normale prosedyrereglane og ut frå ei vurdering av om ruta kan og bør inngå som ei FOT-rute.

Eg kan ikkje forskottere kva for flyruter som skal inkluderas i den komande flyruteanskaffinga frå 2024. Mellom anna vil den transportfaglege utgreiinga som no er under utarbeiding ligge til grunn for den vurderinga. Ved endringar er det den til kvar tid rådande situasjonen som gjer føresetnadene. Utgreiinga skal sendast ut på høyring når den er ferdigstilt, etter planen i november.

SPØRSMÅL NR. 2923**Innlevert 16. september 2022 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 26. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Norske sykehusbygg bør tilpassas bedre de behov som barn og familier har når de trenger langvarig behandling i sykehus.

Vil statsråden ta initiativ til en faglig gjennomgang og et nytt kunnskapsgrunnlag for barn i norske sykehus?

BEGRUNNELSE:

Alvorlig syke barn og deres familier kan oppleve å tilbringe uker, måneder og år innenfor sykehusets vegger. Foreldre forteller at det oppleves som en stor belastning at sykehusomgivelsene ikke legger godt nok til rette for helbredelse, at pasientrommene ikke er store nok til lek og naturlig samvær. At liten plass gjør det krevende for pårørende å kunne være tilstede slik familiene trenger og ønsker. Da man i Danmark skulle bygge nytt sykehus i København, besluttet man seg for å planlegge barneavdelingen særlig, både med feltstudier og brukerundersøkelser. Det medførte at de behov alvorlig syke barn og familier har kom mer tydelig frem, enn gjennom den brukermedvirkningen som vanligvis foregår i byggeprosjekter. I Norge er det, så vidt meg bekjent, ikke noe oppdatert kunnskapsgrunnlag for hvordan rettighetene og behovene til alvorlig syke barn og deres familier skal hensyntas i sykehusbygg. Med flere igangsatte sykehusprosjekter og med tanke på fremtidige ombygginger av eksisterende sykehus, bør det tas initiativ til en kunnskapsgjennomgang knyttet til normer og retningslinjer for sykehusbygg og sykehusomgivelser som bedre ivaretar barn på sykehus.

Svar:

Jeg er enig i at barn og familiers behov må ivaretas godt når barn trenger langvarig behandling i sykehus. Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å sørge for dette. Det er høy aktivitet med planlegging og bygging av nye sykehus i alle regioner. Hvert prosjekt innhenter kunnskap, men det er ikke samlet i et felles kunnskapsgrunnlag som benyttes i alle prosjekter og som oppdateres f.eks. når nye evalueringer eller forskning kommer til. Jeg har innhentet informasjon fra Helse Vest RHF vedrørende en samling av et felles kunnskapsgrunnlag. Styreleder i Sykehusbygg HF er også en del av ledelsen i Helse Vest.

Helse Vest RHF opplyser at de regionale helseforetakene vil sikre at en framtidig kunnskapsbank vil inneholde kunnskap om området. De ser behovet for en faglig gjennomgang og utvikling av et kunnskapsgrunnlag om de fysiske arealene for barn og ungdom i sykehus. Helse Vest opplyser videre at det allerede tas større hensyn til aktivitet, kapasitetsbehov og løsninger for barn, unge og familier i ulike byggeprosjekter. FNs Barnekonvensjon er tydelig nedfelt i lovverket som følges og prosess for planlegging. Løsningene skal gjenspeile dette. Som en del av dette bildet nevner også Helse Vest at ordningen med hjemmesykehus for barn og unge stadig utvikles og at det legges opp til økt omfang av dette i framtiden. Tilbudet oppleves trygt både for barn, ungdom og deres pårørende, og bidrar til at sykehusoppholdet ikke trenger å bli lenger enn nødvendig. Det er en tilsvarende utvikling av hjemmesykehus i de øvrige regionene.

På nye Rikshospitalet ved Oslo universitetssykehus planlegges det for et eget barne- og ungdomssykehus. Det betyr at mesteparten av den kirurgiske og medisinske behandlingen av barn og ungdom vil skje på ett sted og i nye lokaler. Helse Bergen bygger også et nytt barne- og ungdomssykehus tilknyttet Haukeland universitetssykehus, der byggetrinn 2 er ferdig høsten 2023. Utgangspunktet for prosjektet i Bergen er at barn og unge trenger mye plass i en sykehussituasjon. Det legges spesielt til rette for at de viktigste personene i barnepasienters liv kan være tilstede under hele oppholdet.

Sykehusbygg, som er et felleseid foretak for de fire regionale helseforetakene, har en rolle som sentral kunnskapsforvalter innen sykehusbygging. Kunnskap skal oversettes og virkeliggjøres i strukturert og konkret arbeidsmetodikk, prosessgjennomføring og gjennom delingskultur i sektoren.

Sykehusbygg opplyser til Helse Vest at kunnskapsbanken skal ivareta en rekke tema, og på sikt alle relevante tema, også kunnskap om krav til de fysiske arealene til barn og unge.

Involvering av brukere (pasienter, pårørende) er vesentlig ved etablering av et kunnskapsgrunnlag, og særlig når det gjelder barn og ungdom.

SPØRSMÅL NR. 2924**Innlevert 17. september 2022 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 22. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden forsikret seg om at de mest sårbare elevene er ivaretatt under den lange lærerstreiken, og hvordan vil statsråden sikre at elever som har mistet undervisningstid kan ta igjen tapt læring når streiken er avsluttet?

Svar:

Streik er et lovlig virkemiddel som arbeidstakere kan ta i bruk når de ikke kommer til enighet med arbeidsgiversiden. Det er representanter for disse partene som drøfter og forhandler lønns- og arbeidstidsspørsmål for lærerne. Regjeringen er ikke en del av forhandlingene. Arbeidskonflikter og streiker vil ofte berøre en tredjepart, og slik er det også denne gang. Mange elever blir berørt av streiken, både når det gjelder skolemiljø, opplæring og oppfølging. Jeg håper for barn og unges skyld at partene finner en løsning på konflikten.

Skole-Norge stod i en krevende situasjon under koronapandemien. Streiken er en alvorlig ekstra belastning for mange. Streiken har rammet ulikt. Det er kommunene som har ansvar for å følge opp elevene både før, under og etter en streik og behovet for oppfølging vil variere. Regjeringen vil støtte opp under kommunenes arbeid.

Jeg er i løpende dialog med Utdanningsdirektoratet om konsekvenser av streiken. Utdanningsdirektoratet bygger sine vurderinger av konsekvenser blant annet på kontakt med statsforvalterne, som har best kjennskap til situasjonen lokalt. Eventuelle behov for å gi dispensasjon fra streiken for å kunne ivareta de mest sårbare barn er en sak mellom partene.

Jeg kan forsikre om at departementet følger situasjonen tett og innhenter informasjon som gir innsikt i omfanget av hvordan streiken rammer elevene. Akkurat nå er det partene som eier konflikten og som må finne en løsning. Jeg har gjentatte ganger oppfordret partene til å komme fram til en løsning så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2925**Innlevert 17. september 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 27. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Senderbygget til Ålesund kringkaster på øya Vigra i Giske kommune, er knytt til sentrale hendinger i Norsk krigs, fiskeri og tele historie. Bygget står no til alvorleg forfall på grunn av nedstenging og manglande vedlikehald.

Kva vil statsråden som representant for majoritetsei-garen av selskapet som forvaltar bygget gjere for at ikkje bygget og den rike historia det hyser går tapt for alltid?

GRUNNGJEVING:

I heile Midt-Norge er det berre Vigra Kringkastar og ei radiolinje-mast i Rørvik i Trøndelag av større verneobjekt

som framleis står på Telenor sin verneplan i tillegg til om lag 10 raude telefonkioskar.

I 1925 fekk Kringkastingselskapet AS i Oslo den første konsesjonen for privat kringkasting i Norge. Samtidig vart det utført pioner – kringkasting i Ålesund. Den teleeigde Ålesund-sendaren fekk konsesjon i februar 1927. Ålesund Kringkastingselskap AS var den gongen eitt av 4 private selskap og det 3. største i landet.

Bakgrunnen for pionerarbeidet var det svært store behovet for kommunikasjon mellom land og fiskeflåten på fiskefelta utanfor Mørkekysten. Dei to første telefonane og den første kystradio-sendaren for radiotelefoni til fiskeflåten vart starta opp ved bruk av denne sendaren. Ålesund Kringkastingselskap AS fekk konsesjon for privat

kringkasting frå denne sendaren frå februar 1927 til november 1935, då Vigra Kringkastar tok over som kringkastar.

Rekkevidda og den store styrken på Vigra sendaren, gjorde at sendaren fekk ei svært viktige nasjonal rolle som Norge sitt viktigaste militære samband 12.-15. april, 1940. Telenor AS har hovudansvaret for telekommunikasjonshistoria knytt til Vigra Kringkastar. Staten eig 54% av Telenor og 100% av NRK, og regjeringa har gjennom den statlege eigarskapen eit hovudansvar for å ta vare på dette kulturminnet.

Norkring/Telenor fekk rivingsløyve for Vigra kringkaster i april 2018. Fylkeskonservatoren i MR fylke brukte fullmakta si til midlertidig freding av sendarbygget i juli 2018. Norkring/Telenor og grunneigaren klaga til miljøverndepartementet på midlertidig freding. Departementet avviste klagen i januar 2020. Telemuseet har blitt ein del av Norsk Teknisk Museum i Oslo 1.1.18. Norkring AS er oppløyst som eige selskap. Sendarbygget står framleis på Telenor sin verneplan. Telenor Norge AS og har det økonomiske ansvaret for Telenor sin verneplan. Telenor sitt eigeidomselskap, Telenor Infra AS, har no teke over ansvaret for sendarbygget. Selskapet har stengt av vatn og straum og veneforeininga får ikkje lenger føre tilsyn tross for at dei hadde ein avtale med Norkring AS om nøkkel og tilsyn med sendarbygget. Særleg vinteren 21/22 har mangel på varme, lufting og tilsyn ført til unødvendige skader på bygninga.

SPØRSMÅL NR. 2926

Innlevert 18. september 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 28. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Det offentlige har betydelige inntekter som følge av strømprisene.

Kan statsråden legge frem følgende anslag for 2022 og 2023: (1) husholdningenes økte utgifter til strøm, (2) næringslivets økte utgifter til strøm, og (3) økte inntekter og utgifter til strøm for (3a) staten, (3b) fylker og (3c) kommuner?

Svar:

La meg starte med å takke representanten Kjerstad, som rettar merksemd mot eit viktig tema som norsk kulturhistorie. Etter det eg forstår er dette ei sak som skaper eit betydeleg engasjement lokalt. Det har eg forståing for, mellom anna med bakgrunn i dei forholda som det blir peika på i spørsmålet.

Eigarskapet til staten, medrekna Telenor, blir utøvd i tråd med rollefordelinga i selskapslovgivinga og anerkjende prinsipp for eigarstyring og selskapsleiing, og i samsvar med rammene som kjem fram av eigarskapsmeldinga.

Det er Telenors styre og leiing som har ansvaret for drifta av selskapet, inkludert dei operative disposisjonane til selskapet og prioriteringar. Det inneber at det er selskapet, og ikkje departementet, som majoritetseigar i Telenor, som må vurdere og vedta korleis denne saka best kan handterast.

Departementet har vore i kontakt med Telenor om saka. Telenor opplyser mellom anna at basert på konstruksjonen til bygget, kvalitetar og tilstand, avventar selskapet ei endeleg avklaring på den framtidige situasjonen for bygget, ein prosess som er driven av Fylkeskonservatoren. Telenor opplyser vidare at representantane til selskapet er i kontakt både med Møre og Romsdal fylkeskonservator og representantar for Giske og Ålesund kommunar om saka. Eit møte vart gjennomført 2. juni i år, og eit nytt møte med fylkeskonservatoren er fastsett til 20. oktober 2022.

Svar:

Utgifter som følge av økte strømpriser for husholdningene:

Finansdepartementet har innhentet beregninger fra Olje- og energidepartementet for anslag på husholdningenes økte utgifter til strøm i 2022. Anslag for 2023, herunder for den midlertidige strømstønadordningen for husholdninger og borettslag, vil først legges fram i statsbudsjettet for 2023.

Husholdninger i Sør-Norge anslås å ha om lag 17,6 mrd. kroner i økte strømutfgifter i 2022, sammenlignet med snittprisen i perioden 2010-2020 på 35 øre/kWh

(2022-kroner). Det er da lagt til grunn månedlige beregninger med månedlige priser, inkludert anslag for nettleie, påslag og elsertifikater, samt mva. og elavgift. Til og med juli 2022 er det lagt til grunn faktisk pris, mens fra august 2022 er det lagt til grunn framtidspriiser per 1. august 2022. Det er videre lagt til grunn faktisk forbruk for januar-august 2022, og forbruk fra 2021 for de neste månedene. Beregningene gjelder kun for Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5). Midt-Norge (NO3) og Nord-Norge (NO4) ville iht. forutsetningene lagt til grunn hatt en gjennomsnittlig årspris på hhv. 25 og 22 øre/kWh. Dette er under snittprisen i perioden 2010-2020 (2022-kroner). Mer detaljerte beregninger for NO3 og NO4 vil være upresise da fritak for elavgift og mva. ikke samsvarer med prisområdene.

Samlet kostnad, før strømstøtte, for husholdningene i Sør-Norge anslås til 86 mrd. kroner i 2022. Videre er anslått utbetalt strømstønad for forbruk i månedene januar 2022 til desember 2022, anslått til 41,8 mrd. kroner. Det vil si at faktisk strømavgift for husholdninger i Sør-Norge kan anslås til 44,2 mrd. kroner.

Med de samme antagelsene, og en snittpris i perioden 2010-2022 på 35 øre/kWh, gir det en anslått kostnad på 26,7 mrd. kroner. Med denne tilnærmingen vil husholdninger i Sør-Norge ha om lag 17,6 mrd. kroner i økte

strømavgifter i 2022, sammenlignet med et gjennomsnittsår.

Utgifter som følge av økte strømpriser for næringslivet, stat og kommune:

Finansdepartementet har ikke data tilgjengelig for å anslå utgifter som følge av økte strømpriser på en nøyaktig måte. For å kunne anslå dette presist, må det tas hensyn til hvilken pris aktørene betaler, herunder bruk av fastprisavtaler, CO2-kompensasjon, nettleie og elavgift. Det må også tas hensyn til strømstøtteordninger og at forbruket vil variere gjennom året. Finansdepartementet har ikke informasjon om alle disse forholdene.

På usikkert grunnlag er det anslått at statens strømavgifter øker med mellom 3-5 mrd. kroner i 2022 og 2023 sammenlignet med historisk snitt. Tilsvarende anslag for kommunesektoren er mellom 6-8 mrd. kroner. I disse beregningene er det sett bort ifra nettleie og elavgift samt bruk av fastprisavtaler.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig strømpris i perioden 2010-2021 samt anslag for 2022 og 2023. Prisanslagene for 2022 og 2023 er basert på terminpriser fra starten av august.

Tabell 1: Historisk strømpris og anslag for 2022 og 2023 i ulike strømregioner i faste 2023-kroner

	Gjennomsnitt 2010-2021	Anslag 2022	Anslag 2023
Systempris	39	163	143
NO1 (Oslo)	39	216	183
NO2 (Kristiansand)	39	242	194
NO3 (Trondheim)	38	26	36
NO4 (Tromsø)	36	16	26
NO5 (Bergen)	39	214	180

Inntekter som følge av økte strømpriser i (3a) staten, (3b) fylker og (3c) kommuner:

Kommunesektoren får inntekter fra kraftproduksjon gjennom naturressursskatt, eiendomsskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgifter. I tillegg kan kommuner og fylkeskommuner som eier kraftverk hente ut utbytte. På kort sikt er det særlig utbytteinntekter og verdien av konsesjonskraft som vil øke med høyere strømpriser. Finansdepartementet lager ikke prognoser for disse inntektene, og har ikke anslag for økte inntekter i kommunesektoren i 2022 og 2023 som følge av økte strømpriser.

Forventede skatte- og utbytteinntekter for staten oppgis normalt i budsjettframlegg til Stortinget. Siste anslag for statens inntekter fra grunnrenteskatten for vannkraft og utbytte fra Statkraft ble presentert i Revidert Nasjonalbudsjett 2022, og det ble gitt utfyllende informasjon i svar på budsjettspørsmål 58 fra Finanskomiteen/FRPs fraksjon av 18. mai 2022. Jeg viser til at statsbudsjettet for 2023 legges frem 6. oktober 2022, og at oppdaterte provenyanslag for statens inntekter vil bli presentert der.

SPØRSMÅL NR. 2927**Innlevert 15. september 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 28. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva synes statsråden om at en pasient ikke får komme hjem når behandlingen på sykehuset er ferdig, og det er bedre for pasienten å være et annet sted på enn sykehus?

BEGRUNNELSE:

ALS-syke Kim ble liggende ni måneder på sykehus, men ønsket etter tre av de ni månedene å bli flyttet enten til et helsehus eller hjem. Istedenfor ble han liggende et halvt år til på sykehus. Det finnes ideelle og private tilbud i området som kunne vært brukt når det offentlige helsehuset ikke hadde kapasitet til å ta imot vedkommende. For ALS-pasienter er tiden knapp, og et verdig behandlingstilbud viktig. Å bli liggende lenger på sykehus enn nødvendig er ikke til gode for verken pasienten, eller for andre som venter på plass på sykehus.

Svar:

For regjeringen er det viktig at hver enkelt pasient blir sett og møtt av helsetjenesten på en respektfull og verdig måte. For ALS-pasienter er tiden knapp og det er viktig å legge til rette for at livet kan leves slik pasienten selv ønsker, så langt det lar seg gjøre. ALS er en sykdom som rammer det sentrale nervesystemet og nevene som går ut fra ryggraden eller hjernestammen. Den gjør at etter hvert som sykdommen utvikler seg, er det naturlig at behovet for hjelpetiltak øker.

Pasienter skal ikke ligge på sykehus lengre enn nødvendig, slik representanten også påpeker. Det handler først og fremst om hverdagen til den enkelte pasient, så vel som samfunnshensyn som økonomi og ikke minst av hensyn til andre pasienter som har behov for behandling ved sykehus.

Det er et kommunalt ansvar å sørge for forsvarlige og gode helse- og omsorgstjenester til personer som har behov for det. Kommunen har frihet til selv å organisere tjenestetilbudet. Kommunene har en rekke tjenester som kan være aktuelle, og må vurdere hvilken bistand den enkelte skal få. Det skal legges stor vekt på hva vedkommende selv ønsker.

I tillegg til å ha det overordnede ansvaret for at de kommunale tjenestene ytes i tråd med lovverket, har kommunen også finansieringsansvaret for tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Den enkelte har mulighet til å klage på manglende behandling, avslag, vedtak mv. til statsforvalteren. Som tilsynsmyndighet kan statsforvalteren gå inn og undersøke den enkeltes tjenestetilbud og vurdere hvorvidt kommunen oppfyller sine forpliktelser etter helse- og omsorgstjenesteloven. I tillegg til statsforvalteren, er det pasient- og brukerombud i alle fylker hvor alle kan henvende seg hvis de møter mangler og utfordringer i helse- og omsorgstjenesten.

Regjeringens oppgave er å sørge for at kommunene har gode rammer og en forutsigbar økonomi for å løse sine oppgaver. En av denne regjeringens fremste prioriteter har derfor vært å styrke kommuneøkonomien.

SPØRSMÅL NR. 2928**Innlevert 18. september 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 23. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Kan det fremmes innsigelse på et kommunalt vedtak, som er innenfor gjeldene kommuneplan, på grunnlag av

en regionalplan som er vedtatt på et senere tidspunkt enn kommunens egen kommuneplan?

BEGRUNNELSE:

Kommuneplanen skal være en langtidsplan og et handlingsprogram for kommunens arealer og videre utvikling i kommunen.

En regionalplan skal være et støttedokument i kommunenes arbeid med blant annet arealplaner. Mange kommuner opplever å få innsigelse på vedtak gjort på bakgrunn av egen vedtatte kommuneplan, og disse innsigelser gjøres på bakgrunn av en regionalplan som er vedtatt på et senere tidspunkt enn gjeldene kommuneplan.

Svar:

Etter plan- og bygningslovas § 7-1 skal regional planstyresmakt utarbeide ein regional planstrategi i samarbeid med mellom anna kommunane. Planstrategien skal gjere greie for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringar, vurdere langsiktige utviklingsmogelegheiter og ta stilling til langsiktige utviklingsmål og kva for spørsmål som skal takast opp gjennom vidare regional planlegging. Det skal vidare utarbeidast regionale planar for dei spørsmål som er fastsett i den regionale planstrategien. Regionale planar skal utarbeidast i samarbeid med aktuelle myndigheiter og organisasjonar. Det fylgjer vidare av plan- og bygningslova § 8-3 at «statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak.» Viss kommunane er ueinige i mål og retningslinjer i forslag til regionale planar,

kan dei krevje at planen vert brakt inn for Kommunal- og distriktsdepartementet, som kan gjere endringar som finst påkravd. Etter at planen er vedteken, har fylkeskommunen ansvar for å avklare om innvendingar står ved lag og eventuelt sende planen vidare til departementet.

Regionale planar er retningsgivande for kommunal planlegging. Dette inneber at dei skal leggjast til grunn ved utarbeiding av kommuneplanen sin arealdel og reguleringsplanar, jf. plan- og bygningslova § 8-2. Regionale planar som er utarbeidde for å ivareta nasjonale og vesentlege regionale interesser, kan gje grunnlag for motsegn til kommunale arealplanar.

Oppdaterte kommuneplanar er viktige for å skape ein føreseieleg situasjon for grunneigarar, utbyggjarar, og kommunen sine innbyggjarar. Viss arealbruk og utbyggingsmønster i gjeldande kommuneplanar avvik frå nyare regionale planar, bør kommunen vurdere å revidere planane. Forslag til reguleringsplanar som er i tråd med kommuneplanens arealdel, men i strid med nyare regionale planar, kan gje grunnlag for motsegn frå regionale og statlege organ. Som det framkjem ovanfor ligg det eit stort lovfesta ansvar på regionale planstyresmakter i å sikre gode prosessar mot kommunane og andre berørte i arbeidet med regionale planar. Det er vidare viktig at kommunane sørger for å gjere seg godt kjent med igangsette planprosessar og nytte dei høve dei har til å ivareta sine interesser i det regionale planarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2929

Innlevert 18. september 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 22. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Har statsråden et tidspunkt for når et lovforslag om forbud mot tvangsplassering av unge på sykehjem vil foreligge, og hvilke konkrete planer har statsråden på kort sikt for å sørge for at unge på som bor ufrivillig på sykehjem får oppfylt sine rettigheter og får et tilstrekkelig tilbud i eget hjem?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har vi kunnet lese om Aurora Kobernus på 25 år som er pleietrengende og tvangsplassert på sykeh-

jem. Hun er ikke alene. Det har vært flere oppslag om unge som tvangsplasseres på sykehjem, blant annet i Dagens Medisin og i Sykepleien. I Helsedirektoratets oversikt for 2021 var 102 personer under 50 år plassert på sykehjem. 31 av disse var langtidsplassert på sykehjem mot sin vilje.

Fordi Norge har ratifisert FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) er Norge forpliktet til å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne har mulighet til å velge bosted, hvor og med hvem de skal bo, på lik linje med andre. Denne rettigheten bryter flere norske kommuner i dag uten at det får konsekvenser.

I februar i fjor fattet Stortinget vedtak om å sikre at personer under 50 år ikke skal bosettes på sykehjem mot sin vilje. Vedtaket krever endringer i helse- og omsorgstjenesteloven. På det tidspunktet satt statsråden selv i helse- og omsorgskomiteen, og støttet forslaget. Det er behov for politisk handling og at vedtaket følges opp. Barn, ungdom og unge voksne plasseres fortsatt på sykehjem mot sin vilje. Det er både et rettighetsbrudd og en praksis som gjør flere barn og unge sykere, ikke friskere. Det er alvorlig fordi kommunene fortsetter en praksis de vet Stortinget har sagt nei til. Ikke minst er det alvorlig for de enkeltpersonene som dette gjelder, som ikke får sine rettigheter ivaretatt.

Svar:

Den 16. februar 2021 vedtok Stortinget følgende anmodning på bakgrunn av et representantforslag (dok. 8 16 S (2020-2021) og Innst. 242 S (2020-2021)), vedtak 702:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 første ledd bokstav a, slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud, barn ikke bosettes i sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste, samt pasienter

mellom 18-49 år ikke bosettes i sykehjem i strid med eget eller vergens ønske».

Jeg svarte stortingsrepresentant Marian Hussein på et skriftlig spørsmål datert 25. oktober 2021 at et høringsnotat som følger opp vedtaket ville bli sendt på alminnelig høring om kort tid. Arbeidet med å følge opp vedtaket har reist flere prinsipielle spørsmål, og arbeidet med høringsnotatet har derfor vært mer tidkrevende enn antatt. Helse- og omsorgsdepartementet tar sikte på å sende et lovforslag på høring i høst.

Helse- og omsorgsdepartementet sendte et brev til landets statsforvaltere og kommuner

i 2018 der det ble understreket at å bosette unge mennesker på sykehjem mot deres (evt. pårørendes) vilje ikke var i tråd med Stortingets ønske. Departementet har ingen andre virkemidler enn slike sterke oppfordringer som på kort sikt kan få kommunene til å endre sin praksis. Departementet har som kjent ingen instruksjonsmyndighet overfor kommunene om hvordan de håndterer enkeltsaker eller hvordan de velger å organisere sine helse- og omsorgstjenester. Det kommunale selvstyre er nedfelt både i Grunnloven § 49 annet ledd og i lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) §§ 2-1 og 2-2.

SPØRSMÅL NR. 2930

Innlevert 18. september 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 27. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Brukes Enova kun til å utvikle innovasjon innenfor sektoren, eller skal også tilskudd fra Enova føre til økt produksjon av biogass?

BEGRUNNELSE:

Enova har gjort flere endringer i programmet for investeringsstøtte til biogass. Blant annet er programmet nå konkurransebasert med søknadsfrist to ganger i året, hvor de beste prosjektene får støtte. Tidligere ble prosjekter løpende vurdert og hvor alle gode prosjekter kunne få støtte.

I første søknadsrunde i april kom det inn hele sju søknader. Av disse ble én søknad avslått, og de seks andre må komme med nye tiltak eller ny dokumentasjon på

punktet innovasjon innen neste søknadsfrist som er 15. oktober. Hvis de ikke oppfyller dette innovasjonskravet, er søkernes forståelse at da vil også deres søknader bli avslått.

Jeg tror alle er enige i at det må skje en utvikling, og det gjør det også ved at det tas i bruk nye råstoff, lages nye produkter, åpnes nye markeder. Men biogass er fortsatt en naturlig, biologisk prosess som er basert på at bakterier lager metan. Behovet nå er jo mye større på å få etablert en økt produksjon og ikke bare å lage mange nye pilotanlegg.

Svar:

Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050, og biogass er viktig for at vi skal lykkes med overgangen til lavutslippssamfunnet. Det er sirkulær økonomi i praksis

og bidrar til å kutte utslipp, samtidig som det driver viktig næringsutvikling. Regjeringen har flere virkemidler for å bidra til å utvikle markedet og støtte opp under produksjonen av biogass. Det viktigste virkemiddelet er en gradvis opptrapping av CO₂-avgiften til om lag 2000 kroner i 2030. Det vil gjøre biogass mer konkurransedyktig sammenlignet med fossile alternativer.

Spørsmålet legger opp til at det er en motsetning mellom å støtte innovasjon og å støtte produksjon. Det er feil. Enova har i 12 år støttet flere ledd i verdikjeden for biogass med til sammen om lag 950 mill. kroner. Dette inkluderer produksjon, fyllestasjoner og kjøretøy. Gjennom Enova skal staten være med og hjelpe innovative aktører som er villige til å ta risiko for å utvikle mer klimavennlige løsninger. Enova er et viktig virkemiddel for å bidra til teknologiutvikling slik at løsninger blir bedre og billigere, og i neste omgang kan tas i bruk uten støtte. En betydelig barriere for bruk av biogass er prisen på gassen, som henger sammen med kostnaden ved produksjonen. Enova vurderer at man bidrar mest til utviklingen ved å støtte

de innovative delene av biogass-produksjonen. Derfor legger Enova vekt på innovasjon som reduserer ressursbruk og kostnader, slik at biogass kan bli et billigere produkt å bruke. Det er kostnadseffektiv klimapolitikk å støtte innovasjoner som bidrar til reduserte produksjonskostnader i fremtidige prosjekter. Det vil bidra til å gjøre det billigere å øke produksjonsvolumene av biogass. Kort sagt er altså støtte til innovasjon også støtte til økt produksjon.

Enova har også betydelig aktivitet rettet mot sluttbrukermarkedet for biogass, og forenklet tidligere i år støtteprogrammet rettet mot biogasskjøretøy for å bidra til økt aktivitet. Regjeringen har også åpnet for at biogasskjøretøy kan behandles likt med nullutslippskjøretøy i bomringene. Dette bidrar dessuten også til økt etterspørsel etter biogass, noe som kan stimulere produksjonssiden.

Departementet har nylig mottatt en rapport om rammevilkårene for biogass i Skandinavia og vil vurdere om det er læringspunkter fra Sverige eller Danmark som kan være aktuelle for Norge.

SPØRSMÅL NR. 2931

Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 26. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Kommer Justis- og beredskapsdepartementet til å utrede en ordning med hurtigbehandling i saker som gjelder lovbrutere under 18 år?

BEGRUNNELSE:

I statsrådens svarbrev til Dokument 8:54 S (2021-2022) datert 2. februar 2022 fremgår det at «Justis- og beredskapsdepartementet vil vurdere å utrede spørsmålet om det kan være hensiktsmessig med en tilsvarende hurtigbehandling i saker som gjelder lovbrutere under 18 år». Med «tilsvarende hurtigbehandling» vises det til forsøket med hurtigbehandling av straffesaker i Oslo som ble permanent fra 2021.

Svar:

Representantforslag 54 S (2021–2022) punkt 3 om å innføre hurtigspor for fengsling av ungdoms- og gjengkrim-

inelle fikk ikke flertall i Stortinget, og Justis- og beredskapsdepartementet har ikke prioritert dette.

Justis- og beredskapsdepartementet har imidlertid iverksatt flere prosesser som har til formål å redusere tiden mellom lovbrudd og reaksjon. Blant annet følger departementet opp forslag til forbedringer av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging.

SPØRSMÅL NR. 2932**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 27. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren legge fram ei oversikt over kva planleggingsmidlar som er forbrukt til Møreaksen i perioden 2011 og til dags dato i 2022, og som også viser korleis dette er finansiert av Statens vegvesen region midt?

GRUNNGJEVING:

I meir enn 30 år har E-136 Romsdalen vore prioritert som nr. 1 av eit samla næringsliv, eit samla fylkesting samt alle kommunane, i absolutt samtlige høyringar til NTP. Denne prioriteringa har blitt fulgt opp av ulike regjeringar og prioritert. Likevel ser vi at E-136 ikkje har blitt verken prosjektert, planlagt eller prioritert av Statens vegvesen region midt. Svært mange undrar seg no på korleis noko slikt kunne skje, og kvar planleggingsmidlane til Møre og Romsdal innan riks og stamveggar hatt tatt "vegen".

Svar:

I følge prosjektmodellen i staten skal det for investeringsprosjekt over 1 milliard kroner vere godkjent konsept eller gitt fritak for konseptval før ein kan starte planlegging etter plan- og bygningslova. Dette gjeld også E39 Ålesund-Molde.

I 2010 bestilte daverande regjering ei konseptvalutgreiing for E39 Ålesund-Bergsøya. Statens vegvesen leverte ei slik utgreiing i 2011 og regjeringa Solberg vedtok i 2014 konsept for dei to strekningane mellom Ålesund (Breivika) og Digernes i Ålesund-kommune, som er ei fellesstrekning for E39 og E136, og mellom Vik i Vestnes kommune og Bergsøya i Gjemnes kommune. I perioden 2010-2013 vart det derfor berre nytta midlar til utarbeiding av konseptvalutgreiinga og ekstern kvalitetssikring (KS1). Planlegging etter plan- og bygningslova vart starta saman med aktuelle kommunar i 2014.

For strekninga Digernes i Ålesund kommune til Vik i Vestnes kommune, som for ein stor del er fellesstrekning for E39 og E136, ba regjeringa om ei tilleggsutgreiing. Statens vegvesen leverte den i 2018 etter ei høyring. Regjeringa Solberg vedtok konsept på denne strekninga i 2019. Det var då mogleg for Statens vegvesen å starte planlegging etter plan- og bygningslova også på denne strekninga.

Det er vedteken reguleringsplanar for den nordlege delen av E39 Ålesund-Molde, frå Vik i Vestnes kommune til Bolsønes i Molde kommune. Statens vegvesen driv

med optimalisering innafor dei vedtekne planane for å redusere usikkerheit og kostnadar i prosjektet. Mellom anna har denne optimaliseringa gjort at botnpunktet i den undersjøiske tunnelen er løfta og tunnelen korta inn med 1,5 km. Brua over Julsundet kan byggast med smalare brukasse som reduserer mengda stål som er naudsynt. I dette arbeidet er det gjort omfattande grunnundersøkingar og kartlegging av miljølaster (vind, straum, bølgjer).

Saman med Vestnes og Ålesund kommunar held Statens vegvesen på med planlegging av strekninga Breivika-Vik. Det er eit mål at siste reguleringsplan skal vere vedteken i løpet av 2025.

Til planlegging etter plan- og bygningslova og optimalisering av desse planane er det frå 2014 til og med august 2022 nytta om lag 390 millionar kroner i løypande kroneverdi. Desse midla er finansiert av dei planmidla som bli stilt til rådvelde for Statens vegvesen i dei enkelte statsbudsjetta.

Utbyggingsansvaret for E136 Dombås-Vestnes er overført til Nye Veier AS, jf. Innst. 653 S (2020-2021) og Meld. St. 20 (2020-2021). Det er selskapet som prioriterer tiltak og utbyggingsrekkefølgen for desse tiltaka.

Før utbyggingsansvaret vart flytta, har Statens vegvesen saman med Rauma kommune fått vedtatt reguleringsplan for E136 Stugguflåten-Raudstøl. Det er vedtatt kommunedelplan for E136 Veblungsnes og E136 Flatmark-Monge og lagt grunnlag for reguleringsplaner for E136 Flatmark-Monge-Marstein og E136 Veblungsnes.

SPØRSMÅL NR. 2933**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 26. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kva vil samferdselsministeren gjere for å kunne styrke trafikkstasjonen i Hovden i Ørsta kommune, slik at ventetida for å kunne ta førarprøver kan gå ned og at tjenestetilbodet generelt blir betra for innbyggjarane og næringslivet, noko som er svært viktig for heile regionen på Søre Sunnmøre?

GRUNNGJEVING:

Ved trafikkstasjonen i Hovden i Ørsta kommune, som ligg sentralt på Søre Sunnmøre opplever ein kraftig auke i ventetida for førarprøver, og andre tjenester frå trafikkstasjonen.

Trafikkstasjonen i Hovden i Ørsta gjev eit svært viktig tilbod til om lag 50.000 innbyggjarar.

Tilbodet om praktiske prøver er av stor betydning, både praktisk og økonomisk for folk som skal ta køyreprøva og for næringa som har bygd opp verksemder og arbeidsplassar. Det har også ei samfunnsøkonomisk side ved at innbyggjarane får tenestene sine i den regionen der dei bur, innanfor rimeleg reisetid og avstand.

Trafikkstasjonen har også ei viktig oppgåve knytt til trafikkkontrollar. Både politiet og kommunen har ei oppfatning av at dette arbeidet er redusert i region.

Det vert opplyst at talet på sensorar er redusert, og at dei som er att må dele tida si mellom Hovden og Ålesund. Dette fører til lang ventetid frå avslutta opplæring til oppkøyring, som er både upraktisk og frustrerande for elevane.

Med ei ventetid på fleire månader risikerer dei også å gløyme ein del av det dei har lært innan oppkøyring, slik at risikoen for å stryke aukar, som følgje av situasjonen. Det kan også gå ut over næringa, som opplever å miste elvar til Nordfjord.

I tillegg er det mange som av ulike grunnar treng vurdering av sensor for å behalde sertifikatet og dysleksi eller språk utfordringar ved teoriprøver treng at sensor er til stades.

Svar:

Statens vegvesen har i fleire år lagt stor vekt på å utvikle gode nettbaserte løysingar slik at kundane får utført tenestene utan å måtte møte opp ved trafikkstasjonane. Dette har gitt eit betre tenestetilbod for slike tenester og ført til at langt færre drar på ein trafikkstasjon.

Pandemien har som kjent ført til at langt fleire ynskjer å ta førarkort enn det som har vore vanleg dei siste åra. Når det gjeld teoriprøver er det i Ørsta likevel tilfredstillande kapasitet. Statens vegvesen opplyser at det per 22.9. er tilgjengelege teoriprøver ved Ørsta trafikkstasjon denne veka.

Når det gjeld praktiske førarprøver har det vore større utfordringar med å få tilstrekkeleg kapasitet. Statens vegvesen har difor lagt ned eit betydeleg arbeid i å tilsetje og utdanne nye førarprøvesensorar. Dette er eit arbeid som framleis held fram. Statens vegvesen opplyser at situasjonen mange stader i landet har normalisert seg, men det er også stader der tilbodet framleis ikkje er godt nok. Statens vegvesen opplyser at det har vore ekstraordinære utfordringar, mellom anna i Ørsta der det så langt i år er avvikla 816 praktiske prøver ved stasjonen, noko som er ein liten nedgang frå 2021. Dei opplyser vidare at fyrste ledige prøve for personbil er i slutten av november, og at dei vil gjere ekstra tiltak for å bøte på denne situasjonen.

Mellom anna for å leggje til rette for mest mogleg effektiv drift, blir både førarprøvene, køyretøykontrollen og skranketenestene samordna med trafikkstasjonen i Ålesund.

Som tidlegare er det tilbod om køyretøykontroll i hall etter behov for både lette og tunge køyretøy i Ørsta. Statens vegvesen opplyser at det per 22.9. er ledig time for kontroll for lette køyretøy denne veka, medan fyrste ledige time for tunge køyretøy er 6. oktober, dvs. ei ventetid på 10 dagar. Til og med august er det kontrollert 339 køyretøy ved trafikkstasjonen. Av desse var 296 lette køyretøy.

Når det gjeld trafikkkontroll, opplyser Statens vegvesen at dei i 2022 har gjennomført fleire felleskontrollar med politiet i nærområdet til Ørsta/Volda. Ved desse kontrollane har det vore lagt mest vekt på lette køyretøy, motorsyklar og såkalla ATV. I tillegg blir det gjennomført fleire kontrollar frå den faste kontrollplassen Statens vegvesen har på Dragsund i Herøy. Her har det fyrst og fremst vore kontrollert tyngre køyretøy og køyretøy i næring, men det er også kontrollert person- og varebilar.

SPØRSMÅL NR. 2934**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 26. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan påvirker budsjettfordelingsmodellen med nye innsparingsmål driften ved Haugesund fengsel?

BEGRUNNELSE:

I 2021 innførte Kriminalomsorgen en ny budsjettfordelingsmodell. Ansatte ved Haugesund fengsel opplyser at den nye modellen har medført nye innsparingsmål, og at budsjettsituasjonen får konsekvenser for bemanningen for fengselet. Spørsmålsstiller lurer på om de nye innsparingsmålene er forenelige med fortsatt drift av 18 fengselsplasser ved Haugesund fengsel. Det vises til brev datert 27. mai 2022 fra politistasjonssjef ved Haugesund politi-

stasjon, hvor betydningen videre drift av fengselet har for de innsattes helsemessige og sosiale behov i forbindelse med fremstilling for varetekt og hovedforhandlinger ved Haugaland og Sunnhordland tingrett, er beskrevet.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet tildeler årlig Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) en rammebevilgning gjennom tildelingsbrevene. Budsjettfordelingsmodellen er et internt verktøy for å fordele budsjettmidler i etaten. Jeg har tillit til at KDI fordeler midlene på en måte som er hensiktsmessig og som ivaretar aktivitet og sikkerhet i fengslene.

SPØRSMÅL NR. 2935**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 26. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hva foretar statsråden seg for å sikre at Nav yter tilstrekkelig hjelp til mennesker som nå mangler penger til strøm og mat?

BEGRUNNELSE:

Den siste tida har flere hjelpeorganisasjoner slått alarm om raskt voksende matkøer i norske byer.

«Matkøene har på kort tid blitt dobbelt så lange og vel så det. Vi ser stadig nye ansikter som man kunne omtalt som 'vanlige', fortalte Frelsesarmeens Håkon Løtveit til NRK i forrige uke.

I VG forteller Matsentralen, som distribuerer mat videre til organisasjoner som driver med matutdeling til trengende, om en fortvilt situasjon. «Der det deles ut mat, er det nå køer. Det er det over hele landet», sier styreleder Cristiano Aubert.

Situasjonen er nå så vanskelig for mange at organisasjonen Dyrehjelperne, som normalt skal dele ut mat til dyr, nå i stedet har begynt å dele ut mat til mennesker.

Frivillige organisasjoner som Frelsesarmeen, Blå Kors og Matsentralen gjør en uvurderlig jobb. Samtidig er det grunnleggende sett et offentlig ansvar å sikre at ingen sultet i hjel i Norge. Veksten i matkøer i norske byer viser at Nav ikke lykkes godt nok med å hjelpe dem som nå sliter på grunn av raskt voksende priser på mat og strøm. Når så mange nå må stille seg i matkø, tyder det på at ytelser som sosialhjelp, uføretrygd, pensjon, arbeidsavklaringspenger og barnetrygd ikke strekker til. I møte med en ekstrem prisvekst har mange mottakere av Nav-stønader opplevd å bli flere tusen kroner fattigere enn de var i fjor.

Nav har uavhengig av årsakene bak et ansvar for å hjelpe mennesker som befinner seg i en nødsituasjon. Men en forutsetning for at man kan få hjelp av Nav, er at man får tak i Nav. En ny rapport fra Helsetilsynet viser at av 70 undersøkte kommuner, har 49 Nav-kontor som er

åpne for såkalte drop in-besøk seks timer eller mindre i uka. Tilsynet finner også at det er svært vanskelig å komme i kontakt med Nav på telefon. Dette rammer særlig de som trenger hjelp i en nødssituasjon. Det ligger i sakens natur at slike nødssituasjoner sjelden er planlagt i forkant.

De som har behov for akutt hjelp til mat, strøm eller bolig har behov for at Nav er åpent og tilgjengelig.

Spørsmålet er om statsråden nå foretar seg noe for å sikre at Nav er i stand til å hjelpe flere av dem som i dag står i matkø i landets byer.

Svar:

Gode velferdstjenester er avgjørende for å gi folk trygghet i hverdagen. Vi skal ha et samfunn med gode velferdstjenester og et sterkt sikkerhetsnett for dem som trenger det.

Denne regjeringen skal føre en økonomisk politikk som gir trygghet for vanlige folks hverdagsøkonomi. Det gjør vi best ved at vi nå i høst legger frem et budsjett som både demper prisveksten, fordeler rettferdig og utjevner sosiale forskjeller.

Som representanten Kristjansson påpeker, er det mange som nå sliter ekstra med å få endene til å møtes. Det er en krevende tid med krig i Ukraina, energikrise i Europa og kraftig prisvekst. I en slik situasjon har denne regjeringen bl.a. varslet at den vil fortsette å hjelpe folk med høye strømregninger så lenge krisen varer.

Personer som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk sosialhjelp. Departementet utarbeider statlige retningslinjer for økonomisk sosialhjelp som inneholder satser. Disse justeres ordinært årlig i tråd med forventet prisvekst. Satsene er imidlertid veiledende, og kommunene har både rett og plikt til å gjøre individuelle vurderinger av hvilke utgifter som er nødvendige for å sikre et forsvarlig livsopphold.

I tillegg til den årlige justeringen, ble de veiledende satsene i år oppjustert til 3,4 prosent i begynnelsen av juli. Bakgrunnen for denne ekstraordinære økningen var økte levekostnader, og er i tråd med anslagene for prisveksten i revidert nasjonalbudsjett for 2022. Jeg vil allikevel gjøre oppmerksom på at prisveksten den seneste tiden i stor grad gjelder utgifter som ligger utenfor satsene for økonomisk sosialhjelp, som strøm, bolig og drivstoff. Dette er utgifter som varierer mye. Derfor skal de i alle tilfeller vurderes konkret og individuelt. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i juni i år videreformidlet informasjon fra departementet til statsforvalterne om prisvekstens betydning for utmåling av økonomisk sosialhjelp. Det ble blant annet understreket at NAV-kontoret både har rett og plikt til å foreta individuelle og skjønnsmessige vurderinger i hver enkelt sak og at dette ikke minst er viktig i en situasjon med økte priser på nødvendige livsoppholdsutgifter.

NAV har et særskilt ansvar for å være tilgjengelig for dem som av ulike årsaker har behov for sosiale tjenest-

er. For råd og veiledning, for eksempel ved individuelle vurderinger om økonomisk sosialstønad, vil det som hovedregel være mest hensiktsmessig med en planlagt avtale, slik at både bruker og veileder kan være forberedt og ha mulighet til å sette av tilstrekkelig tid. NAV-kontoret skal allikevel fortsatt være det siste sikkerhetsnettet for dem som også trenger akutt sosialstøtte eller tak over hodet. Personer med slike behov skal kunne få hjelp uten avtale på forhånd. Dette stiller krav til hvordan det enkelte NAV-kontor sikrer tilgjengeligheten til tjenestene.

Som representanten Kristjansson tar opp, påpeker Helsetilsynet i sin rapport at de mest utsatte brukerne ikke alltid får tilstrekkelig tilgjengelige tjenester og kontakt med NAV-kontoret når det er nødvendig, bl.a. fordi det kommunale NAV-kontoret ikke alltid svarer på telefon som kommer fra bruker via NAV Kontaktsenter. Som en del av oppfølgingen etter gjennomgangen fra Helsetilsynet, har Arbeids- og velferdsdirektoratet i brev til alle landets kommuner bedt om at alle kommuner oppretter en vakttelefon som NAV Kontaktsenter kan nå.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har også bedt alle fylkesdirektører om å ta opp spørsmål om åpningstider og vakttelefon med alle kommuner i partnerskapsmøtene i NAV-kontorene fremover.

Jeg legger vekt på at både Arbeids- og velferdsetaten og den enkelte kommune nå følger opp rapporten og anbefalingene fra Helsetilsynet. Det er nødvendig for å sikre god tilgjengelighet for alle som har behov for tjenester fra NAV. Det er likevel den enkelte kommune og det enkelte NAV-kontor som kan vurdere detaljene i hvordan dette praktisk kan gjøres til beste for brukerne med ulike behov i ulike deler av landet.

SPØRSMÅL NR. 2936**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 27. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil Nærings- og fiskeridepartementet bruke sin eierandel i Hydro for å hindre at selskapet søker 18 mrd. i CO₂-kompensasjon for egenkraft?

BEGRUNNELSE:

I august sendte klima- og miljødepartementet brev til ESA med forslag til norsk CO₂-kompensasjonsordning for å unngå ESAs krav om at egenkraft skal kompenseres gjennom ordningen. I følge departementet ville kompensasjon for egenkraft koste 900 millioner kroner mer enn budsjettert for støtteåret 2021.

Kravene fra ESA vil i følge Klima- og miljødepartementet medføre at kostnaden ved ordningen for CO₂-kompensasjon for perioden fram mot 2030 blir betydelig høyere enn tidligere antatt. Samlet er ordningen nå anslått til å koste om lag 100 milliarder kroner fram til 2030. Av beløpet på 100 milliarder utgjør egenkraften om lag 18 milliarder kroner. Til sammenligning var de samlede kostnadene til CO₂-kompensasjon knapt 7 milliarder kroner for perioden 2013-2020.

I følge Klima- og miljødepartementet har regjeringen ikke ønsket å utbetale CO₂-kompensasjon på egenkraft, da man anser det for å være urimelig å kompensere for strøm som Hydro lager selv, og uansett slipper å betale for i strømmarkedet. Klima- og miljøminister Espen Barth Eide har uttalt til Klassekampen og Teknisk Ukeblad at denne kostnaden allerede vil slå inn i årets statsbudsjett, og omtalt kompensasjonen som "en gavepakke jeg vet mange syns er urimelig".

Eivind Kallevik, konserndirektør i Hydro Aluminium Metal opplyser til Klassekampen 16. september at Hydro vil «forholde seg til ordningen slik den er besluttet av EU og implementert av norske myndigheter» og søke på kompensasjonen.

Nærings- og fiskeridepartementet sitter i dag med 34,26 % eierandel i Hydro, mens Folketrygdfondet sitter med 6,18 % eierandel. Tredje største eier er State Street Bank med 2,6 % og fjerde største er JP Morgan med 1,25 %. Norske myndigheter sitter altså med rundt 40 % eierskap, og har i praktiske formål stor makt over selskapet.

Svar:

Forslag til ny norsk CO₂-kompensasjonsordning for industrien ble i august sendt til godkjenning i Eftas overvåking-

sorgan ESA. Sammenlignet med den tidligere ordningen er den bl.a. utvidet til også å omfatte industriens egenkraft, dvs. elektrisitet fra kraftverk som selskapene eier selv. Miljødirektoratet har i september åpnet for søknader om CO₂-kompensasjon for støtteåret 2021, før ny forskrift om CO₂-kompensasjon er formelt vedtatt og med forbehold om at ESA godkjenner den norske ordningen for CO₂-kompensasjon, og at Stortingets bevilgning er tilstrekkelig til å dekke de samlede kostnadene.

Statens eierutøvelse bygger på en klar rollefordeling mellom eier og selskapsledelsen bestående av styret og daglig leder, og på at forvaltningen av selskapet er styrets ansvar. Dette følger av selskapslovgivningen og statens prinsipper for god eierstyring. Når staten eier sammen med andre, vil dessuten aksjelovens regler som ivaretar enkeltaksjeeiernes interesser ha betydning for statens innflytelse over selskapet, som følge av blant annet aksjelovgivningens likhetsprinsipp. Det fremgår også av statens prinsipper for god eierstyring at statlig eierskap ikke urettmessig skal medføre andre konkurransevilkår, verken fordeler eller ulemper, sammenlignet med selskaper uten statlig eierandel.

Hvorvidt Norsk Hydro ASA legger opp til å benytte seg av offentlige støtteordninger er opp til selskapets ledelse.

SPØRSMÅL NR. 2937**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 27. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Vil regjeringa sørge for at prosjektet «Vestlandslegen», eit samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Bergen og helseforetaka på Vestlandet om ein ny modell for å auke kapasiteten i legeutdanninga og gjere legeutdanninga meir desentralisert, får tilført nødvendige studieplassar på statsbudsjettet for 2023 for å kome i gang?

GRUNNGJEVING:

Rekruttering av fleire fastlegar er kritisk viktig for gode helsetenester til folk over heile landet. Berre i Sogn og Fjordane åleine er det i skrivande stund 16 ledige fastlegestillingar: 10 000 av 100 000 innbyggjarar har ikkje fastlege. Dette er svært alvorleg, og krev politisk initiativ og handlekraft no – ikkje berre nye utgreiingar.

På Vestlandet har Universitetet i Bergen og dei regionale helseforetaka gått saman om å utvikle ein ny modell for legeutdanning for å avhjelpe situasjonen: Vestland-slegen. Dette er ein desentralisert studiemodell der legestudentane tar dei tre første åra i Bergen som i dag, men forflyttar seg til desentraliserte tilbod i Stavanger (Helse Stavanger), Haugesund (Helse Fonna) og Førde (Helse Førde) dei tre siste åra av utdanninga. På denne måten kan ein auke den samla kapasiteten i utdanninga, samtidig som fleire legestudentar tidleg blir ein del av helsefaglege miljø andre stader på Vestlandet enn i Bergen.

Vestlandslegen-modellen er Vestlandet sitt svar på Grimstadutvalet sin rapport om korleis vi kan auke den samla kapasiteten i legeutdanninga i Noreg. Alt er no klart for å starte opp Vestlandslegen: Rammepleanen er på plass og stillingar er utlyste – alt som manglar er nødvendig grønt lys frå regjeringa om oppretting av nødvendige nye studieplassar i 2023 for at tilbodet kan kome i gang.

Dersom ikkje denne avklaringa kjem i samband med statsbudsjettet for 2023, står heile satsinga i fare. Det vil vere katastrofalt for framtidig rekruttering av legar på Vestlandet. Alle gode krefter må no samarbeide: Vestland-slegen må starte opp i 2023.

Svar:

Spørsmålet er stila til helse- og omsorgsministeren, men svaret kjem frå meg som ansvarleg statsråd på området.

Eg er samd med representanten Bjørlo at «Vestlandslegen» er eit godt eigna svar på ei viktig utfordring på korleis kapasiteten i medisinutdanning kan auke slik at satsinga

skapar positive verknader i dei områda vi manglar legar. Samarbeidsprosjektet mellom Universitetet i Bergen og Helse Vest er eit godt initiativ som er i tråd med politikken til regjeringa om bruk av desentraliserte studiemodellar. Regjeringa konkluderte i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2022 at Noreg må dimensjonere medisinutdanninga slik at vi best mogleg kan samordne og gjere nytte av knappe fag- og forskingsressursar. Det følgjer av denne konklusjonen at det ikkje vil bli oppretta nye medisinutdanningar i Noreg. Samstundes understreka regjeringa viktigheita av at universiteta med medisinutdanning tek i bruk ein større del av helsetenesta i utdanninga av legar.

Desentraliserte studiemodellar er viktige for å kunne auke praksiskapasiteten utanfor dei store studiebyane, og for rekruttering til arbeid i distrikta etter ferdig utdanning. Desentraliserte studiemodellar bidreg også til at kompetansen i medisinutdanningane kan gagne helsetenestene fleire stadar i landet.

Det er ein del område av landet der det er vanskeleg å rekruttere legar, særleg fastlegar. I statsbudsjettet for 2022 prioriterte denne regjeringa regionen der vi manglar flest legar, ved at det i tilleggsproposisjonen blei tildelt midlar til 15 nye studieplassar i medisin ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT).

«Vestlandslegen» kan ikkje berre bli finansiert med friske midlar i statsbudsjettet. Universitetet i Bergen har høve til å omprioritere midlar til strategiske satsingar. Vurderingar om auka studieplassar i medisin blir behandla i dei ordinære budsjettprosessane.

SPØRSMÅL NR. 2938**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Turid Kristensen****Besvart 27. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

SSB har tidligere jevnlig gitt ut et satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner. Siste publisering var i 2018.

Kan statsråden sørge for at SSB kan publisere et oppdatert satellittregnskap, et regnskap som inneholder informasjon om pandemiårene 2020 og 2021, og kan statsråden også sørge for at det vil bli publisert et nytt satellittregnskap for 2022 i løpet av første halvår av 2023 og deretter jevnlig enten årlig eller annet hvert år?

BEGRUNNELSE:

Satellittregnskapet for ideelle og frivillige organisasjoner systematiserer grunnleggende statistikk om ideell og frivillig sektor og viser organisasjonenes bidrag til bruttonasjonalprodukt, viktigste inntektskilder og verdien av ulønnet arbeid.

Slike satellittregnskap gir dypere innsikt i den økonomiske betydningen av frivillig og ideell virksomhet. Dette er det eneste verktøyet som er utarbeidet av en nøytral part med helt objektive tall. Regnskapet inkluderer hele sektoren, alt fra idrett og kultur til ideell virksomhet av humanitær art. Siden regnskapet fra 2011 også ble utvidet til å omfatte organisasjonenes inntekter representerer dette dermed et fullstendig regnskapssystem for den frivillige sektoren. Satellittregnskapet er det eneste oversiktsbildet som tar for seg sektoren i sin helhet.

Pandemiårene var utfordrende også for ideelle og frivillige organisasjoner. Det vil derfor være av stor interesse både å få kunnskap om hvordan disse ble påvirket av pandemien, og også hvordan situasjonen er nå like i etterkant av pandemien og hvordan situasjonen for sektoren utvikler seg fremover.

Regnskapet skal tidligere være bestilt av kulturdepartementet av SSB, og spørsmålsstiller har fått forståelsen av at dersom SSB skal kunne gjenoppta praksisen med å utgi jevnlig satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner så er det nødvendig at SSB får et mandat fra Kultur- og likestillingsdepartementet. Det vil derfor være nyttig å få statsrådets vurdering av om en slik bestilling fra departementet vil kunne gi SSB det nødvendige mandatet for å kunne publisere slike satellittregnskaper fremover. Dersom det ikke er en bestilling fra statsrådets departementet som vil gi SSB det nødvendige mandatet, vil det være nyttig om statsråden kan redegjøre for hva som skal

til for at vi kan få oppdaterte satellittregnskaper i fremtiden.

Det viktigste vil være å sørge for at vi fremover får oppdatert informasjon om en sektor som er svært viktig for vårt samfunn. Slik informasjon vil være svært viktig for organisasjonene selv, og den vil også være viktig både for oss på Stortinget og regjeringen slik at vi kan gi ideelle og frivillige organisasjoner de beste rammebetingelser for deres videre drift.

Svar:

Satellittregnskapet for ideelle og frivillige organisasjoner er ett av flere tiltak Stoltenberg II-regjeringen fikk på plass for å øke kunnskapen om frivillighetens rolle og betydning for samfunnet. Jeg er glad for at nytten av et slikt satellittregnskap nå trekkes frem og kan forsikre om at departementet er i dialog med Statistisk sentralbyrå (SSB) om publisering videre fremover.

Satellittregnskapet for ideelle og frivillige organisasjoner inngår i nasjonalt program for offisiell statistikk. Derfor er det viktig at statistikken gjøres tilgjengelig for brukere. Samtidig må kvaliteten på regnskapet være tilfredsstillende. Regnskapet bygger bl.a. på anslag for omfang av ulønnet arbeid i frivillige og ideelle organisasjoner. Årsaken til at SSB inntil videre har innstilt regnskapet er at det ikke finnes et tilstrekkelig datagrunnlag for å beregne denne størrelsen for året 2019 og 2020. Ett alternativ som SSB vurderer er å publisere et satellittregnskap uten beregningene for ulønnet arbeid.

Ett annet tiltak Stoltenberg II-regjeringen fikk på plass var Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor som ble etablert i 2008. Senteret er et samarbeid mellom flere departementer, der Kultur- og likestillingsdepartementet er oppdragsgiver og samordner arbeidet. Senteret er basert på et forpliktende samarbeid mellom Institutt for samfunnsforskning og NORCE Norwegian Research Centre AS. Senteret forsker blant annet på deltakelse, endringer i frivillig sektor, rammevilkår og frivillighetens samfunnseffekter.

Vi har gitt Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor et tilleggsoppdrag for å følge opp pandemiens konsekvenser for frivilligheten, deriblant økonomiske konsekvenser og utfordringer knyttet til frafall, rekruttering og synlighet. Senterets forskning dekker hele frivillig sektor og vil gi kunnskap om hvordan sektoren ble påvirket av pandemien og hvordan situasjonen utvikler

seg videre fremover. Resultatene er åpent tilgjengelige og publiseres fortløpende på nettsiden til senteret.

SPØRSMÅL NR. 2939

Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 28. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I følge et oppslag i Dagens Næringsliv 19/9 vil SV, som er Regjeringens støttegrunnlag i Stortinget, ha gjennomført et såkalt grønt mandat for Norges Bank.

Kan statsråden redegjøre for om det er aktuelt for Regjeringen å akseptere bruk av pengepolitikken og styringsrenten som klimapolitisk virkemiddel og at det skal stilles klimakrav for å gi banker finansiering?

Svar:

Mandatet for pengepolitikken er fastsatt i bestemmelsen om pengepolitikken med hjemmel i sentralbankloven. Sentralbankloven (§ 1-2) slår fast at formålet for sentralbankvirksomheten er å opprettholde en stabil pengeverdi og fremme stabilitet i det finansielle systemet og et effektivt og sikkert betalingssystem. Videre skal sentralbanken bidra til høy og stabil sysselsetting. Regjeringen kan, innenfor lovens rammer, sette mål for sentralbankvirksomheten. I bestemmelsen om pengepolitikken er formålet presisert ved at det operative målet for pengepolitikken skal være en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2 prosent.

Mandatet for pengepolitikken ble modernisert i 2018, med grunnlag i NOU 2017:13 og høringsrunden som fulgte. Endringen fra den tidligere forskriften innebar at hensynet til produksjon og sysselsetting fikk en mer fremtredende rolle enn tidligere, og at hensynet til å motvirke oppbygging av finansielle ubalanser ble tatt inn. Endringene var i samsvar med den praksis som hadde utviklet seg i Norges Bank over flere år.

Endringene har fungert godt. Den pengepolitiske bestemmelsen gir et tydelig og godt mandat for Norges Banks gjennomføring av pengepolitikken. God forståelse av hvordan klimaendringene og overgangen til et lavutslippssamfunn påvirker økonomien og det finansielle systemet, er et premiss for at sentralbankene skal kunne gjennomføre pengepolitikken og fremme finansiell sta-

bilitet på en god måte. Pengepolitikken er likevel ikke et effektivt klimapolitisk virkemiddel, og eventuelle klimapolitiske mål som tilleggshensyn i det pengepolitiske mandatet ville svekket pengepolitikkenes primære rolle.

Etter sentralbankloven (§ 3-1) er det Norges Bank som fastsetter vilkår for bankens kreditt til bankene.

SPØRSMÅL NR. 2940**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 26. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er det korrekt oppfattet at ingen av de 50 millioner kronene statsråden uttaler seg til Dagbladet om den 18.08.22 har gått til å styrke grunnbemanningen i kriminalomsorgen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nummer 2829 av 06.09.22, samt statsrådets svar på spørsmålet av 08.09.22. I spørsmålet refereres det til statsrådets uttalelser til Dagbladet av 18.08.22 i forbindelse med et besøk til Oslo fengsel av samme dato.

Statsråden viser i sitt svar på spørsmål nummer 2829 til en økning på 50 millioner kroner til «økt bemanning og bedre innhold i kriminalomsorgen» i budsjettet for 2022. Det redegjøres deretter for at midlene «i hovedsak» vil bli benyttet til

«bemanning ifm. isolasjonsforebyggende tiltak, tilpasset oppfølging av unge domfelte, tiltak for likeverdige forhold for kvinner og menn i straffegjennomføringen, tettere oppfølging

av domfelte med rusproblemer og tilrettelagt oppfølging av forvaringsdømte.»

Slik spørsmålsstiller oppfatter statsrådets svar er det tale om bevilgning til de spesielle tiltakene som her siteres fra statsrådets svar, og dekning av det bemanningsbehovet som kommer med disse tiltakene. Følgelig vil ingenting av de økte bevilgningene gå til å styrke grunnbemanningen i kriminalomsorgen. Det bes om en tilbakemelding på at dette er en korrekt oppfatning.

Svar:

Som beskrevet i svar på spm. 2829 fra representanten Amundsen ble det i budsjettet for 2022 bevilget 50 mill. kroner til økt bemanning og bedre innhold i kriminalomsorgen. At bevilgningen skal benyttes til enkelte definerte områder, bl.a. isolasjonsforebygging og tilpasset oppfølging av unge domfelte, står ikke i motsetning til at midlene benyttes til å styrke grunnbemanningen i kriminalomsorgen. Midlene skal i hovedsak gå til bemanning og derfor til flere årsverk i kriminalomsorgen, både i fengslene og i friomsorgen.

SPØRSMÅL NR. 2941**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 27. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvilke konkrete tiltak for etterforskning og ansvarliggjøring vil Norge bidra til å iverksette etter FN-rapporten om Kinas menneskerettsbrudd og forbrytelser mot menneskeheten i Xinjiang?

BEGRUNNELSE:

FNs høykommissær for menneskerettigheter Michelle Bachelet publiserte 31. august en rapport som slo fast at Kina begår omfattende menneskerettsbrudd, og det som

kan være begått forbrytelser mot menneskeheten mot uighurene i Xinjiang/Øst-Turkestan. Bachelet mener at FNs menneskerettighetsråd bør bruke rapporten til å sette i gang en omfattende etterforskning av «den kinesiske regjeringens forbrytelser mot menneskeheten rettet mot uigurer og andre».

Norge har tidligere flere ganger uttrykt "bekymring" for situasjonen, men har ikke tatt til orde for å iverksette tiltak. Utenriksminister Anniken Huitfeldt uttalte i en interpellasjonsdebatt i Stortinget 15. februar at menneskerettighetssituasjonen i Kina ikke vil få noen innvirkning på

regjeringens forsøk på å få i stand en frihandelsavtale med Kina.

MDG ønsker å få klarhet i om dette ligger fast også etter at FN-rapporten nå utvetydig slår fast Kinas omfattende og systematiske overgrep mot egen befolkning. Og vi ønsker at regjeringen redegjør for hvilke konkrete grep den planlegger for å følge opp rapporten.

Svar:

Bilateral dialog og multilateralt samarbeid er våre viktigste virkemidler i arbeidet for å fremme og beskytte menneskerettigheter. Norge har jevnlig uttrykt bekymring for menneskerettighetssituasjonen i Xinjiang. Dette tok jeg også direkte opp i samtalen jeg hadde med Kinas utenriksminister Wang Yi da vi møttes i New York i forrige uke.

Ved publiseringen av rapporten fra FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR) gjentok jeg at Norge oppfordrer kinesiske myndigheter til å respektere alle sine menneskerettighetsforpliktelser, stoppe vilkårlig frihetsberøvelse av uigurer og andre minoriteter, og til å samarbeide fullt ut med FNs menneskerettighetsinstitusjoner for å sikre overholdelse av bindende, internasjonale menneskerettighetsforpliktelser.

Rapporten fra FNs høykommissær for menneskerettigheter er grundig, og presenterer funn som er svært bekymringsfulle. Konklusjonen i rapporten er at det er begått alvorlige menneskerettighetsbrudd i Xinjiang mot

uigurer og andre muslimske minoriteter, og at handlingene kan utgjøre forbrytelser mot menneskeheten.

Norge var blant landene som oppfordret høykommisæren til å publisere rapporten om Xinjiang. Vi har også bedt om at initiativ tatt av høykommisæren bør følges opp av Menneskerettighetsrådet. Norge støtter videre dialog mellom OHCHR og kinesiske myndigheter om menneskerettighetsspørsmål. Vi mener for øvrig at det er mer effektivt når en bredere gruppe land står sammen når vi diskuterer spørsmål knyttet til menneskerettighetsbrudd. Vi tar derfor del i en aktiv dialog med andre medlemmer i Menneskerettighetsrådet om hvordan rapporten fra OHCHR bør følges opp.

Vi må fremme norske interesser på en helhetlig måte. Selv om det er næringsministeren som har det konstitusjonelle ansvaret for forhandlingene om en frihandelsavtale med Kina, vil jeg understreke på generelt grunnlag at næringsinteresser ikke står i motsetning til menneskerettigheter. Norge og EFTA har handelsavtaler med flere land hvor menneskerettighetene er under press, og gjennom WTO har Norge og Kina allerede et omfattende handelssamkvem. Norsk næringsliv som er aktive i Kina, forventes å etterleve OECDs retningslinjer og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, samt gjøre risikovurderinger i tråd med den nylig vedtatte åpenhetsloven.

SPØRSMÅL NR. 2942

Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 29. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden løse bemanningssituasjonen på Sørlandet sykehus, og hva vil statsråden konkret gjøre for å opprettholde traume- og akuttkirurgi i Flekkefjord både på kort og lang sikt?

BEGRUNNELSE:

Flekkefjord sykehus er et godt lokalsykehus plassert midt mellom Kristiansand og Stavanger. I en årrekke har funksjonene på sykehuset vært under press men et unisont lokalmiljø har slått ring om sykehuset, og i 2017 bestemte daværende regjering å opprettholde bl.a. akuttkirurgi for

å skape stabilitet og forutsigbarhet. Til tross for dette har sykehusledelsen ved Sørlandet sykehus nylig valgt å ikke tilby traume- og akuttkirurgi i Flekkefjord helt fram til sommeren 2023. Det er uholdbart at det ikke vil være et slikt tilbud mellom Kristiansand og Stavanger. Sykehusledelsen sier imidlertid at mangel på personell gjør at disse funksjonene ikke kan tilbys, men vi må forvente at verdens rikeste land klarer å rekruttere kritisk personell til landets sykehus.

Undertegnede har flere ganger tatt til orde for å styrke tilbudet på Sørlandet sykehus inkludert funksjonene i Flekkefjord. Det er viktig for innbyggerne i regionen samt besøkende at det opprettholdes et fullverdig og godt

sykehus i Flekkefjord og regner med statsråden deler den oppfatningen ettersom det i Hurdalsplattformen står at regjeringen vil «Utvikle og styrke det desentraliserte sykehustilbudet i Norge, flytte mer av den elektive virksomheten ut til lokalsykehus, og styrke den lokale akuttberedskapen.» Dette står imidlertid i sterk kontrast til vedtaket fra Sørlandet sykehus om å ikke tilby traume- og akuttkirurgi. Selv om sykehusene er organisert som foretak så kan åpenbart statsråden som er øverste leder for sykehusene gripe inn i situasjonen for å sikre et godt tilbud i Flekkefjord.

Svar:

Sørlandet sykehus HF har ansvar for å sikre forsvarlige tjenestetilbud. Helseforetaket opplever, som mange andre av landets sykehus, utfordringer med tilgang på spesialisert kompetanse. Spørsmålet som representanten stiller, gjelder faglige og organisatoriske vurderinger som er gjort av Sørlandet sykehus. I anledning spørsmålet fra representanten Meininger Saudland er det derfor innhentet en kommentar fra Helse Sør-Øst RHF, som har bedt Sørlandet sykehus om å opplyse om status og vurderinger som er gjort vedrørende deres traume- og akuttkirurgitilbud.

Helseforetaket har siden 2017 arbeidet systematisk for å opprettholde tjenestetilbud innen akuttkirurgi og traumefunksjon ved Sørlandet sykehus Flekkefjord. Innenfor ortopediområdet har helseforetaket lyktes med å etablere ordninger med rotasjon av ortopeder fra Kristiansand til Flekkefjord. Dette har vært mulig fordi helseforetaket har hatt tilstrekkelig god tilgang på ortopeder. Ortopeder kan imidlertid ikke dekke akutt- og traumefunksjonene alene, da dette også krever spesialister i gastrokirurgi med traumekompetanse. Innen gastrokirurgi og generell kirurgi har Sørlandet sykehus arbeidet med rekruttering av spesialister med den nødvendige offentlige spesialistgodkjenning over lang tid, uten å lykkes. Også ved andre lokalisasjoner opplever helseforetaket rekrutteringsutfordringer innen gastrokirurgi og generell kirurgi. I Flekkefjord har akuttkirurgiske funksjoner siden 2017 blitt ivaretatt av to fast ansatte generelle kirurger, supplert med vikarer.

Våren 2022 endret situasjonen seg ved Sørlandet sykehus Flekkefjord, ved at antall faste generellkirurger i operativ virksomhet ble redusert, parallelt med at det har blitt vanskelig å få dekket tilstedeværelse av vikarer med riktig kompetanse. Sykehuset har gjennomført ulike former for rekrutteringsarbeid, inkludert annonsering og samarbeid med kommunen. Situasjonen i dag innebærer at de ikke har en bemanning som muliggjør en forsvarlig drift innen generell kirurgi og traume, og dette tilbudet er satt midlertidig på vent. I oktober igangsettes det arbeid med å vurdere fremtidens driftsmodell, hvor det arbeides for å kunne åpne opp akutt- og traumekirurgien igjen etter sommeren 2023. Sørlandet sykehus HF viser til

at både indremedisinsk avdeling, ortopedisk avdeling og gynekologisk-/fødeavdeling i Flekkefjord har tilbud både innen øyeblikkelig hjelp og elektiv drift, og de har etablert rotasjonsordninger for å muliggjøre dette.

Helseforetaket har over flere år gjort en innsats for å opprettholde akutfunksjoner i Flekkefjord, både gjennom rekruttering og rotasjons- og samarbeidsordninger. Innen gastrokirurgi og traumefunksjon har bemanningen vært marginal. Helseforetaket vurderer at det i den nåværende situasjonen ikke vil være mulig å yte forsvarlige akutfunksjoner innen dette området ved Sørlandet sykehus Flekkefjord. De arbeider videre med rekruttering og planlegging med mål om å gjenoppta funksjonen etter sommeren 2023. Inntil da vil aktuelle pasienter tas imot ved Sørlandet Sykehus Kristiansand. Prehospitale tjenester vil legges til rette for at dette gjennomføres på en forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 2943**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 22. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Med etableringen av Øyfjellet vindpark opplever Vefsn kommune stor pågang fra store industriaktører for å etablere seg hos dem.

Vil statsråden benytte Vefsn som en pilot for hurtigsporet for nettutvikling og kraftutbygging i forbindelse med store industrietableringer?

BEGRUNNELSE:

Under Solberg-regjeringen ble grunnlaget lagt for Øyfjellet vindpark. Det er lokal oppslutning om prosjektet og det vil kunne gi store ringvirkninger lokalt.

Nå har NVE mottatt konsesjonssøknad for tilgang til kraft i Vefsn for store industriaktører. Disse industriaktørene står i en sterk internasjonal konkurranse og er avhengig av rask saksbehandling fra norske myndigheter for å lykkes.

Høyre gikk til valg i 2021 på å opprette et hurtigspor for industrietableringer. I forbindelse med tilleggsmeldingen til stortingsmeldingen Energi til arbeid fikk Høyres forslag flertall i Stortinget om å etablere et hurtigspor for nettutvikling og kraftutbygging ifm. store industrietableringer. Det legges til grunn at regjeringen følger opp dette.

Vefsn opplever nå store muligheter lokalt som konsekvens av at de har satset på vindkraft, med støtte fra kommunestyret. Det er viktig at regjeringen da bidrar positivt til at industrietableringer lokalt blir realisert, og at reg-

jeringen følger opp Stortingets vedtak knyttet til hurtigspor.

Svar:

Olje- og energidepartementet har bedt NVE om kontinuerlig å vurdere om det er mulig å forenkle konsesjonsbehandlingen av nye nettanlegg. Blant tiltakene som departementet har bedt direktoratet om å vurdere, er en videreutvikling av «fast-track»-ordningen for konsesjonsbehandling av små og/eller enkle saker. Dette kan for eksempel være i saker hvor det er små virkninger for omgivelsene, saker som er tilstrekkelig opplyst slik at man ikke trenger høring og saker der arealbruken er avklart slik at man ikke trenger ekspropriasjon. For at en konsesjonssøknad skal kunne havne i et hurtigspor, kreves det et meget godt forarbeid hos nettselskapene, herunder grundige prosesser overfor kommune og berørte interesser.

For å få en raskere behandling av større og mer kompliserte saker enn de som er nevnt over, må nettselskapene levere søknader med god kvalitet og må ha gjort de nødvendige avklaringene på forhånd. Tidlig involvering og tilpasning av løsninger i dialog med berørte interesser, kan påvirke omfanget av behandlingsprosessen, og gjøre den kortere.

Konsesjonsmyndighetene må i hver enkelt sak, vurdere konkret om konsesjonssøknaden for nettutbyggingen egner seg for et hurtigløp. Dette gjelder også for nettutviklingen i forbindelse med store industrietableringer som Vefsn kommune nå opplever.

SPØRSMÅL NR. 2944**Innlevert 19. september 2022 av stortingsrepresentant Cato Brunvand Ellingsen****Besvart 26. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden om at satsene på grunn- og hjelpestønad ikke er endret siden 2019 og hvilke tiltak

tenker hun at treffer best for å sikre at ikke funksjonsnedsatte havner i en «fattigdomsfelle» i møte med dyrtid?

BEGRUNNELSE:

Grunn- og hjelpestønadene er ment å kompensere for de ekstra utgiftene funksjonsnedsette og eventuelt deres familier har. Verken satsene eller hva som dekkes kompenserer for de merutgiftene en har ved å være funksjonsnedsett.

Når kriser rammer oss alle, rammer det ofte funksjonsnedsette ekstra hardt. Når det meste blir dyrere øker også disse ekstra utgiftene. Dette er ofte utgifter som en ikke kan velge bort. Det kan være til den ekstra hjelpen de trenger i hjemmet med gutten med atferd som utfordrer eller utgifter til bilhold eller klesvask. Funksjonsnedsette har ofte i utgangspunktet dårligere økonomi enn andre, mindre muligheter til å tjene inn ekstra, og også mindre muligheter til å spare. Sjelden kan fossilbilen byttes ut med el-bil, sykkel eller kollektivtransport. Varmen i huset kan ikke skrues ned på grunn av at det kan medføre forverret tilstand.

Mari S Hansen skriver:

«Eg slit kler grunna rullestol og har no ei dame som reparer kleda mine når saumane ryk. Eg vaskar på kortvask for å spare straum. Eg kan ikkje skru ned varmen, då får eg smerter og spasmar.» Satsene på grunn- og hjelpestønad har på ingen måte fulgt den generelle prisutviklingen og særlig nå blir det svært tydelig at funksjonsnedsette står i fare for å havne i en «fattigdomsfelle». Funksjonsnedsette drar selvsagt også nytte av de generelle ordningene som er

iverksatt, men merkostnadene ved å ha en funksjonsnedsettelse blir ikke kompensert.

Svar:

Grunn- og hjelpestønad fra folketrygden er en økonomisk kompensasjon for personer med visse ekstrautgifter og behov for særskilt tilsyn eller pleie på grunn av varig sykdom, skade eller lyte. For å sikre at nivået på disse ytelsene utvikles i tråd med prisutviklingen må de prisjusteres årlig i statsbudsjettet.

Under Solberg-regjeringen ble disse satsene i 2015 og i årene 2017-2022 ikke justert med prisstigningen. I lys av den generelle prisstigningen er det grunn til å anta at også utgiftene som grunn- og hjelpestønad skal dekke har økt. En manglende prioritering av dette området over tid har bidratt til at de det gjelder har fått dekket en gradvis mindre del av sine utgifter.

Utviklingen i satsene fremover er noe vi vil måtte komme tilbake til i de årlige budsjettene.

Representanten spør også om hvilke tiltak mer generelt som er best for å sikre at personer med nedsatt funksjonsevne ikke havner i en fattigdomsfelle. Det er selvsagt mange forhold som er relevante her, men jeg vil likevel særskilt trekke fram den innsatsen som gjøres med sikte på at flest mulig også i denne gruppen, er helt eller delvis i arbeid.

SPØRSMÅL NR. 2945

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 27. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hvilke konkrete tiltak og handlinger gjennomfører regjeringen for å konfrontere det iranske regimets undertrykking av egen befolkning, og mer kvinners rettigheter og rett til selvbestemmelse?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede legger til grunn at det som fremkommer her er kjent for statsråden og hennes stab.

I september 2022 omkom den 22 år gamle iranske kvinnen Mahsa Amini etter å ha blitt påført skader i forbindelse med en arrestasjon av det iranske moralpol-

itiet. Amini ble arrestert fordi hun ikke etterlevde kravet om å dekke seg til (bære hijab) på en korrekt måte. Under arrestasjonen skal hun ha blitt påført hodeskader som etter hvert førte til hennes død. De iranske styresmaktene påla familien å gravlegge henne så å si umiddelbart. Hensikten med dette pålegget var sannsynlig for å redusere oppmerksomheten rundt Mahsa Aminis tragiske og voldelige død.

I etterkant av denne hendelsen har det pågått demonstrasjon i deler av Iran. Demonstrantene møtes med vold, og basert på tidligere erfaringen kan man kun forvente at iranske styresmakters voldsbruk vil tilta inntil de fredelige demonstrasjonene er fullt og helt slått ned.

Norge har en viktig posisjon i sikkerhetsrådet, og FN-ambassadør Mona Juul og utenriksministeren har ved flere anledninger uttalt at kvinners- og jenters rettigheter er en viktig prioritering for Norge. Dette kan være en gylden anledning til å demonstrere viktigheten av dette temaet.

Jeg håper å få et konstruktivt og opplysende svar, som kan gi undertegnede og allmenheten innsikt i regjeringens reelle tiltak og handlinger.

Svar:

La meg først uttrykke min dypeste medfølelse med Mahsa Aminis familie i Iran og Norge. Jeg deler fortvilelsen og harmen som har kommet til uttrykk etter hennes tragiske dødsfall. Irans håndhevelse av hijab-påbudet er et brudd på kvinners menneskerettigheter. Dersom undersøkelser viser at Mahsa Amini ble utsatt for vold som førte til døden, må de skyldige holdes ansvarlige.

Mange er også drept og skadet i demonstrasjoner som har funnet sted i kjølvannet av dødsfallet. Jeg tar sterk avstand fra Irans undertrykkelse av befolkningen i strid med menneskerettighetene og fordømmer grov og unødvendig voldsbruk.

Dette har jeg gjort klart både i offentlige uttalelser etter dødsfallet og direkte til Irans utenriksminister i mitt møte med ham i New York 22. september.

Norge har en bred og omfattende dialog med Iran, og arbeider kontinuerlig med å påvirke Iran til å respektere og implementere menneskerettighetene. Dette gjøres både bilateralt med iranske myndigheter og multilateralt gjennom ulike fora i FN-systemet. I tillegg er Utenriksde-

partementet i jevnlig dialog med menneskerettighetsforkjempere som arbeider for å bedre situasjonen.

Norges ambassade i Teheran hadde i august i år et møte med det offisielle iranske organet High Council for Human Rights, hvor Norge uttrykte bekymring vedrørende menneskerettighetssituasjonen i Iran.

Utfordringer knyttet til diskriminering, menneskerettighetsbrudd og vold mot kvinner og jenter står også sentralt i den årlige resolusjonen om menneskerettighetssituasjonen i Iran. Denne forhandles i Generalforsamlingen hver høst og Norge sitter i kjernegruppen. Resolusjonen uttrykker også dyp bekymring for overdreven maktbruk i møte med protestbevegelser.

Norge vil fortsette å ta opp situasjonen i Iran i FNs menneskerettighetsråd. Vi vil også fortsette å utfordre Iran til å følge opp anbefalingene de har mottatt i de universelle periodiske vurderingene av Iran i FNs menneskerettighetsråd. En av Norges anbefalinger gikk ut på å skape trygge og gode vilkår for sivilsamfunnet og menneskerettighetsforkjempere i Iran, spesielt kvinnelige menneskerettighetsforkjempere. En annen anbefaling var å sikre rettighetene til internerte og fanger. Begge anbefalingene ble akseptert av Iran.

Respekt for menneskerettighetene ligger til grunn for regjeringens internasjonale engasjement for kvinners rettigheter og likestilling. Kjernen i arbeidet er å øke jenters og kvinners handlingsrom, selvbestemmelse og makt. Vi vil videreføre dialogen om menneskerettigheter med iranske myndigheter, og vi vil fortsette å sette fokus på kvinners menneskerettigheter i Iran.

SPØRSMÅL NR. 2946

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 30. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Det er fremmet forslag om at kraftprodusenter kan inngå langtidsavtaler om kraftleveranse.

Vil ordningen kunne benyttes av norske industribedrifter som ellers ikke faller inn under eksisterende ordning for industrikraft, vil ordningen åpne opp for fleksibilitet mht. uttaksprofil, slik at bedrifter som inngår slike avtaler kan variere uttak av kraft i samsvar med eget

behov, og vil sluttbrukere i henhold til slike avtaler kunne videregjøre kraften i markedet om den ikke blir benyttet av bedriften?

BEGRUNNELSE:

Den pågående energikrisen er svært krevende for industri og næringsliv som ikke eier egen kraftproduksjon og ei heller har tilgang til langstidskontrakter. Regjeringen har

ved flere anledninger uttalt at også disse aktørene skal få mulighet til å inngå langtidskontrakter, og statsråden har anbefalt flere næringsdrivende å gå i dialog med sitt lokale energiselskap. Dessverre har det vist seg at energiselskapene ikke er villig til å gi industri og næringsliv slike avtaler. Det finnes flere eksempler på slike avslag.

Uten forutsigbarhet og med høye strømpriser vil næringsliv og industri i NO2 flytte til andre landsdeler, noe som Statnett ved flere anledninger har uttalt vil bli en konsekvens av de høye strømprisene.

Undertegnede håper på et konstruktiv svar som kan bidra til større trygghet og forutsigbarhet for næringslivet og industrien i NO2.

Svar:

Med unntak av kraftintensiv industri, er det i dag få sluttbrukere som har inngått fastprisavtaler for strøm. Finans-

departementet sendte 30. juni 2022 på høring et forslag om endringer i reglene for grunnrenteskatt som skal legge til rette for bedre fastprisavtaler på strøm og mer forutsigbare strømgeregninger. Dette kan særlig være aktuelt for næringslivet, som ikke er en del av strømstønsordningen.

Fristen for høringsinnspill var 1. september 2022. Departementet har blant annet merket seg at flere høringssinstanser, herunder Norsk Industri, har uttalt at bedrifter som ikke kan benytte industrikraftregimet på grunn av for lavt kraftforbruk, må komme inn under det foreslåtte fastprisunntaket.

Jeg la frem hovedpunktene i den foreslåtte ordningen 28. september (pressemelding nr. 43/2022). For en nærmere beskrivelse av forslaget viser jeg til forslag til statsbudsjett som fremmes torsdag 6. oktober.

SPØRSMÅL NR. 2947

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 27. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Når vil regjeringen legge frem et lovforslag som gjennomfører digitalmarkedsdirektivet og nett- og videresendingsdirektivet?

BEGRUNNELSE:

Digitalmarkedsdirektivet og nett- og videresendingsdirektivet er en del av EUs opphavsrettspakke og ble vedtatt i EU i 2019. Digitalmarkedsdirektivet styrker rettighetshavers grunnlag for å håndheve bruk av rettighetsbeskyttet innhold på delingstjenester, herunder gjennom lisensavtaler, og kan dermed bidra til viktige inntekter.

Departementet har både gjennomført høring av kommisjonens opprinnelige forslag fra 2016 og innhentet skriftlige innspill til gjennomføringen av direktivene i Norge i 2020/2021. Et dansk lovforslag ble lagt frem 26. mars 2021 og vedtatt i juni samme år.

Departementet har også varslet at endringer i åndsverksloven som følge av dette skal sendes på høring i 2022 og deretter fremmes i lovforslag til Stortinget.

Svar:

Departementet arbeider nå med et høringsnotat med forslag til gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet og nett- og videresendingsdirektivet. Det tas sikte på en samlet gjennomføring av begge direktivene. Planen er å sende dette på høring første kvartal 2023.

Etter planen vil deretter endelig proposisjon bli fremma for Stortinget høsten 2023.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at ingen av de andre nordiske landene har gjennomført digitalmarkedsdirektivet. Når det gjelder de danske lovendringene som representanten viser til, er disse knyttet til to artikler i digitalmarkedsdirektivet (i tillegg til nett- og videresendingsdirektivet). De resterende delene er ennå ikke sendt på høring i Danmark.

SPØRSMÅL NR. 2948**Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 22. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Finansministeren uttalte i intervju med NRK 18. september at enkelte utgifter på statsbudsjettet neste år øker med nærmere 100 mrd. kroner. Finansministeren skisserer videre at inndekningsbehovet er på et par titalls milliarder kroner. Med andre ord dekker nye inntekter og bortfall av midlertidige koronakostnader opp for en betydelig del av de nye kostnadene.

Kan finansministeren redegjøre for de viktigste inntektsøkningene, bortfallet av koronakostnader og hvor mye dette utgjør?

Svar:

Som nevnt i Finansdepartementets pressemelding den 18. september 2022 bidrar høye strømpriser og økt lønns- og prisvekst også til vekst i statens underliggende inntekter fra Fastlands-Norge.

Departementet vil komme tilbake med anslag på statens inntekter og utgifter når statsbudsjettet legges fram 6. oktober 2022.

SPØRSMÅL NR. 2949**Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 27. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hva gjør statsråden for å sikre at foreldre som har krav på pleiepenger ikke står uten inntekt på grunn av lang saksbehandlingstid i NAV?

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt henvendelser om at fortvilte foreldre til alvorlig syke barn står helt uten inntekt og har gjort det i flere måneder. Saksbehandlingstiden hos NAV for søknad om pleiepenger har lenge vært 8 uker, men er nå oppe i opptil 4 måneder. Der begge foreldre er på pleiepenger, noe som gjelder de aller sykeste barna, betyr det at familier ikke har noen som helst inntekt i saksbehandlingstiden. Det samme gjelder aleneforsørgere. For andre er det utfordrende nok å "miste" en av husholdningsinntektene i disse tider. Foreldre som står uten inntekt sliter med eller klarer ikke å betjene boliglån og økte strøm- og transportutgifter, og dette er familier som gjerne kjører mye til og fra sykehus, fysioterapi m.m. Det er en uforholdsmessig stor belastning for foreldre som allerede står i enorme kriser med barn som har store utfordringer, er

svært syke og/eller er innlagt på sykehus. Noen har også barn som skal dø. Arbeidsgivere har ingen plikt til å forsuttere pleiepenger. Foreldrene står dermed helt uten inntektssikring i et fullstendig uvisst tidsrom.

Svar:

Pleiepenger er en ordning som skal kompensere for tapt arbeidsinntekt som følge av barns eller barnepassers sykdom, barns funksjonshemning og pleie av nærstående i livets slutfase. Når foreldre søker pleiepenger, er de derfor i en vanskelig situasjon. I likhet med representanten Bergstø deler jeg engasjementet for at Arbeids- og velferdsetaten kan gi inntektssikring til foreldre med alvorlig syke barn og andre med behov for pleiepenger.

Arbeids- og velferdsdirektoratet oppgir den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for en søknad om pleiepenger til om lag 8 uker. Dette betyr at Arbeids- og velferdsetaten har søknader i porteføljen som de bruker kortere tid på å behandle enn 8 uker, mens andre saker kan ta lengre tid å behandle enn 8 uker. Dette er uansett en saksbehandlingstid som er lengre enn ønskelig.

Arbeids- og velferdsetaten har over lengre tid hatt en økning i antallet søknader om pleiepenger. Dette har skjedd samtidig som NAV Arbeid og ytelser, som behandler søknadene, har tatt i bruk et nytt saksbehandlingssystem. Det har vært utfordrende å implementere et komplisert regelverk i det nye systemet. Den økte inngangen av søknader har kommet samtidig som etaten må omstille seg til å arbeide på en annen måte enn tidligere og i en ny saksbehandlingsløsning.

En del av forklaringen på at saksbehandlingstiden har gått opp, er at det nye saksbehandlingssystemet legger opp til at de sakene som har ligget lengst skal behandles først. I tillegg er Arbeids- og velferdsetaten avhengig av dokumentasjon fra tredjeparter, slik som inntektsopplysninger fra arbeidsgivere eller medisinske opplysninger fra helseinstitusjoner, for å kunne ta stilling til om pleiepenger kan innvilges.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at de jobber med å forbedre den nye saksbehandlingsløsningen og med rutiner for behandling av søknader om pleiepenger. Enkelte tiltak er allerede iverksatt, blant annet er det tettere oppfølging av de søknadene som har ligget lengst på vent. Direktoratet prioriterer å gjøre nød-

vendige endringer i saksbehandlingsløsningen for å legge til rette for hurtig behandling av de eldste sakene, på bekostning av annet arbeid i systemet. I de sakene der etaten venter på nødvendig dokumentasjon, legges det opp til at etaten skal kunne ta direkte kontakt med arbeidsgivere for å få de opplysningene de trenger for å kunne behandle saken. Direktoratet har opplyst meg om at saksbehandlingstiden for pleiepenger har gått ned den siste tiden.

Arbeids- og velferdsetaten har ingen hjemmel i folkerygdloven til å forskuttere pleiepenger under saksbehandlingstiden. Det vil si at pleiepenger ikke kommer til utbetaling før det er tatt stilling til om vilkårene for ytelsen er oppfylt. Direktoratet har imidlertid informert meg om at en sak kan prioriteres dersom personen tar kontakt og opplyser at han eller hun er i en vanskelig økonomisk situasjon. Det er fortsatt en forutsetning at etaten har motatt alle nødvendige opplysninger for å behandle saken. I slike tilfeller vil saken bli behandlet raskt, uavhengig av hvor lenge den har ligget i kø.

Som representanten viser til, står flere foreldre allereide i en svært vanskelig situasjon når de leverer søknaden om pleiepenger til NAV. Jeg vil forsikre om at departementet følger den videre utviklingen på området.

SPØRSMÅL NR. 2950

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 27. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

På hvilken måte har statsråden fortløpende vurdert om det er behov for ytterligere tiltak for å styrke skolenes arbeid med å følge opp de elevene som kan ha behov for ekstra støtte i forbindelse med streiken mellom at hun besvarte mitt spørsmål om dette 5. september og NRK sin avsløring av at regjeringen verken har fått eller bestilt en eneste rapport innen 16. september?

BEGRUNNELSE:

Den 30. august stilte jeg statsråden spørsmål om regjeringen ville komme med en helhetlig tiltaksplan for oppfølging av elever som er rammet av streiken i skolen og ettervirkningene av pandemien, fordi jeg tok på alvor de bekymringsmeldingene som kom fra blant annet Barneombudet knyttet all den undervisningstiden en del elever har mistet under streiken. Ombudet fortalte at

mange barn og unge har hatt en vanskelig tid under pandemien, og mistet undervisning og samvær med andre elever og lærere, og at dette har hatt store konsekvenser. Da er det spesielt viktig at sårbare barn og unge fortsatt får den oppfølgingen de trenger.

I sitt svar til meg skrev statsråden:

«Vi vil fortløpende vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å styrke skolens arbeid med å følge opp de elevenesom kan ha behov forekstrastøtte i tiden fremover».

Fredag 16. september kunne NRK avsløre at regjeringen fram til da ikke hadde verken fått eller bestilt en eneste rapport om konsekvensene av streiken. Kvelden mandag den 19. september ble det bekreftet at Utdanningsdirektoratet har begynt å undersøke hvilke konsekvenser streiken har fått gjennom å snakke med utdanningsseks-

jonene hos statsforvalterne, tre måneder etter streiken begynte og en måned etter skolestart.

Svar:

Skole-Norge er i en krevende situasjon, og streiken er en alvorlig belastning for mange. Mange elever blir berørt, både når det gjelder skolemiljø, opplæring og oppfølging. Det er kommunene og fylkeskommunene som har ansvaret for å følge opp elevene både før, under og etter en streik. Behovet for oppfølging vil variere ettersom situasjonen er svært ulik rundt om i landet. Nasjonale utdanningsmyndigheter vil naturligvis støtte opp under arbeidet i kommunene og fylkeskommunene.

Det er ikke riktig, slik representanten hevder, at NRK har «avslørt» at nasjonale utdanningsmyndigheter ikke følger med på konsekvensene av streiken. Departementet og underliggende etater følger situasjonen tett og inn-

henter informasjon som gir innsikt i omfanget av hvordan streiken rammer elevene.

Utdanningsmyndighetene har et stående oppdrag om å følge med på situasjonen i skolen, og under en streik eller andre alvorlige situasjoner følger vi ekstra godt med. Statsforvalterne skal varsle Utdanningsdirektoratet dersom for eksempel en streik fører til store problemer for enkeltelever eller grupper av elever. Utover i streiken har departementet hentet inn hyppig og systematisk informasjon fra Utdanningsdirektoratet og Statsforvalterne om konsekvensene.

Det er partene som eier konflikten og som må finne en løsning. Jeg har gjentatte ganger oppfordret partene til å komme fram til en løsning så snart som mulig. Senest fredag 23. september kalte jeg inn partene til et møte, hvor jeg uttrykte min bekymring over situasjonen i skolen.

SPØRSMÅL NR. 2951

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 3. oktober 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Har regjeringen en plan for tiltak som kan gjennomføres for å ta igjen tapt faglig og sosial læring hos elevene som er rammet av streiken når den er over, for eksempel å la pensjonister og lærerstudenter bistå lærerne i å gi tett oppfølging uten avkortning i henholdsvis pensjon og studiestøtte?

BEGRUNNELSE:

Den pågående streiken i skolen medfører at mange elever ikke får det opplæringstilbudet de har krav på etter opplæringsloven i begynnelsen av skoleåret. Streik er en grunnleggende rett i arbeidslivet, og lærerorganisasjonene streiker for bedre rammebetingelser for lærere slik at man kan opprettholde rekruttering til yrke og sørge for at alle elever møter kvalifiserte lærere i klasserommene.

Barneombudet har uttalt en bekymring for elevene som mister opplæring som følge av streiken i skolen. Etter to år med pandemi er det alvorlig når elever går glipp av enda mer faglig og sosial læring. Barneombudet understreker at det er spesielt viktig at sårbare barn og unge fortsatt får den oppfølgingen de trenger. Statsråden har i

et tidligere svar til meg avvist Barneombudets forslag om en helhetlig tiltaksplan for å følge opp elevene som uhen- siktsmessig.

På enkelte skoler er det elever som har mistet om lag 10 % av undervisningstiden i dette skoleåret på grunn av streiken, og det er åpenbart at det kommer til å bli vanskelig for mange elever og lærere å hente inn igjen den tapte tiden til læring i løpet av skoleåret. Elevorganisasjonen er samtidig bekymret for at presset på elevene blir for stort dersom man forsøker å hente inn igjen den tapte læringen på for kort tid.

Noe av det viktigste man kan gjøre når streiken er over er å etablere gode klassemiljø og sosiale fellesskap i skolen, tillit mellom lærer og elev og gi elevene tett og god oppfølging i det faglige arbeidet for å nå kompetansemålene i læreplanen. Uten tilgang på nok utdannede lærere vil det være vanskelig å gi den typen oppfølging, med mindre man klarer å hente inn lærerressurser som ikke jobber i skolen i dag. For å avlaste lærere og gi dem muligheten til å lede det pedagogiske arbeidet i klasserommet med bistand fra kvalifisert personell, kan man f.eks. vurdere å la pensjonerte lærere og studenter bistå lærerne i opplæringen og andre oppgaver uten avkortning.

Svar:

Regjeringen har innhentet omfattende informasjon om hvordan streiken har rammet elevene. Informasjonen tyder på at streiken har rammet svært ulikt i og mellom kommunene. Dermed vil behovet for oppfølging av konsekvensene også måtte variere. En felles nasjonal standard eller plan vil være svært risikofullt fordi den ikke nødvendigvis vil treffe behovene lokalt. Noen steder har ikke elevene fått begynne på ungdomsskolen denne høsten, andre steder har skoletilbudet ikke blitt påvirket av streiken i det hele tatt. Regjeringen mener kommunene må kartlegge situasjonen lokalt og lage lokale planer for hvordan de skal følge opp elevene etter streiken. Dette inkluderer be-

hovet for intensivopplæring, et sterkere lag rundt elevene og egne oppfølgingstilbud for elever med særskilte behov. Det kan være aktuelt å vurdere behovet for å bruke de gjeldende ordningene for lærerstudenter og pensjonister i dette arbeidet, slik representanten spør om, men bemanningen i den enkelte kommune kan selvfølgelig ikke styrkes fra staten. Kommunene og fylkeskommunene har spart store summer på lærerlønninger i denne perioden, og jeg forventer at disse pengene kommer elevene til gode. Jeg kommer til å følge med på hvordan kommunene kartlegger og følger opp konsekvensene av streiken, og kommer til å ha tett dialog med Utdanningsdirektoratet, statsforvalterne og partene om dette i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 2952

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 26. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva er den saklige og faglige begrunnelse for at Dr. Peter Dvergsdal ikke har fått sin legelisens fornyet, men i stedet fått den inndratt på påstand om at han har utvist grov uforstand i tjenesten?

BEGRUNNELSE:

Lege Peter Dvergsdal opplyser at han har skrevet ut ca. 7 000 resepter på legemiddelet Favipiravir etter at det ble adgang til å skrive ut resepter til pasienter på registreringsfritak. Dette skjedde etter at han har forsøkt å få inn middelet siden 2014. Fra 2016 kunne han bruke Favipiravir noe han gjorde mot virusykdommer med godt resultat. I januar 2020 hadde han Favipiravir på lager og søkte om å komplementere lageret. Det ble avslag fra Legemiddelverket fordi infeksjonsmedisinere mente det ikke skulle brukes mot Korona. Produsenten tilbød tidlig behandling av alle som ble syke våren 2020, ble det også avvist, men det var ingen interesse fra norske myndigheter. På spørsmål i Stortinget om leger kunne skrive resept på Favipiravir på registreringsfritak på apotek ble avslaget ikke endret av myndighetene.

Etter hvert åpnet Legemiddelverket for dette vinteren 2020-2021, men det ble lagt lokk på all informasjon om tidlig behandling med Favipiravir var tilgjengelig i Norge. I samme periode var Favipiravir blitt verdens mest solgte

virusmedisin, nesten utelukkende brukt til tidlig behandling av COVID 19. Produksjonen i 2021 var ca. 2 milliarder dollar, over 4 milliarder tabletter. Et enormt antall leger skrev ut resepter verden over.

Dr. Dvergsdal ble som følge av total mangel på informasjon til leger omtrent den eneste norske lege som skrev resept på Favipiravir i Norge. Han har skrevet ut rundt 7 000 resepter til behandling av COVID 19. Dr. Dvergsdal fikk kun en dødelighet på 0,02 % til sammenligning med 2 % dødelighet av de syke i 2020, og nå 0,2 %. Statens behandling ser derfor ut til å være 10-100 ganger så dødelig som Dvergsdals behandling, men han får nå ikke ta kontakt med sine pasienter for å verifisere dette FORDI HAN ER FRATATT LISENSEN TIL Å PRAKTISERE.

Han mistet lisensen 28/7. Tidlig våren 2022 ble det reist tilsynssak mot Dvergsdal for mulig grov uforstand i yrket. Dette er det hevdet det ikke er gitt noen grundig og saklig begrunnelse for slik at det kan minne om en såkalt Kafka-prosess mot en som er mer lojal overfor sin legeerklæring enn det norske legemiddelverket.

Det er meget vanskelig å forstå hvorfor lisensen er fratatt Dvergsdal og derfor bes det om den saklige og faglige begrunnelse for at lisensen er fratatt Dr. Dvergsdal.

Svar:

Jeg har fått opplyst at grunnlaget for at vedkommende lege ikke lenger har autorisasjon, er at han har fylt 80 år. I henhold til helsepersonelloven § 48 a er ett av kravene for autorisasjon at helsepersonellet er under 80 år. Det kan etter helsepersonelloven § 49 gis lisens etter søknad.

Jeg kan ikke gå inn i saker som gjelder søknader om lisens eller tilsynssaker som ligger til behandling hos hhv Helsedirektoratet og Statens helsetilsyn.

Favipiravir er et antiviralt legemiddel. Favipiravir har ikke markedsføringstillatelse i noen land i EU/EØS eller i USA, og ingen land i dette området anbefaler bruk av favipiravir ved covid-19 utenfor kliniske studier. Favipiravir er heller ikke på WHO sin liste over anbefalte terapier ved covid-19.

Fra 2014 har favipiravir vært godkjent i Japan som annenlinjebehandling av influensa når andre antivirale legemidler ikke er effektive. Favipiravir ble i 2020 godkjent for bruk ved covid-19 i India. Legemidlet er også brukt ved covid-19 i andre land som Kina og Russland.

I en prinsippavgjørelse vinteren 2020 besluttet Legemiddelverket at det ikke skulle åpnes for allmenn

bruk av legemidlet favipiravir mot covid-19 infeksjon. Bakgrunnen for dette var at både Folkehelseinstituttet og Legemiddelverket mente at utprøvende behandling av legemidler ved covid-19 infeksjon fortrinnsvis burde skje innenfor rammen av kliniske studier. Dette var i tråd med anbefaling fra både WHO og Det europeiske legemiddelbyrået (EMA).

Legemiddelverket mener fortsatt at det ikke er tilstrekkelig dokumentasjon av nytte og risiko for å anbefale bruk av favipiravir ved covid-19 infeksjon. Det er publisert resultater fra flere mindre studier der favipiravir er brukt ved covid-19 infeksjon, men det mangler fortsatt gode nok resultater fra store og godt gjennomførte studier.

Leger kan på eget ansvar bruke legemidler uten markedsføringstillatelse når dette av medisinske årsaker vurderes å være den beste løsningen for behandling av enkeltpasienter. Fra 1. februar 2021 avgjorde Legemiddelverket at søknader om bruk av favipiravir til navngitte enkeltpasienter skulle behandles på samme måte som andre søknader om godkjenningfritak. Legemiddelverket godkjenner ikke søknader «til bruk i praksis».

SPØRSMÅL NR. 2953

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 27. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hva er grunnen til at saksbehandlingstiden for pleiepenger har økt drastisk og hvilke strakstiltak vil statsråden vurdere å iverksette for å korte ned den svært belastende ventetiden for familier som rammes?

BEGRUNNELSE:

Organisasjonen Løvemammaene representerer foreldre til alvorlig syke og/eller døende barn og har nærmere 5000 medlemmer. Organisasjonen har henvendt seg til alle stortingspolitikere i arbeids- og sosialkomiteen med varsel om at det i flere måneder har vært svært stor pågang fra fortvilte foreldre som opplever at saksbehandlingstiden hos NAV for søknad om pleiepenger har eskalert kraftig. I 2019 innføre regjeringen Solberg nye nettbaserte selvbetjeningsløsninger som skulle gjøre det enklere å søke om blant annet pleiepenger. Etter kort tid

ble det fra saksbehandlere i NAV gitt tilbakemelding om at færre ringer pleiepengetelefonen og at det har blitt enklere for saksbehandlere å håndtere innkomne søknader. I følge NAV skulle pleiepenger i løpet av 2020 ut av saksbehandlingssystemet Infotrygd, noe som ville bidra til at pleiepengesøknadene kunne behandles delvis automatisk. Til tross for disse forbedringene, varsles det nå om at saksbehandlingstiden har gått fra å være noen uker til helt opp i 4 måneder. I situasjoner der begge foreldre er på pleiepenger (noe som gjelder de tilfeller der barnet er alvorlig sykt eller døende) betyr dette at familiene ikke har noen form for inntekt i løpet av saksbehandlingstiden. Det samme gjelder aleneforsørgere. I en tid der prisene øker både på boliglån, drivstoff, mat og strøm så er dette særskilt belastende for familier som allerede står i en svært alvorlig situasjon med syke barn. Noen foreldre havner på sykepenger, noe som sikrer inntekt men som er feil ytelse. Andre står fullstendig uten inntekt og må ta fri

fra jobb ulønnet eller risikere oppsigelse på grunn av høyt fravær. Mange arbeidsgivere har ikke kjennskap til pleiepengeordningen og foreldres rettigheter da dette ikke er en problemstilling som dukker opp like ofte som eksempelvis sykepenger. Videre har ikke arbeidsgiver noen plikt til å forskuttere pleiepenger, og det er heller ingen mulighet for å dokumentere at man oppfyller vilkårene for et vedtak fra NAV slik at det kunne vært mulig å få støtte fra arbeidsgiver i ventetiden.

Svar:

Pleiepenger er en ordning som skal kompensere for tapt arbeidsinntekt som følge av barns eller barnepassers sykdom, barns funksjonshemming og pleie av nærstående i livets slutfase. Når foreldre søker pleiepenger, er de derfor i en vanskelig situasjon.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst om at Arbeids- og velferdsetaten over lengre tid har hatt en økning i antallet søknader om pleiepenger. Dette har skjedd samtidig som NAV Arbeid og ytelser, som behandler søknadene, har tatt i bruk et nytt saksbehandlingssystem. Representanten viser til moderniseringen av saksbehandlingssystemene som ble påbegynt under Solberg-regjeringen. Denne regjeringen fortsetter arbeidet med IKT-moderniseringen av Arbeids- og velferdsetaten. Sammenhengen mellom saksbehandlingstider og nye systemer er imidlertid sammensatt. Det har vært utfordrende å implementere et komplisert regelverk i det nye systemet. Den økte inngangen av søknader har kommet samtidig som NAV Arbeid og ytelser må omstille seg til å arbeide på en annen måte enn tidligere og i en ny saksbehandlingssløsning.

Ved overgangen til det nye systemet har saksbehandlingstiden derfor økt. Den gjennomsnittlige saksbehan-

dlingstiden for en søknad om pleiepenger ligger nå på om lag 8 uker. Dette betyr at det er søknader i porteføljen som NAV bruker kortere tid på å behandle enn 8 uker, mens andre saker kan ta lengre tid å behandle enn 8 uker. Dette er uansett saksbehandlingstid som er lengre enn ønskelig.

En del av forklaringen på at saksbehandlingstiden har gått opp, er at det nye saksbehandlingssystemet legger opp til at de sakene som har ligget lengst skal behandles først. Arbeids- og velferdsetaten er videre avhengig av dokumentasjon fra tredjeparter, som inntektsopplysninger fra arbeidsgivere eller medisinske opplysninger fra helseinstitusjoner, for å kunne ta stilling til om pleiepenger kan innvilges.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at saksbehandlingstiden har gått nedover den siste tiden. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil ha tett oppfølging av den videre utviklingen i saksbehandlingstiden på området, slik at saksbehandlingstiden igjen kommer tilbake til et akseptabelt nivå.

Arbeids- og velferdsetaten har ingen hjemmel i folkerygddloven til å forskuttere pleiepenger under saksbehandlingstiden. Det vil si at pleiepenger ikke kommer til utbetaling før det er tatt stilling til om vilkårene for ytelsen er oppfylt. Direktoratet har imidlertid informert meg om at en sak kan prioriteres dersom personen tar kontakt og opplyser at han eller hun er i en vanskelig økonomisk situasjon. Det er fortsatt en forutsetning at etaten har motatt alle nødvendige opplysninger for å behandle saken. I slike tilfeller vil saken bli behandlet raskt, uavhengig av hvor lenge den har ligget i kø.

Som representanten viser til, står flere foreldre allereide i en svært vanskelig situasjon når de leverer søknaden om pleiepenger til NAV. Jeg vil forsikre om at departementet følger den videre utviklingen på området.

SPØRSMÅL NR. 2954

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 27. september 2022 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Hvilke vurderinger gjør statsråden seg av arbeidet Riksrevisjonen gjennomfører innen INTOSAI Development Initiative (IDI), et utviklingsorgan for riksrevisjoner i utviklingsland, og utgjør dette ODA-godkjent bistand?

Svar:

Finansiering av Riksrevisjonens internasjonale utviklings-samarbeid bevilges ikke over Utenriksdepartementets budsjett og ligger dermed utenfor mitt ansvarsområde. Visse utgifter over Riksrevisjonens budsjett angående

deres internasjonale utviklingsarbeid utgjør offisielt godkjent bistand (ODA) og rapporteres av Norge som ODA til OECD. For 2021 rapporterte Norge 36,1 millioner kroner som ODA gjennom Riksrevisjonens utviklingssamarbeid.

Utenriksdepartementet finansierer enkelte prosjekter via INTOSAI Development Initiative (IDI) som også rapporteres til OECD som ODA. IDI er en sentral aktør og viktig samarbeidspartner som bistår i utvikling av riksrevisjoner i utviklingsland.

SPØRSMÅL NR. 2955

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 29. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden gjere greie for korleis svikten i energiforsyninga i Longyearbyen 24. november 2021 kunne skje, korleis situasjonen har blitt granska i ettertid og kva grep som er tatt for å hindre at noko liknande skjer igjen?

GRUNNGJEVING:

24. november 2021 forsvann straumen i Longyearbyen. Dette er for så vidt ikkje ei uvanleg hending, det som derimot var uvanleg var at reserveløysinga heller ikkje fungerte, sidan det var feil type brennstoff i dieselmotoren, og at det difor tok uforholdsmessig lang tid før energiforsyninga var oppe og gjekk igjen.

Ansvar for energiverket i Longyearbyen ligg til lokalstyret. Ei trygg energiforsyning er sjølvsagt eit viktig beredskapsspørsmål alle stadar i landet, men ikkje minst er det viktig i eit isolert og værhardt lokalsamfunn som Longyearbyen. Innbyggjarane skal vere trygge på at energiforsyninga er stabil, og at reserveløysingar fungerer dersom hovudforsyninga skulle svikte. Eg ber statsråden om å greie ut om kva som var bakgrunnen for at ein kom i ein situasjon der reserveløysinga ikkje fungerte, korleis dette har blitt granska av lokalstyret, sysselmeisteren og/eller departementet i ettertid, og kva som har blitt gjort for å sikre beredskapen for framtida.

Svar:

Svaret er utarbeidet bl.a. på bakgrunn av informasjon innhentet fra Sysselmeisteren på Svalbard og Longyearbyen lokalstyre. Longyearbyen lokalstyre er eier og driftsansvarlig for Longyear Energiverk. Longyearbyen lokalstyre er dermed også ansvarlig for leveranse av strøm og fjernvarme til energiverkets kunder.

Kullkraftverket ved Longyear Energiverk stanset 24. november 2021 kl. 05.27. Reservekraftanlegg, som går på diesel, ble satt i gang kl. 06.00. Fra dette tidspunktet var det full leveranse fra Longyear Energiverk. Tidsrommet mellom kl. 05.27 og kl. 06.00 var det eneste tidspunktet den dagen Longyearbyen var uten kraftforsyning og fjernvarme.

Kl. 13.10 samme dag merket man at diesel hadde vokset seg pga. kulde.

En time senere hadde Longyearbyen lokalstyre kartlagt at det var tilstrekkelig med vinterdiesel hos leverandør og andre steder i Longyearbyen for å levere strøm og varme til man kunne få ny dieselleveranse opp fra fastlandet. Ny tilførsel ble imidlertid ikke nødvendig da det samme dag ble funnet en løsning med den tilgjengelige dieselen (sommerdiesel).

I etterkant av hendelsen har Longyearbyen lokalstyre etablert internkontrollrutiner som skal sikre riktig type brennstoff og tilstrekkelig volum.

I 2019 og 2020 bevilget Stortinget til sammen 27,8 mill. kroner over svalbardbudsjettet som statlig tilskudd til Longyearbyen lokalstyre for å dekke om lag halvparten av utgiftene til et nytt reservekraftverk i Longyearbyen. Det nye reservekraftverket ble satt i drift november 2020. Longyearbyen har nå tilstrekkelig reservekapasitet på strøm, noe som gjør at man kan levere strøm og varme selv om hovedkraftverket er ute av drift.

Justis- og beredskapsdepartementet mottok en risiko- og sårbarhetsanalyse av dagens kullkraftverk fra Longyearbyen lokalstyre i 2020. Analysen ble faglig vurdert av NVE. Rapporten støtter opp under at risikoen for avbrudd og store vedlikeholdskostnader øker med kraftverkets alder. Analysen viste at sikkerheten for kraft i Longyearbyen er tilfredsstillende når reservekraftverket fra 2020 er i drift.

Det er planlagt en virksomhetsoverdragelse av Longyear Energiverk fra Longyearbyen lokalstyre til Svalbard Energi AS. Svalbard Energi AS er heleid av Longyearbyen lokalstyre. Virksomhetsoverdragelsen skal etter planen effektueres 1. januar 2023. Det er etablert kontakt mel-

lom Sysselmasteren og Svalbard Energi AS med hensyn til samfunnssikkerhet og beredskap.

For øvrig viser jeg til representantens spørsmål nr. 15:2961, der representanten spør olje- og energiministeren om status for arbeidet med ny energiforsyning i Longyearbyen.

SPØRSMÅL NR. 2956

Innlevert 20. september 2022 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 28. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Ifølge rapport fra Statkraft har selskapet tapt 8,7 milliard på finansielle markedsoperasjoner i 2. kvartal.

Hvordan kan dette omtales som sikringskontrakter og av hvem og når er det gitt fullmakt til en slik risikabel spekulasjon som ifølge selskapet selv har gitt et gigantisk tap?

BEGRUNNELSE:

Det opplyses at Statkraft tapte 8,7 milliard kroner i en finansiell såkalt sikrings- eller markedsoperasjon i 2. kvartal i år. Dette virker helt hårreisende idet alle har trodd at sel skapet er sikkert som banken og at selskapet ikke driver med en åpenbar spekulasjon om fremtidige priser på strøm.

Her må det være en misforståelse fordi et statlig selskap selvsagt ikke skal bedrive en spekulasjon på børsen uten at dette er godkjent av departement, regjering og storting.

Derfor er det nødvendig med en oppklaring av de påstander som nå er omtalt i pressen. Hvis dette er tilfelle så må det være slik at de gevinster som nå omtales for Statkraft og andre strømprodusenter som følge av de skyhøye strømpriser ikke medfører riktighet. Så det må avklares om det er selskapene som nå tjener grovt på de høye priser eller om mye av dette er tapt som følge av en rendyrket markedsspekulasjon. Derfor må nå regjeringen avklare i hvilken grad norske strømselskaper har inntatt børsposisjoner som kan medføre store tap som er rapportert at svenske og finske selskaper har gjort. Hvis så er tilfelle må det også avklares om disse selskaper må innbetale betydelige marginbeløp til børsen og om statlig garantier kan komme på tale. I så fall må regjeringen avklare om den vil foreslå at det skal gis statsgarantier for f.eks. Statkraft

eller andre og hva som skjer hvis slike garantier ikke gis og selskaper blir slått konkurs. En grundig redegjørelse om selskapenes mulige børsspekulasjoner må nå gis og hvis disse påstander medfører riktighet må det gis en grundig forklaring og opplysning om de nødvendige konsekvenser for de ansvarlige.

Det at strømprodusenter som inngår langsiktige leveringskontrakter sikrer seg med børsoperasjoner som sikring er normalt, men at rene formidlingsselskaper gjennomfører rene spekulasjoner er noe annet. Derfor må regjeringen opplyse om den reelle situasjon når i Statkraft og andre offentlig eide selskaper selskaper opplyses om tap i milliardklassen på såkalte markedsoperasjoner.

Svar:

Jeg har forståelse for at det stilles spørsmål knyttet til kraftselskapenes virksomhet slik kraftmarkedet nå har utviklet seg i deler av Norge og hvor mange opplever ekstraordinære høye strømpriser. Regjeringen tar situasjonen i kraftmarkedet på stort alvor. Vi gjennomfører en rekke tiltak for å håndtere situasjonen på kort sikt, senest la vi nylig frem en pakke for å hjelpe strømintensive bedrifter. På lengre sikt er det viktig at vi får opp hastigheten i produksjonen av ny, fornybar energi i flere former, og her har vi satt tydelige ambisjoner.

Eierskapet i Statkraft forvaltes innenfor rammene som fremgår av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2019-2020). I meldingen fremgår det at statens mål som eier i Statkraft er høyest mulig avkastning over tid. Statkraft har i løpet av de siste fem årene betalt utbytter på totalt 35 mrd. kroner til staten. Disse utbytterne bidrar til å finansiere viktige fellesskapsgoder over statsbudsjettet, jf. blant annet de tiltakene vi nå gjennomfører knyttet til situasjonen i kraftmarkedet.

Som eier forventer staten at virksomheten drives på en ansvarlig måte, og at selskapene har effektiv risikostyring som er tilpasset selskapets virksomhet, mål og strategi, samt at selskapene er åpne om og rapporterer på vesentlige forhold knyttet til virksomheten.

Statkraft opplyser at forhåndssalg av kraft er en viktig del av risikostyringen i de fleste små og store kraftselskaper. En sentral del av Statkrafts forhåndssalg skjer gjennom langsiktige kontrakter med norske industribedrifter. I tillegg tar Statkraft også betydelige posisjoner i det finansielle kraftmarkedet for å redusere selskapets risiko. Det er Statkrafts styre som er ansvarlig for driften av selskapet og for å sette rammene for selskapets sikringsaktiviteter. Selskapet opplyser at styret løpende vurderer hvilken sikringsandel selskapet skal ha, blant annet i lys av selskapets forpliktelser og investeringsplaner.

Statkraft har, i likhet med andre kraftselskaper, rapportert om betydelige tap på sikringsposisjoner i det finansielle kraftmarkedet det siste året. I løpet av andre kvartal økte forwardprisene på kraft (dvs. prisen på kraft frem i tid) betydelig, og Statkraft rapporterte på denne bakgrunn et urealisert tap på 8,7 mrd. kroner. Dette bør forstås i lys av de regnskapsprinsippene selskapet følger. Når en kraftprodusent selger kraft for framtidig levering, tar selskapet på seg en økonomisk forpliktelse om å levere kraft til den prisen som er avtalt ved inngåelse av avtalen. Statkraft opplyser at regnskapsprinsippene krever at verdiendringer over hele kontraktens løpetid skal rapporteres løpende, og utslagene kan bli store når markedsbevegelsene er så store som de har vært i år.

Når markedsprisene stiger, vil imidlertid også den forventede verdien av selskapets framtidige kraftproduksjon stige. I henhold til regnskapsprinsippene rapporteres ikke dette på samme måte. Dette følger av forsiktighetsprinsippet i regnskapsføringen. For å vurdere den reelle situasjonen for Statkraft og andre kraftselskaper som har rapportert om store tap knyttet til prissikring, fremhever Statkraft at de finansielle posisjonene og selskapets forventede produksjonsinntekter bør sees i sammenheng.

Statkraft opplyser at det reelle bildet er at det som i regnskapene framstår som et tap, i praksis er forhåndssalg av kraft til en fast pris som er lavere enn det selskapet kunne fått ved å selge kraften på tidspunktet for den finansielle rapporteringen. I perioder med fallende markedspriser vil effekten være motsatt. Statkraft opplyser at siden forhåndssalg på denne måten gir en mer stabil inntekt, reduserer det selskapets finansielle risiko. I 2022 har dette gitt lavere inntekter enn om Statkraft ikke forhåndsolgte kraft, mens effekten i perioder med fallende markedspriser, som i 2020, var motsatt.

Når aktørene selger kraft til framtidig levering gjennom det finansielle markedet, håndteres motpartsrisiko av børsen, ved at kjøper og selger må stille finansiell sikkerhet for sine forpliktelser. Når prisene stiger, vil den som selger kraft i dette markedet måtte stille høyere sik-

kerhet. Endringene i marginkrav skjer på kort varsel, og det er derfor viktig at selskapene raskt kan stille nødvendig sikkerhet. Statkraft opplyser at de har hatt og har stor oppmerksomhet på dette, og at selskapet har lagt vekt på å styre sin likviditet slik at selskapet kan håndtere situasjonen, også om situasjonen blir mer alvorlig enn i dag.

